

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
(อพ.สธ.)

การสนองพระราชดำริ อพ.สธ.
โดยองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล/สำนักงานเขต
และ
การสมัครสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

สารบัญ

หน้า

แนวทางการดำเนินงาน	๑
การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น	๑๓
ขั้นตอนการสนองพระราชดำริของ อบต./ทบ.	๑๘
ตัวอย่างการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. โดยองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล	๒๔
ใบความรู้ ๙ ใบงาน	๖๑
การขึ้นทะเบียนทรัพยากร	๑๐๙
ตัวอย่างการขึ้นทะเบียนทรัพยากร	๑๒๗
แบบประเมินองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	๑๓๓
ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	๑๔๔
ภาคผนวก	๑๕๑

แนวทางการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานของแผนแม่บท อพ.สธ.

ตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่ห้า (๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ข้างต้น จึงกำหนดแนวทางและแผนการดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙) โดยมีกิจกรรม ๘ กิจกรรมที่อยู่ภายใต้ ๓ กรอบการดำเนินงาน และ ๓ ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๑. กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนาและด้านการบริหารจัดการด้านปศุสัตว์ทรัพยากรของประเทศ จึงต้องมีการเรียนรู้ทรัพยากรในพื้นที่ปศุสัตว์ดั้งเดิมที่ปกป้องรักษาไว้ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช และกิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช

พื้นที่เป้าหมาย

หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืชอยู่ในความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิม ที่ไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ โดยเป็นพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานฯ (ยกเว้นกรมป่าไม้และกรมอุทยานฯ นำพื้นที่มาสนองพระราชดำริในบางพื้นที่) โดยให้จัดทำแผนปฏิบัติงานปกป้องพันธุ์กรรมพืชเป็นระยะๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงานของตนให้ชัดเจน โดยระบุสาระสำคัญในการดำเนินงาน เช่น พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน และการบริหารจัดการ โดยเฉพาะเรื่องผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.ของหน่วยงานนั้น ๆ และ อพ.สธ. เป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ/บุคลากร และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ร่วมสนองพระราชดำริ สนับสนุนบุคลากร/นักวิจัยในการปฏิบัติงานในพื้นที่

แนวทางการดำเนินกิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช

๑. การทำขอบเขตพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช

๒. การสำรวจ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพืชพันธุ์ เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ของ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หรือเอกชนที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ เช่นในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ป่าที่ชาวบ้านร่วมใจปกป้องรักษา ป่าในสถาบันการศึกษา ป่าในสวนสัตว์เปิดฯ ป่าในพื้นที่บริเวณเขื่อนต่าง ๆ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น ข้อมูลนี้นำไปจัดการและเก็บเข้าฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช

๓. การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ นอกเหนือจาก พันธุ์กรรมพืช เช่น สัตว์ จุลินทรีย์ ตลอดจนทรัพยากรกายภาพต่าง ๆ เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ขององค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หรือเอกชนที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ

๔. การสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

๕. สนับสนุนให้มีอาสาสมัครปกป้องรักษาทรัพยากรในพื้นที่สถานศึกษา เช่นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ในระดับหมู่บ้าน ตำบล สนับสนุนให้ประชาชนที่อยู่รอบ ๆ พื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช เช่น มีกิจกรรมป้องกันไฟป่า กิจกรรมร่วมมือร่วมใจรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช เป็นต้น

*หมายเหตุ

๑. ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืชนี้ สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าสู่ฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช

๒. กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช ใช้พื้นที่เป็นเป้าหมายหลัก เพื่อดำเนินงานในกิจกรรม

๓. พื้นที่ที่นำมาสนองพระราชดำรินี้ ไม่ได้หมายความว่า เป็นการนำพื้นที่นั้นเข้ามาล้อมเกล้าฯ ถวาย เพื่อให้เป็นทรัพย์สินของ อพ.สธ. สำนักพระราชวัง แต่หมายถึงเป็นพื้นที่ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานนั้น ๆ ที่เป็นเจ้าของ แต่ใช้แนวทางการดำเนินงานในกิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช และในอนาคตถ้าหน่วยงานนั้น ๆ มีนโยบายในการดำเนินการปรับปรุงหรือต้องการใช้พื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ทางหน่วยงานสนองพระราชดำรินั้น ๆ สามารถดำเนินการแจ้งความประสงค์มายัง อพ.สธ. แต่ในกรณีที่พื้นที่ล่อแหลมต่อการสูญเสียทรัพยากรที่มีค่า อาจต้องมีการขอพระราชวินิจฉัยก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง

สำหรับเรื่องการอบรมอาสาสมัคร/ประชาชน หรือนักเรียนในหมู่บ้าน ในพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช ให้อยู่ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช

พื้นที่เป้าหมาย

กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชในระยะ ๕ ปีที่ห้า ให้ความสำคัญกับทรัพยากรทั้งสามฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ให้การดำเนินงานในพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น ตามเกาะต่าง ๆ พื้นที่ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงจากป่าเป็นสวน ถนน สิ่งก่อสร้าง ต่าง ๆ ส่วนการดำเนินงานในพื้นที่สูงและพื้นที่ห่างไกลคมนาคม เช่น จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย ลำปาง แพร่ น่าน และอำนาจเจริญ จะดำเนินงานในลำดับต่อมาโดยให้พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงานที่เป็นแกนกลางดำเนินงานในแต่ละพื้นที่เป็นสำคัญ

อพ.สธ. ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น จังหวัด ต่าง ๆ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กรมวิชาการเกษตร สถาบันการศึกษาต่างๆ ฯลฯ กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และ

จัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งในเรื่องวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานและการบริหารจัดการ โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายเดิมให้แล้วเสร็จเป็นลำดับแรก ก่อนพิจารณาขยายผลออกไป โดยแต่ละหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นแกนกลางดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ โดยมี อพ.สธ. เป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ/บุคลากร และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ร่วมสนองพระราชดำริ สนับสนุนบุคลากร/นักวิจัยในการปฏิบัติงานในพื้นที่

แนวทางการดำเนินกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่

๑. การสำรวจเก็บรวบรวมตัวอย่าง ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา พื้นที่เป้าหมาย บริเวณรัศมี ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงานนั้น ๆ หรือพื้นที่ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา เช่น พื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำ สร้างศูนย์การค้า พื้นที่สร้างถนน การขยายทางหลวงหรือเส้นทางต่าง ๆ พื้นที่สร้างสายไฟฟ้าแรงสูง และในพื้นที่อื่น ๆ ที่จะถูกพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม

๒. การเก็บรวบรวมตัวอย่างแห้ง และตัวอย่างดองเพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาหรือเก็บในพิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

๓. การเก็บพันธุ์กรรมทรัพยากร ตัวอย่างในพืช มีการเก็บในรูปเมล็ด ต้นพืชมีชีวิต ชิ้นส่วนพืชที่มีชีวิต (เพื่อนำมาเก็บรักษาในสภาพเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ) และสำหรับทรัพยากรอื่น ๆ สามารถเก็บตัวอย่างมาศึกษาได้ เช่น ตัวอย่างของสัตว์ จุลินทรีย์ หิน ดิน น้ำ ฯลฯ

***หมายเหตุ**

ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชนี้ สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าสู่ฐานฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช

พื้นที่เป้าหมาย

กิจกรรมปลูกรักษาเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช โดยการนำพันธุ์กรรมไปเพาะและปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย เช่น ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีอยู่ ๖ ศูนย์ทั่วประเทศ พื้นที่ศูนย์วิจัยและสถานีทดลองของกรมวิชาการเกษตร พื้นที่จังหวัด พื้นที่สถาบันการศึกษา นำเข้าร่วมสนองพระราชดำริ และยังมีการเก็บรักษาในรูปเมล็ดและเนื้อเยื่อในธนาคารพืชพรรณ อพ.สธ. สวนจิตรลดา เก็บในรูปสารพันธุ์กรรม หรือ ดีเอ็นเอ ในธนาคารพืชพรรณ อพ.สธ. สวนจิตรลดา และศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อพ.สธ. คลองไผ่

อพ.สธ. ดำเนินการประสานงาน สนับสนุนด้านวิชาการร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น จังหวัด ต่าง ๆ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองทัพอากาศ กรมวิชาการเกษตร สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ฯลฯ กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช เป็นระยะๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงานของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ทั้งในเรื่องวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานและการบริหารจัดการ โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายเดิมให้แล้วเสร็จเป็นลำดับ

แนวทางการดำเนินงานอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

แรกก่อนพิจารณาขยายผลออกไป โดยแต่ละหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นแกนกลางดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืชในพื้นที่ปลูกรักษา

๑. การปลูกรักษาต้นพันธุกรรมพืชในแปลงปลูก การปลูกรักษาต้นพืชมีชีวิตลักษณะป่าพันธุกรรมพืช มีแนวทางดำเนินงานคือ สำรวจสภาพพื้นที่และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน งานขยายพันธุ์พืช งานปลูกพันธุกรรมพืชและบันทึกผลการเจริญเติบโต งานจัดทำแผนที่ต้นพันธุกรรมและทำพิกัดต้นพันธุกรรม

๒. การตรวจสอบพืชปราศจากโรคก่อนการเก็บรักษาพันธุกรรมพืชในรูปแบบต่าง ๆ

๓. การเก็บรักษาทั้งในรูปของเมล็ด ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ในรูปของธนาคารพันธุกรรม ศึกษาหาวิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์ และทดสอบการงอกของเมล็ดพันธุ์

๔. การเก็บรักษาโดยศึกษาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชแต่ละชนิด ศึกษาการพอกฆ่าเชื้อ ศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสม ศึกษาการเก็บรักษาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และไนโตรเจนเหลว (cryopreservation) และศึกษาการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

๕. การเก็บรักษาในรูปสารพันธุกรรม (DNA) ของพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์เช่นการวิเคราะห์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอ การปรับปรุงพันธุ์พืช เป็นต้น

๖. การสร้างสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ สวนสาธารณะต่าง ๆ การปลูกพืชในสถานศึกษา โดยมีระบบฐานข้อมูล ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

๗. งานขยายพันธุ์พืช งานปลูกพันธุกรรมพืชและบันทึกผลการเจริญเติบโต งานจัดทำแผนที่ต้นพันธุกรรมและทำพิกัดต้นพันธุกรรมของพืชที่ปลูก

๘. ในกรณีที่เป็นพันธุกรรมสัตว์หรือจุลินทรีย์ ให้ดำเนินการให้มีสถานที่หรือห้องปฏิบัติการที่จะเก็บรักษาได้อย่างปลอดภัย

***หมายเหตุ**

ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืชนี้ สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช

๒. กรอบการใช้ประโยชน์

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศึกษาวิจัยและประเมินศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ใน อพ.สธ. ทั้งในด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ให้เป็นเอกภาพ สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชดำริ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช

กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการศึกษาประเมินพันธุ์กรรมพืช และทรัพยากรอื่น ๆ ที่สำรวจเก็บรวบรวมและปลูกรักษาไว้ โดยมีการศึกษาประเมินในสภาพธรรมชาติ แปลงทดลอง ในด้านสัณฐานวิทยา ชีววิทยา สรีรวิทยา การปลูกเลี้ยง การเขตกรรม สำหรับในห้องปฏิบัติการมีการศึกษาด้านโภชนาการ องค์ประกอบ รงควัตถุ กลิ่น การใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ เพื่อศึกษาคุณสมบัติคุณภาพ ในทรัพยากรต่าง ๆ โดยการดำเนินการในกิจกรรมนี้เป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้งสามฐานทรัพยากร ได้แก่ **ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา** มีการวางแผนและดำเนินการวิจัยศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ในด้านพืชนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สายพันธุ์จุลินทรีย์ ตามแนวพระราชดำริ และมีแนวทางนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยมี อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือส่งเสริม และทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการดำเนินงานด้านวิชาการและการวิจัย ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมป่าไม้ ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ฯลฯ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ เป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตน ให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรต่าง ๆ

๑. การวิเคราะห์ทางกายภาพ เช่น ตัวอย่างดิน คุณสมบัติน้ำ จากแหล่งกำเนิดพันธุ์กรรมดั้งเดิมของพืชนั้น ๆ

๒. การศึกษาทางด้านชีววิทยา สัณฐานวิทยา สรีรวิทยา ชีวเคมี พันธุ์กรรมของพันธุ์กรรมพืชที่คัดเลือกมาศึกษา เป็นต้น

๓. การศึกษาด้านโภชนาการ องค์ประกอบของสารสำคัญในพันธุ์กรรมพืช ไม่ว่าจะเป็น รงควัตถุ กลิ่น ตลอดจนสารด้านเภสัชวิทยา สารที่มีฤทธิ์ต่าง ๆ ของพันธุ์กรรมพืชเป้าหมาย

๔. การศึกษาการขยายพันธุ์พืชด้วยการขยายพันธุ์ตามปกติ และการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช

๕. การศึกษาด้านการปลูก (พันธุ์กรรมพืช) เลี้ยง (ทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ) ให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ การศึกษาการเขตกรรมของพันธุ์กรรมพืชที่ต้องการ

๖. การศึกษาการจำแนกสายพันธุ์โดยวิธีทางชีวโมเลกุล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช สัตว์ และจุลินทรีย์ เพื่อเก็บเป็นลายพิมพ์ดีเอ็นเอพืชชนิดนั้น ๆ ไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๗. การจัดการพื้นที่ที่กำหนดเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา เช่น ศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นศูนย์ฯ ตัวอย่าง เพื่อการเรียนรู้การใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งศูนย์ฯ เหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์ให้เป็นศูนย์ฝึกอบรม ในด้านอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรได้ในอนาคต

แนวทางการดำเนินงานอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

ตัวอย่างเช่น อพ.สธ. ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ อนุรักษ์ พัฒนา และใช้ประโยชน์ทรัพยากร อย่างยั่งยืน สู่เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของ อพ.สธ. เริ่มดำเนินการใน ๔ ศูนย์ ของ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริที่กระจายอยู่ตาม ภูมิภาคต่าง ๆ ตัวอย่าง ได้แก่

- ๑) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา
 - ๒) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.วังม่วง จ.สระบุรี
 - ๓) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์
 - ๔) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
- (พื้นที่ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย)

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานโดยศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ. สวนจิตจรดดา ร่วมกับ หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ บันทึกข้อมูลของการสำรวจเก็บรวบรวม การศึกษาประเมิน การ อนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ รวมทั้งงานจัดทำฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง นอกจากนั้นยังรวมถึง ฐานข้อมูลทรัพยากรอื่น ๆ นอกเหนือจากพันธุกรรมพืช เช่น ฐานข้อมูลของสัตว์ และจุลินทรีย์ การ จัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ข้อมูลต่างๆ จากการทำงานในกิจกรรมที่ ๑-๔ โดยทำการบันทึกลง ในระบบฐานข้อมูล เพื่อเป็นฐานข้อมูลและมีระบบที่เชื่อมต่อถึงกันได้ทั่วประเทศ โดยเชื่อมโยงกับ ฐานข้อมูลทรัพยากรของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. นำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์ พืชและทรัพยากรต่าง ๆ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ พัฒนาการทำศูนย์ข้อมูลฯ กำหนดรูปแบบในการทำฐานข้อมูล โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะ ในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช

๑. อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ จัดทำฐานข้อมูลระบบดิจิทัลและ พัฒนาโปรแกรมสำหรับระบบศูนย์ข้อมูลทรัพยากรต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูล ทรัพยากรท้องถิ่น ด้านการสำรวจเก็บรวบรวม การอนุรักษ์ การประเมินคุณค่าพันธุกรรมทรัพยากร และการใช้ประโยชน์

๒. นำข้อมูลของตัวอย่างพืชที่เก็บรวบรวมไว้เดิมโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ องค์กรอื่น เช่น กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น เข้าเก็บไว้ใน ระบบฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ.

๓. นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ข้อมูลการปลูกรักษา ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ข้อมูลพันธุ์ ไม้จากโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เข้าเก็บไว้ในศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช เพื่อการ ประเมินคุณค่าและนำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์พืชและทรัพยากรอื่น ๆ

แนวทางการดำเนินงานอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

๔. พัฒนาการบริหารจัดการฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลพันธกรรมพีช อพ.สธ. ให้มีเอกภาพ มีความสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ โดยเฉพาะฐานข้อมูลพีชจากการสำรวจเก็บรวบรวม ฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง ฐานข้อมูลสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยมี อพ.สธ. เป็นศูนย์กลางและวางแผนดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ร่วมกันได้อย่างกว้างขวาง อาจผ่านทางเว็บไซต์ ที่มีระบบป้องกันการเข้าถึงฐานข้อมูล

๕. หน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ มีความประสงค์ที่จะดำเนินการแบ่งปันหรือเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในงาน อพ.สธ. จำเป็นต้องขออนุญาตผ่านทาง อพ.สธ. ก่อน เพื่อขอพระราชทานข้อมูลนั้น ๆ และขึ้นอยู่กับพระราชวินิจฉัย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (การขอพระราชทานพระราชนุญาต ให้ดำเนินการทำหนังสือแจ้งความประสงค์มายังผู้อำนวยการ อพ.สธ. ล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ เดือน)

กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธพีช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่นำฐานข้อมูลจากกิจกรรมที่ ๕ มาใช้ในการพิจารณาศักยภาพของพันธพีช พันธุ์สัตว์ พันธุ์ถิ่นที่่ ๗ อพ.สธ. มีหน้าที่ประสานกับนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ วิเคราะห์ข้อมูลและคัดเลือกสายต้นเพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์พีช พร้อมกับวางแผนพัฒนาพันธุ์ระยะยาวและนำแผนพัฒนาพันธุ์ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อมีพระราชวินิจฉัยและพระราชทานแผนพัฒนาพันธุ์และพันธกรรมที่คัดเลือกให้หน่วยงานที่มีความพร้อมนำไปปฏิบัติ พันธุ์พีชที่อยู่ในเป้าหมาย ได้แก่ พันธุ์พีชสมุนไพร พันธุ์พีชพื้นเมืองต่าง ๆ ที่สามารถวางแผนนำไปสู่การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นเหมาะสมต่อการปลูกในพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ ในการวางแผนพัฒนา โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน

พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธพีช

๑. คัดเลือกพันธุ์พีชที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วว่าควรมีการวางแผนพัฒนาพันธุ์เพื่อการใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

๒. ดำเนินการทูลเกล้าฯ ถวายแผนการพัฒนาพันธุ์พีชที่คัดเลือกแล้ว เพื่อให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชวินิจฉัยและพระราชทานให้กับหน่วยงานที่มีศักยภาพในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พีชชนิดนั้น ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๓. ประสานงานเพื่อให้หน่วยงานที่มีความพร้อมในการพัฒนาพันธุ์พีชดำเนินการพัฒนาพันธุ์พีช และนำออกไปสู่ประชาชน และอาจนำไปปลูกเพื่อเป็นการค้าต่อไป

๔. ดำเนินการจดสิทธิบัตรพันธุ์พีชใหม่ที่ได้มาจากการพัฒนาพันธุ์พีชดั้งเดิม เพื่อประโยชน์ของมหาชนชาวไทย

*หมายเหตุ

กิจกรรมนี้ครอบคลุมไปถึงการวางแผนพัฒนาพันธุ์ของทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากพืช เช่น สัตว์ และจุลินทรีย์ เป็นต้น

๓. กรอบการสร้างจิตสำนึก

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะเยาวชน นักเรียน นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพืชพรรณไม้ และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของประเทศ จนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชนชาวไทย โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมสร้างสร้างจิตสำนึก ให้เยาวชน ประชาชนชาวไทย ให้เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้รู้จักหวงแหน รู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการ การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรของประเทศ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษาประสานงาน ร่วมมือ สนับสนุนให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษา เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้ดำเนินการในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๑. งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เป็นนวัตกรรมของการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การพัฒนาคนให้เข้มแข็งรู้เท่าทันพร้อมรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

๑.๑ อพ.สธ. กำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยสร้างจิตสำนึกให้เยาวชน นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้รู้จักหวงแหนและรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยมีคู่มือการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สถาบันการศึกษาสามารถสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนโดยตรงมาที่ อพ.สธ. โดยสามารถติดต่อขอใบสมัครได้ที่

สำนักงาน อพ.สธ. สนามเสือป่า พระราชวังดุสิต เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

โทร. : ๐-๒๒๘๐๘๗๑๐, ๐-๒๒๘๑-๗๙๙๙, ๐-๒๒๘๑-๘๔๒๒ ต่อ ๒๒๑๙, ๒๒๒๐-๒๒

โทรสาร : ๐-๒๒๘๐๘๗๑๐, ๐-๒๒๘๑-๗๙๙๙, ๐-๒๒๘๑-๘๔๒๒ ต่อ ๒๒๒๑

E-mail : scbotany@plantgenetics-rspg.org

แนวทางการดำเนินงานอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕)

ดาวน์โหลดใบสมัครได้จากเว็บไซต์อพ.สธ.

http://www.rspg.or.th/botanical_school/school_bot_2.htm

๑.๒ อพ.สธ. กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยให้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นที่รวบรวมพืชพรรณไม้ท้องถิ่นและรวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของพืชพรรณ เป็นที่เก็บพรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าและนางานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ใช้ปัจจัยพืชเป็นปัจจัยหลักในการเรียนรู้

๑.๓ โรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชน จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในการสำรวจจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (ดูรายละเอียดในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ๕ ปีที่ห้า ในหนังสือจากยอดเขาถึงใต้ทะเล ๔)

๑.๔ สมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่ทำอยู่เดิมให้ครบถ้วนตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดและนำไปสู่การประเมินเพื่อรับป้ายพระราชทานและเกียรติบัตรฯ

๑.๕ การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนของสมาชิกใหม่ ควรดำเนินงานให้เป็นไปตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดขึ้น และรับคำแนะนำจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษา อพ.สธ. ในกิจกรรมที่ ๗

๑.๖ อพ.สธ. ประสานร่วมมือกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามแนวพระราชดำริฯ โดยคัดเลือกจากโรงเรียนสมาชิกในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องกระบวนการและผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นหลัก อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๑.๗ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนในการดำเนินงานร่วมกับ อพ.สธ. ร่วมกันพิจารณาและวางแผน เพื่อนำแนวทางดำเนินงาน อพ.สธ. บรรลุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระบบโรงเรียน

๒. พิพิธภัณฑ

เป็นการขยายผลการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ ไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้การนำเสนอในรูปแบบของพิพิธภัณฑ ซึ่งเป็นสื่อเข้าถึงประชาชนทั่วไป ตัวอย่างเช่น

๒.๑ งานพิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และจังหวัดต่าง ๆ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกรักษาเพื่ออนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชในลักษณะโดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และพื้นที่อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๒.๒ งานพิพิธภัณฑพืช ดำเนินการโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่นกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยต่าง ๆ หน่วยงานเหล่านี้มีผู้เชี่ยวชาญ นักพฤกษศาสตร์ ดูแลอยู่

๒.๓ งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา ดำเนินการโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราช ดำริ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จ.นครราชสีมา

๒.๔ งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย เช่น พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา เกาะและทะเลไทย เขาหมาจอ ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สอนองพระราชดำริ อพ.สธ. โดยกองทัพเรือ

๒.๕ งานพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น หอศิลป์วัฒนธรรม ของจังหวัดและหน่วยงานที่ร่วมสนอง พระราชดำริ

๒.๖ นิทรรศการถาวรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่าง ๆ

๒.๗ ศูนย์การเรียนรู้

๓. งานอบรม

อพ.สธ. ดำเนินงานอบรมเรื่องงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน, งานฝึกอบรมปฏิบัติการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากร โดยอาจจัด ณ ศูนย์ฝึกอบรมของ อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ที่ กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น

๑) ศูนย์เรียนรู้ฯ ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

๒) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. ลำตะคอง ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

๓) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. เขาหมาจอ ต.แสมสาร อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

(พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย) เขาหมาจอ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

๔) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. สวนสัตว์เปิดเขาเขียว อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี (อพ.สธ.-องค์การสวนสัตว์ฯ)

๕) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี

๖) ศูนย์ประสานงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โรงเรียนวารินชำราบ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

๗) ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตอำนาจเจริญ อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ

***หมายเหตุ**

ถ้าหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินงานจัดฝึกอบรมในลักษณะเดียวกัน เช่น การอบรมอาสาสมัคร/ประชาชน/นักศึกษาในสถาบันการศึกษา หรือนักเรียนในหมู่บ้าน ในพื้นที่ปกปักพันธุ์ กรรมพืช ให้อยู่ในกิจกรรมที่ - กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมสนับสนุนงานของ อพ.สธ. ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของทุนสนับสนุน หรือดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของ อพ.สธ. โดยอยู่ในกรอบของแผนแม่บท อพ.สธ. นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนได้สมัครเข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในสาขาต่าง ๆ ตามความถนัด

และสนใจ โดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาให้คำแนะนำ และให้แนวทางการศึกษา ได้แก่ ขมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และขมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ซึ่งจะเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศให้แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทยต่อไป โดยที่ อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้ดำเนินการในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๑. อพ.สธ. เป็นเจ้าภาพร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริที่มีความพร้อมในการดำเนินการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. จัดการประชุมใหญ่ทุก ๆ ๒ ปี ตามที่ได้พระราชทานพระราชวโรกาส โดยจะมีการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการเพื่อเสนอผลการดำเนินงานของ อพ.สธ. สำหรับในระยะ ๕ ปีที่ห้า กำหนดเป้าหมายในการจัดการประชุมใหญ่ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๕๘	การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน
สถานที่: มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. ๒๕๖๐	การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น
สถานที่: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์สระบุรี จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. ๒๕๖๒	การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์
สถานที่:
พ.ศ. ๒๕๖๔	การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ประโยชน์แท้แก่มหาชน
สถานที่:

นอกจากการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการที่จัดทุก ๆ สองปีนี้ ยังมีการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและฐานทรัพยากรท้องถิ่น ระดับภูมิภาค, การร่วมจัดแสดงนิทรรศการกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริแต่ละหน่วยงาน, การนำเสนอผลงานวิจัยของเจ้าหน้าที่และนักวิจัย อพ.สธ. ในงานประชุมวิชาการต่าง ๆ ระดับประเทศ เป็นต้น

๒. หน่วยงานและผู้มีจิตศรัทธาสนับสนุนเงินทุนให้ อพ.สธ. (โดยการทูลเกล้าฯ ถวาย โดยผ่านทางมูลนิธิ อพ.สธ. เพื่อใช้ในกิจกรรม อพ.สธ.)

๓. การดำเนินงานของขมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และขมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. โดยที่ อพ.สธ. สนับสนุนให้มีผู้สมัครเป็นสมาชิกขมรมฯ ตามเงื่อนไขของขมรมฯ โดยที่ขมรมทั้งสอง มีการดำเนินงานสนับสนุนงานในกิจกรรมที่ ๑-๗ ตามแผนแม่บทของ อพ.สธ. เช่นเข้าไปศึกษาทำงานวิจัยในพื้นที่ปกปักรักษาพันธุ์กรรมพืช อพ.สธ. ร่วมในกิจกรรมสำรวจทรัพยากร ธรรมชาติในพื้นที่ที่ อพ.สธ. กำหนด

๔. หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ สามารถดำเนินการฝึกอบรมในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนองพระราชดำริตามแผนแม่บท อพ.สธ. เพื่อ
แนวทางการดำเนินงานอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

สนับสนุนในกิจกรรมที่ ๑-๗ ตามแผนแม่บทของ อพ.สธ. โดยอาจมีการฝึกอบรมตามสถานที่ต่าง ๆ ของหน่วยงานนั้น ๆ เอง หรือ ขอใช้สถานที่ของ อพ.สธ. โดยร่วมกับวิทยาการของ อพ.สธ. หรือเป็น วิทยาการของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริเอง แต่ผ่านความเห็นชอบจาก อพ.สธ.

๕. การทำหลักสูตรท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตามแผนแม่บทของ อพ.สธ.

๖. การเผยแพร่โดยสื่อต่าง ๆ เช่น การทำหนังสือ วีดิทัศน์ เอกสารเผยแพร่ เว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจาก อพ.สธ. เพื่อสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของ อพ.สธ. สามารถใช้สัญลักษณ์ของ อพ.สธ. ได้เมื่อได้รับการพิจารณาและเห็นชอบจาก อพ.สธ.

๗. การจัดงานประชุมวิชาการและนิทรรศการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในส่วนที่เผยแพร่งานของ อพ.สธ. และได้รับความเห็นชอบจาก อพ.สธ.

๘. หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลทั่วไป สมัครเป็นอาสาสมัครในการร่วมงานกับ อพ.สธ.

๙. การดำเนินงานเรื่องฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. การดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ.

ติดต่อประสานงาน อพ.สธ.

ดร.ปิยรัษฎ์ ปริญญาพงษ์ เจริญทรัพย์

เลขานุการคณะกรรมการ อพ.สธ.

รองหัวหน้าสำนักงาน อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ

อีเมล piyarat.rspg@gmail.com

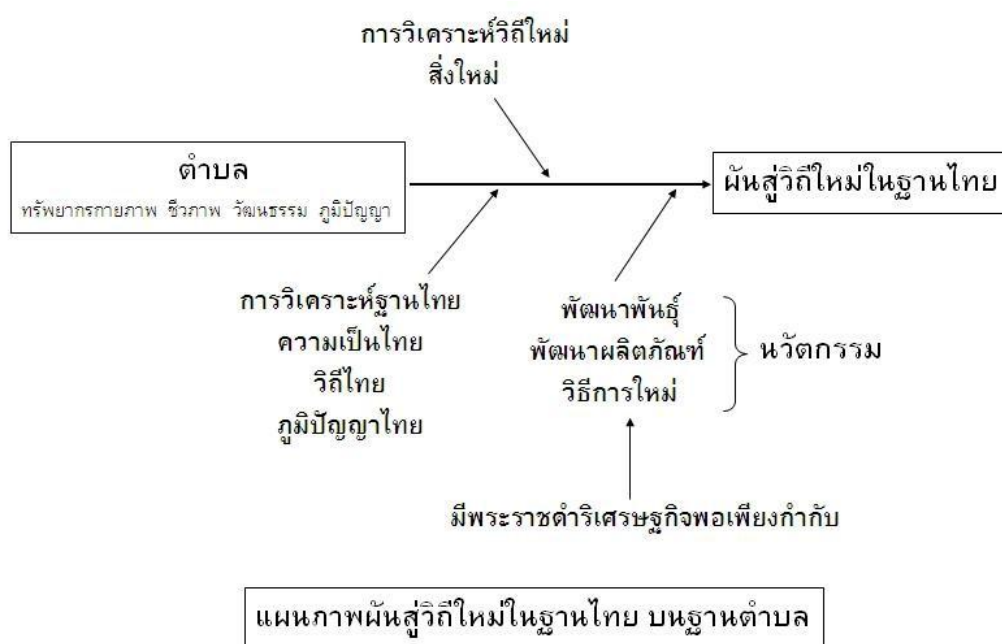
ฐานทรัพยากรท้องถิ่น ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม ๒๕๕๔ – กันยายน ๒๕๕๙)

พรชัย จุฑามาศ รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
สำนักพระราชวัง

ตามที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริบางประการ เกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช **"การสอนและอบรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควร ใช้วิธีการปลูกฝัง ให้เด็กเห็นความงดงาม ความน่าสนใจ และเกิดความปิติที่จะทำการศึกษาและ อนุรักษ์พืชพรรณต่อไป การใช้วิธีการสอนการอบรมที่ให้เกิดความรู้สึกกลัวว่า หากไม่อนุรักษ์แล้วจะเกิด ผลเสีย เกิดอันตรายแก่ตนเอง จะทำให้เด็กเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นผลเสียแก่ประเทศในระยะยาว"** โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริจัดตั้งงาน "สวน พฤษภาศาสตร์โรงเรียน" เพื่อเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยให้เยาวชนนั้น ได้ ใกล้ชิดกับพืชพรรณไม้ เห็นคุณค่า ประโยชน์ ความสวยงาม อันจะก่อให้เกิดความคิดที่จะอนุรักษ์พืชพรรณ ต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการสวนพฤษภาศาสตร์ในพื้นที่ของโรงเรียน เป็นการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สร้าง โอกาสให้นักเรียนได้เผชิญกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ ของสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะต้นไม้ ตลอดจนสิ่งมีชีวิต อื่น ที่อยู่อาศัยสัมพันธ์กับพืชพรรณไม้ทั้งหลาย และรวมถึงระบบนิเวศที่เกื้อกูลกันของธรรมชาติในบริเวณนั้น ชีวิตเด็กที่สัมพันธ์กับธรรมชาติจะเปิดโอกาสแห่งการแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ตรงและสร้างความ รื่นรมย์บ่มเพาะความอ่อนโยน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชีวิตทั้งหลาย ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมโลกเดียวกัน สวนพฤษภาศาสตร์โรงเรียน จึงเป็นการดำเนินงานที่อิงรูปแบบของ **"สวนพฤษภาศาสตร์"** โดยมีการรวบรวม พันธุ์ไม้ที่มีชีวิต มีแหล่งข้อมูลพรรณไม้ มีการศึกษาต่อเนื่อง มีการเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มี การรวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเข้ามาปลูกรวบรวมไว้ในโรงเรียน บันทึกข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ พันธุ์ไม้ มีมุมสำหรับศึกษาค้นคว้าและมีการนำไปใช้ประโยชน์เป็นสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ เป็น การดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ไม่ฝืนธรรมชาติ เป็นไปตามความสนใจและความพร้อม ของ โรงเรียน ดำเนินการด้วยความสมัครใจไม่ให้เกิดความเครียด การใช้ **"สวนพฤษภาศาสตร์โรงเรียน"** เป็นสื่อ ในการที่จะให้ นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้มีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของพืชพรรณ เกิดความรัก ห่วงแหน และรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ และแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ขณะนี้มี โรงเรียนสมาชิกสวนพฤษภาศาสตร์โรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และ ระดับอุดมศึกษา ๑,๔๕๒ โรงเรียน (ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤษภาศาสตร์โรงเรียนที่ศูนย์ ฝึกอบรม อพ.สธ. ลำตะคอง ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สวนพฤษภาศาสตร์โรงเรียน กับการทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น จากพระราโชวาท พระราช ดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี **" การรักในทรัพยากร คือ การรักชาติรัก แผ่นดิน รักสิ่งที่เป็นสมบัติของเรา การที่จะให้เขารักประเทศชาติหรือรักชาติสมบัติของเขานั้น ทำได้ โดยก่อให้เกิด ความรักความเข้าใจ ถ้าใครไม่รู้จักกัน เราก็ไม่มีความสัมพันธ์ ไม่มีความผูกพันต่อกัน แต่ว่า ถ้าให้รู้จักสิ่งนั้นว่า คืออะไร หรือว่าทำงาน ก็จะรู้สึกชื่นชม และรักห่วงแหนสิ่งนั้น ว่าเป็นของตน และ**

จะทำให้เกิดประโยชน์ได้” จะเห็นได้ว่าการรักทรัพยากรนั้นไม่เฉพาะทรัพยากรกายภาพและทรัพยากรชีวภาพเท่านั้น ทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา ก็เป็นสมบัติที่ต้องรัก เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดประโยชน์ได้ “เคยแนะนำโรงเรียนต่าง ๆ นอกจากพืชพรรณแล้ว สิ่งที่มีในธรรมชาติ สิ่งที่ทำได้ง่าย อาจเป็นอุปกรณ์สอนได้หลายอย่าง แม้แต่วิชาศิลปะก็ให้มาวาดรูปต้นไม้ ก็ไม่ต้องหาของอื่นมาเป็นแบบ หรือเรื่องภาษาไทย การเรียงความ ก็อาจทำให้เรื่องของการเขียนรายงานทำให้หัดเขียนหนังสือ หรืออาจแต่งคำประพันธ์ ในเรื่องพืชเหล่านี้” คือสามารถ ใช้พืช และสิ่งธรรมชาติเป็นสื่อการเรียนการสอน “การอนุรักษ์ทรัพยากร ไม่ใช่เฉพาะให้นักเรียนปลูกป่าหรือให้อนุรักษ์ดิน ปลูกหญ้าแฝกอย่างเดียว ก็พยายามจะให้ออกไปดูข้าง ๆ โรงเรียน ว่าที่นั่นมีอะไรอยู่ และต้นไม้ชื่ออะไร เป็นอะไร” คือ การไปสัมพันธ์กับชุมชน ไม่ทำเฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น ในปี ๒๕๔๘ ทรงมีรับสั่ง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา “ได้ไปกับ สมศ. มา เห็นว่าโรงเรียนยังสัมพันธ์กับชุมชนน้อย ทำอย่างไร ให้ชุมชนมาให้โรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียน ช่วยในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและให้มีการทำ DNA Fingerprint ในโรงเรียน” อีกทั้งในแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม ๒๕๔๔ – กันยายน ๒๕๔๙) ในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นที่มีสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นกำลัง ได้พิจารณาแล้วว่าการทำความเข้าใจกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นหน่วยบริหารประเทศที่เล็กที่สุด ที่ต้องดูแลการศึกษา ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ดูแลประโยชน์สุขของชุมชน และมีภารกิจในการทำแผนพัฒนาเกษตรของชุมชน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทราบในเรื่องข้อมูลทางกายภาพ ข้อมูลชีวภาพ เศรษฐกิจสังคม ศักยภาพชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำภูมิปัญญานั้นไปพัฒนาต่อยอด เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ทำให้เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่มีบุคลากร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประสานกับชุมชน และโรงเรียน เมื่อพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี ๒๕๕๑ จะเห็นได้ว่าในสาระวิทยาศาสตร์ นักเรียนจะต้องทราบในเรื่องทรัพยากรในท้องถิ่น และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น นั่นคือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญามากำกับการใช้ประโยชน์ เช่น พืชผักพื้นเมือง พืชสมุนไพร และยังสามารถบูรณาการไปยังกลุ่มสาระสังคมสิ่งแวดล้อม

บทบาทของสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม ๒๕๕๔ – กันยายน ๒๕๕๙) จึงไม่อยู่เฉพาะในโรงเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้เท่านั้น ยังเป็นผลประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น หากมีการทำความเข้าใจ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในการสำรวจทรัพยากร รวมทั้งการศึกษาในรายละเอียดโดยใช้แนวทางการศึกษาพืช ของงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่จะเกิดเป็นประโยชน์แท้ ที่ได้ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ที่จะเป็พื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) ดังนั้น การที่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจะเป็นกำลังสำคัญในการสำรวจฐานทรัพยากรท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีโรงเรียนที่ได้รับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และโรงเรียนที่ได้รับเกียรติบัตรสนองพระราชดำริงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับโรงเรียนในตำบล การนี้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ขอพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานทรงเปิดการประชุมวิชาการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๑ ระหว่าง วันที่ ๗-๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และการจัดประชุมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ การจัดการประชุมในระดับภูมิภาคจะช่วยให้โรงเรียนมีโอกาสมากขึ้น ในการได้รับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ เกียรติบัตรสนองพระราชดำริ งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการนำโรงเรียนที่อยู่ในตำบลนั้น ๆ ได้ดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นต่อไป

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

งานประชุมวิชาการและนิทรรศการ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค

ครั้งที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
ณ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จะเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

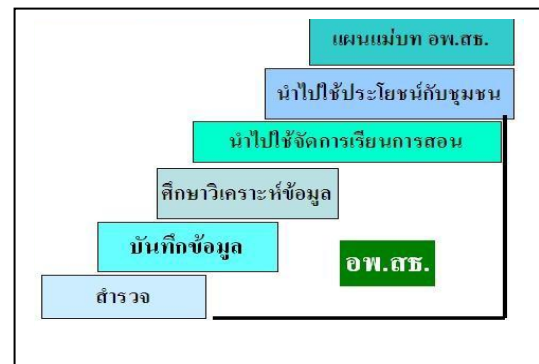
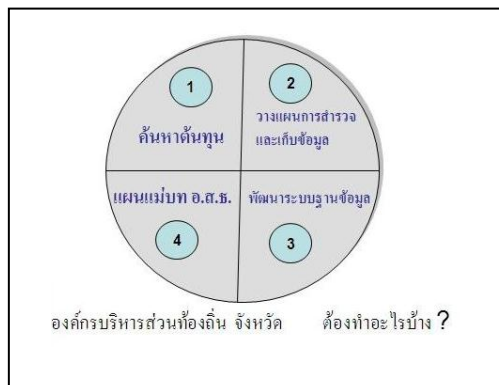
- ระดมทรัพยากรงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ของโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนภาคต่างๆ
- ประชุมวิชาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- ประชุมสัมมนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
- ชมการแสดงผลงานจากโรงเรียนสมาชิกภาคใต้

สนับสนุนโดย - จังหวัดสุราษฎร์ธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี www.rspg.or.th

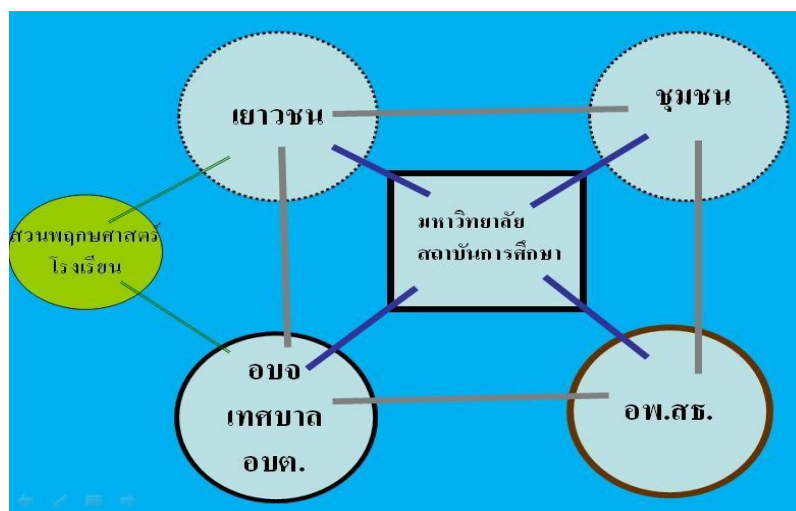

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของประชาชนในการเรียนรู้ทรัพยากรต่าง ๆ

นำไปสู่การสืบทอดความรู้และภูมิปัญญาเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์

แผนภาพแสดงแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บทของ อพ.สธ.

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์และการดำเนินงานของ อพ.สธ.
และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในการดำเนินงานเรื่องฐานทรัพยากรท้องถิ่น

**ขั้นตอนการสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
(อพ.สธ.)**

๑. ประชุมหารือ คณะกรรมการ/ชุมชน เห็นชอบและพร้อมที่จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริฯ มีรายงานการประชุม

๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือนายกเทศมนตรีตำบล จัดทำจดหมายถึง เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตามตัวอย่าง โดยแนบเอกสารดังนี้

๒.๑ สรุปการประชุม อบต./ เทศบาลตำบล

๒.๒ รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชนต่าง ๆ

๒.๓ แผนที่ ข้อมูลพื้นฐานตำบล.....

๒.๔ ร่างแผนแม่บท โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตำบล..... (ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. - ตำบล.....) หรือแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล..... หรือเทศบาลตำบล..... (อาจส่งมาภายหลังได้)

๓. ส่งเอกสารทั้งหมด ให้กับนายพรชัย จุฑามาศ เพื่อดำเนินการต่อไป
เจ้าหน้าที่ของ ให้กับ

นายพรชัย จุฑามาศ

รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สวนจิตรลดา

กทม. ๑๐๓๐๓

๔. การดำเนินการต่างๆ สามารถดำเนินการไปก่อนได้ เช่น การประชุมทำความเข้าใจเบื้องต้น การคัดเลือกพื้นที่ สำหรับการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ การจัดเตรียมงบประมาณ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

๕. ในขณะเริ่มต้น ขอให้ประสานกันอย่างใกล้ชิดกับ นายพรชัย จุฑามาศ

โทร. ๐๘๑ - ๙๓๘๑๗๕๕

e-mail : dongdib05@rspg.org

ที่

องค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาล
ตำบล.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.๒๕๕.....

เรื่อง การเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

เรียน เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาลตำบล.....
๒. รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชนต่างๆ
๓. แผนที่ และข้อมูลพื้นฐานตำบล.....
๔. ร่างแผนแม่บท โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
ตำบล..... (ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. - ตำบล.....) หรือ
แผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาลตำบล.....

เนื่องด้วยทางองค์การบริหารส่วนตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... ได้รับทราบการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ที่ทรงสืบทอดงานอนุรักษ์
ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความศรัทธาในพระราชดำริที่ทรงทำเพื่อผลประโยชน์แท้
แก่มหาชนชาวไทย จึงได้ร่วมประชุมทุกภาคส่วนในตำบล..... ในการที่จะสนอง
พระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินกิจกรรมต่างๆ
ของโครงการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากร
ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เพื่อที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรตำบล..... อย่างยั่งยืน
สู่เศรษฐกิจพอเพียง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ตำบล..... ร่วมสนองพระราชดำริฯ
ต่อไปด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

()

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล...../

นายกเทศมนตรีตำบล.....

องค์การบริหารส่วนตำบล...../เทศบาลตำบล.....

โทร.

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล.....

สนองพระราชดำริโดย

องค์การบริหารส่วนตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

(ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สร.-ตำบล.....)

ที่มา จากที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินกิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช สืบค้นเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช ศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช วางแผนพัฒนาพันธุ์พืช สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทาง อบต..... ได้ร่วมประชุมรับทราบการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และแนวทางที่ตำบล..... จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริ การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น โดยนำพระราชกระแสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “ทำอย่างไรให้ชุมชน มาให้โรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียน ช่วยในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และมีการทำ DNA Fingerprint ในโรงเรียน” การนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน โรงเรียน มัสยิด ในตำบล..... เห็นพ้องต้องกัน ที่จะร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินกิจกรรมตามศักยภาพความพร้อม และจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....” เพื่อเป็นฐานทรัพยากรในการพึ่งตนเอง สู่เศรษฐกิจพอเพียง เกิดประโยชน์แท้แก่ชุมชนตำบล..... และประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๒. เพื่อดำเนินงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น สืบค้นเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น และสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (นอกจากพันธุกรรมพืชแล้ว ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทาง วัฒนธรรมภูมิปัญญา รวมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ)
๓. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทาง วัฒนธรรมภูมิปัญญา ตำบล.....
๔. เพื่อจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....”

คณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สร.-ตำบล.....

ประธานคณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตำบล..... (ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สร.-ตำบล.....)
จะแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือ คณะทำงานตามกิจกรรมต่างๆ เช่น

คณะกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล.....

๑. คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น คณะทำงานชุดนี้จะแสวงหาพื้นที่ที่เป็นที่สาธารณะ ประโยชน์ที่อยู่ในความดูแลของ อบต. เข้าร่วมกิจกรรมนี้ ในการรักษาป่าธรรมชาติดั้งเดิม เพื่อรักษาทรัพยากรดั้งเดิม พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ฯลฯ เช่น พื้นที่ป่าชุมชน พื้นที่สาธารณประโยชน์ (ไม่จำเป็นต้องเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ อาจเป็นพื้นที่เล็กๆ ๑๐-๒๐ ไร่ ของในเขตหมู่บ้านหมู่ต่างๆ) ก็ดำเนินการได้ แต่ต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาที่มีการบุกรุกถือครอง ต้องมีการจัดการแก้ปัญหาให้เรียบร้อยก่อน) โดยจัดทำขอบเขตพื้นที่ ทำป้ายประกาศว่าเป็นพื้นที่สนองพระราชดำริในโครงการ อพ.สธ. เสร็จแล้ว ทำการสำรวจในพื้นที่ว่ามีทรัพยากรอะไรบ้าง มีการจัดตั้งอาสาสมัครชาวบ้าน ชุมชน เพื่อดูแลรักษาพื้นที่

๒. คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น เป็นคณะทำงานที่ทำการสำรวจทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล..... โดยเฉพาะพื้นที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา การสร้างสวน การสร้างรีสอร์ท เพื่อทราบว่ามีความเหมาะสมพืชทรัพยากรชีวภาพ และรวบรวมภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับพืช และทรัพยากรชีวภาพ

๓. คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล..... อาจมีพื้นที่ที่สามารถที่จะใช้ปลูกต้นไม้ เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า พื้นที่ที่จะปลูกรักษาพรรณพืชที่มีโอกาสสูญพันธุ์ เมื่อมีการปลูกรักษาแล้วมีการศึกษาติดตามการเจริญเติบโต

๔. คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น มีการอนุรักษ์พันธุ์พืชที่มีโอกาสสูญพันธุ์ อาจมีการฟื้นฟูบำรุงรักษา ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น และแจกจ่ายให้กับชุมชนตำบล..... สร้างจุดขายท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

๕. คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นทำการบันทึกรวบรวมข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ เป็นที่เก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรม ภูมิปัญญา จากคณะทำงานต่างๆ และการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช (งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน)

๖. คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นคณะทำงานที่จะสนับสนุนการดำเนินการ ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.-ตำบล.....

๖.๑. สนับสนุนการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน) ได้แก่ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เพื่อกำกับดูแล การจัดทำหลักสูตรฐานทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อการสำรวจทรัพยากรตำบล..... ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ยกตัวอย่างในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ที่ชั้น ป.๓ ต้องทราบเรื่องทรัพยากรในท้องถิ่น และชั้น ป.๖ การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น (คือการใช้ทรัพยากรต้องมีภูมิปัญญากำกับ) หากเข้าไปในหลักสูตรแล้วจะไม่เป็นภาระที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครองโรงเรียน จะต้องเข้าใจที่ลูกหลานกำลังทำอะไร ที่จะให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ฝึกการเรียนรู้จะได้ทราบว่าในท้องถิ่นมีอะไรบ้าง มีทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพ ภูมิปัญญา มีขนบธรรมเนียมประเพณี ที่กำกับการใช้ทรัพยากรอย่างไร นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ สัมผัสจริง และเกิดทั้งวิทยาการ และปัญญาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้

๖.๒ สนับสนุนในเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การอำนวยความสะดวกต่างๆ
คณะทำงานอาจเป็นชุมชน เอกชน ชมรม ต่างๆ

จากการจัดตั้งคณะทำงานแล้ว มีเป้าหมายสำคัญที่จะจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และพัฒนา
ทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล..... ที่ดูแลรับผิดชอบโดยคณะกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนา
ทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลเกาะยาวน้อย เป็นศูนย์ประสาน งานในกิจกรรมต่างๆ และเป็นศูนย์ข้อมูล
ทรัพยากรท้องถิ่น

การสนับสนุน

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล..... องค์การ
บริหารส่วนจังหวัด.....)

องค์กรเอกชนต่างๆ

ชุมชน

ศาสนสถาน มัสยิด

โรงเรียน

การสนับสนุนด้านวิชาการ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

มหาวิทยาลัยส่วนกลาง เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น

งบประมาณ

๑. งบประมาณ อบต..... กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. งบประมาณสนับสนุนจากเอกชน องค์กรเอกชน

ในการจัดตั้งงบประมาณ เมื่อจัดทำแผนปฏิบัติประจำปี และหาหรือเห็นพ้องต้องกัน
ระหว่าง อพ.สธ. และคณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.-ตำบล.....
ทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) จะทำหนังสือสนับสนุนไป
ทางต้นสังกัด จนถึงสำนักงบประมาณ

แผนแม่บท โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ฐานทรัพยากรท้องถิ่นตำบล
..... (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

รูปแบบแผนแม่บท

ที่มา

วัตถุประสงค์

คณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. ตำบล.....

คณะอนุกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....

คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ดำเนินกิจกรรมตามแผนแม่บทว่าจะดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง (ตามที่ให้ข้อคิดเห็นในการ
แต่งตั้งคณะทำงาน) งบประมาณ ปี ๒๕๕๕ - ปี ๒๕๕๙

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....

สนองพระราชดำริโดย

องค์การบริหารส่วนตำบล.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

(ป้ายนี้จะอนุญาตให้ติดตั้งเมื่อศูนย์ดำเนินการไประยะหนึ่ง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์)
คือ ต้องมีงานที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มิฉะนั้นจะมีเพียงป้ายอย่างเดียว

ตัวอย่างการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ.
งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
โดยองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
สำนักงานเขต

คำชี้แจง

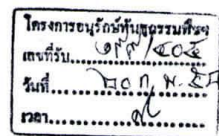
การทำหนังสือขอเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

เรียน เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

และต้องแนบเอกสารทั้ง ๔ รายการให้ครบถ้วน ดังนี้

๑. รายงานการประชุมสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/คณะกรรมการสำนักงานเขต
๒. รายงานการประชุมประชาคม
๓. แผนที่โดยสังเขป (ระบุขอบเขตชัดเจน)
๔. ข้อมูลพื้นฐานของตำบล

ตัวอย่างการทำหนังสือขอเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ของ องค์การบริหารตำบลโนนอุดม

ที่ ขก ๘๓๓๐๑/๕๘

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม
๑๘๐ หมู่ที่ ๗ ตำบลโนนอุดม อำเภอชุมแพ
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๓๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง การเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

เรียน เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. รายงานการประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม	จำนวน ๑ ชุด
	๒. รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชนต่าง ๆ	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แผนที่ และข้อมูลพื้นฐานตำบลโนนอุดม	จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วยทางองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ตำบลโนนอุดม อำเภอชุมแพ จังหวัด
ขอนแก่น ได้รับทราบการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ที่ทรงสืบทอดงานอนุรักษ์ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว มีความศรัทธาในพระราชดำริที่ทรงทำเพื่อผลประโยชน์แท้ แก่มหาชนชาวไทย จึงได้ร่วมประชุมทุกภาค
ส่วนในตำบลโนนอุดม ในการที่จะสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราช
ดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการจัดทำ
ฐานข้อมูลทรัพยากร ทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา
เพื่อที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรตำบลโนนอุดมอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ตำบลโนนอุดม ร่วมสนองพระราชดำริฯ ต่อไปด้วย
จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายองอาจ ปานทุม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

โทร./โทรสาร.๐๔๓-๔๖๓-๐๗๕

คำชี้แจง เอกสารแนบต่าง ๆ

๑. รายงานการประชุมสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/คณะกรรมการสำนักงานเขต
องค์ประชุมต้องประกอบด้วย

- คณะกรรมการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- นายก อบต. /นายกเทศมนตรี/ผู้อำนวยการเขต
- รองนายก อบต. /รองนายกเทศมนตรี/รองผู้อำนวยการเขต
- ปลัด อบต. /ปลัดเทศบาล
- หัวหน้าฝ่าย (สำนักงานเขต)

ในการประชุมสามารถใช้การประชุมตามรอบปกติของ อบต./เทศบาล หรือเป็นการจัดประชุมขึ้นมา โดยเฉพาะในวาระ

“การเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)” ได้

****โดยหากเป็นการประชุมสภาตามรอบปกติ ขอให้แยกเป็นวาระขึ้นมาโดยเฉพาะ**

สำหรับในวาระนี้ จะเป็นการพูดคุยในเรื่องการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของ อบต./เทศบาล และจะต้องมี มติที่ประชุม “เห็นด้วย/เห็นชอบ พร้อมดำเนินการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ.” (โปรดหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า รับทราบ)

**ตัวอย่าง รายงานการประชุมสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/คณะกรรมการสำนักงานเขต
ขององค์การบริหารตำบลโนนอุดม**

บันทึกรายงานการประชุมเวทีประชาคม
เพื่อเข้าร่วมสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ครั้งที่

วันอังคารที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

ผู้มาประชุม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	นายองอาจ ปานทุม	นายก อบต.โนนอุดม	องอาจ ปานทุม	
๒	นายกเวียน ขุนจันทิก	รองนายก อบต.โนนอุดม	กเวียน ขุนจันทิก	
๓	นายวิญญู นาคสุวรรณ	รองนายก อบต.โนนอุดม	วิญญู นาคสุวรรณ	
๔	นายบุญศรี ลาสอน	เลขานุการนายก อบต.โนนอุดม	บุญศรี ลาสอน	
๕	นายหนูพวน เพชรออบ	ประธานสภา อบต.โนนอุดม	หนูพวน เพชรออบ	
๖	นายสมควร กัลยา	รองประธานสภา อบต.โนนอุดม	สมควร กัลยา	
๗	นายวินัย ปู่เพ็ง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑	วินัย ปู่เพ็ง	
๘	นายวุฒิไกร รลสิดา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๒	วุฒิไกร รลสิดา	
๙	นายไกรวุฒิ เทียมแก้ว	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๒	ไกรวุฒิ เทียมแก้ว	
๑๐	นายไพบูลย์ มาเมืองเพี้ย	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕	ไพบูลย์ มาเมืองเพี้ย	
๑๑	นายนคร จิตกา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕	นคร จิตกา	
๑๒	นายบุญไทย สร้อยเงิน	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖	บุญไทย สร้อยเงิน	
๑๓	นายสุนิตย์ แพนสัมฤทธิ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖	สุนิตย์ แพนสัมฤทธิ์	
๑๔	นายสุภาพ เขียวนา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๗	สุภาพ เขียวนา	
๑๕	นางสุจิตรา ฤาวงศ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๗	สุจิตรา ฤาวงศ์	
๑๖	นางดวงเดือน ประเสริฐ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๙	ดวงเดือน ประเสริฐ	
๑๗	นางสุวิมล นาคี	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๙	สุวิมล นาคี	
๑๘	นายสุชาติ ฮามพรม	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑๑	สุชาติ ฮามพรม	
๑๙	นางสาวธิดา กำเนิดบุญ	ปลัด อบต.โนนอุดม	ธิดา กำเนิดบุญ	
๒๐	นางสุรริักษ์ ลิขัย	รองปลัด อบต.โนนอุดม	สุรริักษ์ ลิขัย	
๒๑	นางสาวอนัญญา อานแดง	หัวหน้าสำนักปลัด อบต.โนนอุดม	อนัญญา อานแดง	
๒๒	นายสินสมุทร คุณประทุม	ผอ.ร.ร.บ้านหอย "รัฐราษฎร์รังสรรค์"	สินสมุทร คุณประทุม	
๒๓	นางรดาณัฐ สิงห์บุราณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนอุดม	รดาณัฐ สิงห์บุราณ	
๒๔	นายพุดพิงค์ พินิจมนตรี	กำนันตำบลโนนอุดม	พุดพิงค์ พินิจมนตรี	
๒๕	นายภิราฟ ลาสอน	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑	ภิราฟ ลาสอน	
๒๖	นายอิสระ ลาปะ	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒	อิสระ ลาปะ	
๒๗	นายมานพ ลาสอน	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕	มานพ ลาสอน	
๒๘	นางไพริน ชาญชิต	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖	ไพริน ชาญชิต	
๒๙	นายสุทธาป คุยเพี้ยภูมิ	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗	สุทธาป คุยเพี้ยภูมิ	
๓๐	นายจักรพงษ์ นาคี	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙	จักรพงษ์ นาคี	
๓๑	นายประกาศ แสงขาว	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๑	ประกาศ แสงขาว	

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอนัญญา อานแดง)
หัวหน้าสำนักปลัด

-๒-

บันทึกรายงานการประชุมเวทีประชาคม
เพื่อเข้าร่วมสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ครั้งแรก
วันอังคารที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

ผู้มาประชุม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
32	ทอมมัส ลาภ	กลุ่มไร่เค็ม	ทอม	
33	นายบุญชู ลาภ	ผ.ช. ม.๑	บุญชู	
34	นางไพฑูรย์ ชุมพาศ์	ผ.ช. ว.๕	ไพฑูรย์	
35	นาย อำนวย ลาภ	กลุ่มไร่เค็ม 1	อำนวย	
36	นางไฉน รัชต์พร	กลุ่มไร่เค็ม 1	ไฉน	
๓๗	อึ้งสินธุ์ คุ้มอินทร์		อึ้งสินธุ์	
๓๘	นาย ศักดิ์ชัย ฤทธิพันธ์	ผ.ช.	ศักดิ์ชัย	
๓๙	นางทองแดง รัชต์พร	ท.ช.	ทองแดง	
30	นายวิรัช ธรรม	ผ.ช.	วิรัช	
31	นางทองดี คุ้มอินทร์	ผ.ช.	ทองดี	
32	นางดา ชื่นงาม	ท.ช.	ดา	
33	ประสิทธิ์ หัก		ประสิทธิ์	
34	ศรีสุข วัฒนชัย		ศรีสุข	
35	ผอ.บ. อนุสรณ์		อนุสรณ์	
36	อ.อ. อนุสรณ์		อนุสรณ์	
๓๗	ไฉน รัชต์พร	ท.ช.	ไฉน	
๓๘	นายบุญชู รัชต์พร	ผ.ช.	บุญชู	
๓๙	วิรัช		วิรัช	
๔๐	นายอรรถสิทธิ์ วัฒนชัย	ผ.ช.	อรรถสิทธิ์	
41	นายวิรัช วัฒนชัย	ผ.ช.	วิรัช	
42	นายวิรัช วัฒนชัย	ผ.ช.	วิรัช	
43	นางประทีป นงษ์แดง		ประทีป	
44	นางสีฟ้า ชัยศิริ		สีฟ้า	
45	นาย อ.อ. อนุสรณ์		อนุสรณ์	
46	นางวิรัช วัฒนชัย		วิรัช	
47	นายวิรัช วัฒนชัย		วิรัช	
48	นายวิรัช วัฒนชัย		วิรัช	
49	นายวิรัช วัฒนชัย		วิรัช	
50	นางประทีป นงษ์แดง		ประทีป	
51	นายวิรัช วัฒนชัย	ผ.ช.	วิรัช	

สำเนาถูกต้อง

-๒-

บันทึกรายงานการประชุมเวทีประชาคม

เพื่อเข้าร่วมสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

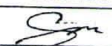
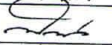
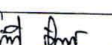
ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ครั้งแรก

วันอังคารที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

ผู้มาประชุม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
52	สมชาย หนองบัว			
53	จำเริญ งามใจ		จำเริญ งามใจ	
54	สิริวรรณ งามบุญทด		สิริวรรณ	
55	ประยูร งามสมทรัพย์			
56	ศิริ งามสน			
57	พงษ์ศักดิ์ งามสน			
58	ทองงาม งามสน		ทองงาม	
59	ประภาพร งามสน		ประภาพร	
60	สุวรรณ งามสน		สุวรรณ	
61	อภัย งามสน			
62	พรศักดิ์ งามสน		พรศักดิ์	
63	ศิริ งามสน		ศิริ	
64	ประวิทย์ งามสน		ประวิทย์	
65	อภัย งามสน		อภัย งามสน	
66	สมชาย งามสน		สมชาย	
67	ประวิทย์ งามสน		ประวิทย์	
68	ศิริ งามสน		ศิริ	
69	ศิริ งามสน		ศิริ	
70	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
71	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
72	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
73	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
74	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
75	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
76	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
77	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
78	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
79	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
80	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	
81	ทพ.ศิริ งามสน	จ.ท.ศิริ งามสน	ทพ.ศิริ	

สำเนาถูกต้อง

รายชื่อผู้ที่เข้าร่วมประชุม “โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)”

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หมู่ที่	ลายมือชื่อ (ภาคเช้า)	ลายมือชื่อ (ภาคบ่าย)	หมายเหตุ
๑	นางสาววิภาดา แก้วพิมพ์	5			
๒	นายนิคม พันทร	5			
๓	นาย สุวิทย์ คำปะ	2			
๔	นาง อังพร อม	7			นาง. อังพร อม
๕	นางอศลิษา นิลารุณ	9			
๖	นายสมพร เล็กทโย	5			
๗	นาง ปิ่น สรอนรัมย์	2			
๘	สุทธิ ฝูเฟิง	11			
๙	นางอสมิต อานแดง				นาง. อ.อ.
๑๐	นางอสมิต อานแดง				
๑๑			สำเนาถูกต้อง		
๑๒					
๑๓					
๑๔			(นางสาวอนัญญา อานแดง)		
๑๕			หัวหน้าสำนักปลัด		
๑๖					
๑๗					
๑๘					
๑๙					
๒๐					
๒๑					
๒๒					
๒๓					
๒๔					
๒๕					
๒๖					
๒๗					
๒๘					
๒๙					
๓๐					

-๓-

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

นายองอาจ ปานทุม เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้ว ขอเปิดการประชุมเวทีประชาคมเพื่อเข้าร่วมสนองพระราชดำริ
(นายก อบต.โนนอุดม) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ครั้งแรก
ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

-ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

-ไม่มี เนื่องจากเป็นการประชุมครั้งแรก

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นชอบเข้าร่วมสนองพระราชดำริสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายองอาจ ปานทุม ก่อนที่จะดำเนินการประชุม ผมขอให้ปลัด อบต.ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมาของ
(นายก อบต.โนนอุดม) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ให้ทุกท่านทราบก่อนครับ

นางสาวฉิรดา กำเนิดบุญ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
(ปลัด อบต.โนนอุดม) สยามบรมราชกุมารี ใช้คำย่อว่า (อพ.สธ.) เริ่มจากองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารีทรงสืบต่อดำเนินการอนุรักษ์พันธุกรรมขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ปีพ.ศ. ๒๕๓๕ ทรงมีพระราชดำริกับนายแก้วขวัญ
วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวัง และผู้อำนวยการโครงการสวนพระองศ์ฯ สวนจิตรลดา
ให้ดำเนินการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในประเทศไทย ทรงดำริว่า “การสอนและอบรมให้
เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควรใช้วิธีการปลูกฝังให้เด็กเห็นความงามความ
น่าสนใจ และเกิดความปิติที่จะศึกษาและอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป การใช้วิธีการสอนการ
อบรมที่ให้เกิดความรู้สึกกลัวว่า หากไม่อนุรักษ์แล้วจะเกิดผลเสีย เกิดอันตรายแก่ตนเอง
จะทำให้เด็กเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นผลเสียแก่ประเทศในระยะยาว”

-โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ดำเนินการจัดตั้งงาน
“สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” เพื่อเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
โดยให้เยาวชนได้ใกล้ชิดกับพืชพรรณไม้ เห็นคุณค่าประโยชน์ความสวยงามอันจะก่อให้เกิด
ความคิดที่จะอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน

/ เป็นการจัด.....

-๔-

เป็นการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เผชิญกับความเป็นจริงตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะต้นไม้ตลอดจนสิ่งมีชีวิตอื่นที่อยู่อาศัยสัมพันธ์กับพันธุ์ไม้ทั้งหลาย รวมถึงระบบนิเวศที่เกื้อกูลกันของธรรมชาติในบริเวณนั้น ชีวิตเด็กที่สัมพันธ์กับธรรมชาติจะเปิดโอกาสแห่งการแสวงหาความรู้ ส่วนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นการดำเนินงานรวบรวมพันธุ์ไม้ที่มีชีวิต มีแหล่งข้อมูลพรรณไม้ไม่มีการศึกษาต่อเนื่อง มีการเก็บตัวอย่างเก็บพรรณไม้แห้ง การรวบรวมพรรณไม้ท้องถิ่นเข้ามาปลูกรวบรวมไว้ บันทึกข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานให้โครงการสวนพระองค้ำ สวนจิตรลดา ฝ่ายวิชาการสำนักพระราชวังเป็นดำเนินการและในปี ๒๕๓๖ ได้สร้างธนาคารพืชพันธุ์ขึ้น เพื่อเก็บรักษาพันธุ์กรรมพืชที่เป็นเมล็ดและเนื้อเยื่อ การดำเนินโครงการได้สานต่อมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงสืบสานพระราชปณิธานต่อในงานอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมีความศรัทธาในพระราชดำริที่ทรงทำ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทย โดยโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชดำเนินการอนุรักษ์ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมได้พิจารณาเห็นว่าโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่กับทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้มีการอนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชไว้ต้องดำเนินการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น อันหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแล้วสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ การประกอบอาชีพ รูปแบบการดำเนินชีวิต การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมในชุมชน จนเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนที่ชัดเจน ในการดำเนินการโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชเกิดขึ้นจากการพิจารณาเห็นว่า ความสัมพันธ์ของคนที่มีต่อลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ โดยการศึกษาทางนำทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ ประวัติชีวิตของตนให้เข้ากับทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการสะสมความรู้และประสบการณ์ในการจัดการกับสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวมาสร้างให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต และไม่ทำลายฐานทรัพยากร ซึ่งประกอบด้วย ภูมิปัญญาท้องถิ่น พันธุ์พืชท้องถิ่น การประกอบอาชีพ ประวัติหมู่บ้านการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น ฐานทรัพยากรเปลี่ยนแปลงได้เสมอไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงเองตามธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ ปัจจุบันเริ่มสูญหายคนรุ่นหลังไม่รู้ข้อมูลขาดการสืบทอด กล่าวคือโครงการนี้ทำเพื่อหาวิธีปกป้องและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ก่อนที่จะดำเนินการต้องรู้ว่าในชุมชนมีอะไรบ้างที่นับเป็นฐานทรัพยากรท้องถิ่น มีอะไรเป็นต้นทุนสำคัญ ให้ใช้ประโยชน์ ดังนั้น การดำเนินงานต้องอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชนเป็นหลักเริ่มจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน ร่วมมือกันสำรวจข้อมูลฐานทรัพยากรโดยใช้เขตตำบลหรือหมู่บ้าน ก็ได้ เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาสร้างกระบวนการเรียนรู้

/ เพื่อหาทาง.....

-๕-

เพื่อหาทางนำฐานทรัพยากรท้องถิ่นกลับมาใช้ใหม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้อย่างยั่งยืน สามารถสร้างยุทธศาสตร์การจัดการชุมชนที่ชัดเจน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริม ให้มีการเพิ่มหรือลดการทำลายฐานทรัพยากรท้องถิ่นด้วยการให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และผลประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นในอนาคต ในทางปฏิบัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขับเคลื่อนกิจกรรมการสำรวจฐานทรัพยากรท้องถิ่น สร้างเครือข่ายการทำงาน สร้างผู้สืบทอดในการพัฒนาฐานทรัพยากรท้องถิ่น อนุรักษ์ส่งผ่านเรื่องราวข้อมูลฐานทรัพยากรที่มีการนำใช้ประโยชน์ของชุมชนจากอดีตมาสู่คนในปัจจุบัน โดยมีกระบวนการสำรวจข้อมูล ประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของฐานทรัพยากรท้องถิ่น จัดทำระบบฐานข้อมูล นำผลที่ได้ประเมินความเสี่ยงในการลดลงของฐานทรัพยากรท้องถิ่น วางแผนฟื้นฟู และป้องกันรายการของฐานทรัพยากรท้องถิ่นที่อยู่ในภาวะการเสี่ยงต่อการสูญหาย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน การประชาสัมพันธ์สถานภาพการคงอยู่และแนวทางการจัดการที่ชัดเจนให้กับชุมชนให้เข้าใจและการปฏิบัติได้หรือเป็นการจัดระบบการถ่ายทอดให้ความรู้กับผู้ปฏิบัติงานโครงการ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาแลใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรท้องถิ่น , กลุ่มที่มีหน้าที่เป็นผู้สืบทอดในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่น และกลุ่มที่จะช่วยสนับสนุนให้การใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรท้องถิ่นทั้งในส่วนของการอนุรักษ์และการพัฒนาไปสู่การสร้างอาชีพเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมค่ะ

นางสาวธิดา กำเนิดบุญ ขอเรียนเชิญท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหอย “รัฐราษฎร์รังสรรค์” ซึ่งแจ้งกรอบ ๑ (ปลัด อบต.) และกรอบ ๒ เพิ่มเติมค่ะ

นายสินสมุทร คุณประทุม พันธุกรรมพืชคือลักษณะของต้นไม้แต่ละชนิดมีคุณลักษณะไม่เหมือนกัน ซึ่งชุมชนของเรา (ผอ.ร.ร.บ้านหอยฯ) มีอยู่แล้ว กลไกทางพันธุกรรมพืชขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของยีน ที่ควบคุมลักษณะต่างๆ ของพืชในโครโมโซม ยีน เป็นหน่วยเล็กๆ ที่ประกอบด้วยดีเอ็นเอหรือวัตถุทางพันธุกรรม ความแตกต่างกันของโครโมโซมทั้งจำนวน รูปร่างและขนาด ทำให้เกิดความหลากหลาย ในพืชในระดับต่างๆ ความแตกต่างกันด้วย ดังนั้น ลักษณะที่เห็นของพืชจึงเกิดจากอิทธิพลร่วมของทั้งพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม การที่จะให้ได้พันธุ์พืชที่มีลักษณะตามต้องการจะต้องสามารถแยกความแตกต่างทางพันธุกรรมออกจากความแตกต่างที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อม -โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ฯ นั้นไม่ได้มุ่งเน้นเพียงแต่ทรัพยากรพันธุกรรมพืช แต่เป็น ๓ ฐานทรัพยากร ได้แก่

๑. ทรัพยากรกายภาพ ๒. ทรัพยากรชีวภาพ และ ๓. ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา โดยมีกรอบการดำเนินงาน ๓ กรอบและมีกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงาน ๘ กิจกรรม ดังนี้

/ ๑.กรอบการ.....

-๖-

๑.กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนาและด้านการบริหารจัดการของกรอบการเรียนรู้ทรัพยากร โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานสนับสนุน ๓ กิจกรรมได้แก่ **กิจกรรมที่ ๑** กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืชเป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติให้มีพื้นที่ปกปักพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิม ให้มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤกษชาติ ดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของส่วนราชการ ศูนย์วิจัย สถานีทดลอง สถาบันการศึกษา พื้นที่ที่ประชาชนร่วมกันรักษา จากนั้นมีการสำรวจขึ้นทะเบียนทำรหัสประจำต้นไม้ และทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ เช่น สัตว์ และจุลินทรีย์ รวมถึงทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา สนับสนุนให้มีอาสาสมัครระดับหมู่บ้านซึ่งหากรักษาป่าดั้งเดิมไว้ได้ และทราบว่ามีทรัพยากรอะไรบ้าง จะนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป **กิจกรรมที่ ๒** กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่คนละพื้นที่กับพื้นที่ปกปักพันธุ์กรรมพืช

โดยเป็นการดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาและรวมถึงสำรวจเก็บข้อมูลในเรื่องทรัพยากรกายภาพ ในพื้นที่ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา เช่น การทำอ่างเก็บน้ำ ทำถนน เปลี่ยนแปลงจากป่าธรรมชาติ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมหรือการทำโรงงานอุตสาหกรรม การจัดทำบ้านจัดสรร ฯลฯ ซึ่งพันธุ์กรรมในพื้นที่เหล่านั้นจะสูญไป โดยได้ส่งเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครออกสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์ไม้ที่กำลังสูญพันธุ์หรือพันธุ์กรรมทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ ในรูปแบบลีด กิ่ง ต้น เป็นการดำเนินการนอกพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชทั่วประเทศ **กิจกรรมที่ ๓** กิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช โดยการนำพันธุ์กรรมไปเพาะและปลูกในพื้นที่ ที่ปลอดภัย เช่น ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีอยู่ ๖ ศูนย์ทั่วประเทศ ในพื้นที่ศูนย์วิจัยและสถานีทดลองของกรมวิชาการเกษตร พื้นที่จังหวัดหรือสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ ตัวอย่างเช่นการเก็บรักษาในรูปแบบลีดและ เนื้อเยื่อ สารพันธุ์กรรม ในธนาคารพืชพรรณ อพ.สธ. สวนจิตรลดา

๒. กรอบการใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศึกษาวิจัยใน อพ.สธ. ทั้งในด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการ ให้การดำเนินงานเป็นไปในทางเดียวกัน เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ให้เป็นเอกภาพ สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชดำริ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานสนับสนุน ๓ กิจกรรมได้แก่ **กิจกรรมที่ ๔** กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการศึกษาประเมินพันธุ์กรรมพืช และทรัพยากรอื่นๆ ที่สำรวจเก็บรวบรวมและปลูกรักษาไว้ โดยมีการศึกษาประเมินในสภาพธรรมชาติ แปลงทดลอง ในด้านสัณฐานวิทยา ชีววิทยา สรีรวิทยา การปลูกเลี้ยง

/การขยาย.....

-๗-

การขยายพันธุ์ การเกษตรกรรม สำหรับในท้องปฏิบัติมีการศึกษาด้านโภชนาการ องค์ประกอบ ธาตุอาหาร กลิ่น การศึกษาขยายพันธุ์พืช โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช สำหรับพันธุ์พืชใหม่ๆ การศึกษาด้านชีวโมเลกุล การวิเคราะห์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอ และ การใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ เพื่อศึกษาคุณสมบัติ คุณภาพในทรัพยากรต่างๆ โดย นักวิจัย อพ.สธ. และความร่วมมือจากคณาจารย์นักวิจัยของมหาวิทยาลัย สถาบัน การศึกษา สถาบันวิจัย ศูนย์วิจัยและสถานทดลองต่างๆ ชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยา การ อพ.สธ. ที่ร่วมสนองพระราชดำริ **กิจกรรมที่ ๕** กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช เป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานโดยศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ. สวนจิตรลดา ร่วมกับ หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ บันทึกข้อมูลของการสำรวจ เก็บรวบรวมการศึกษา ประเมินการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ รวมทั้งงานจัดทำฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง นอกจากนั้นยังรวมถึงฐานข้อมูลทรัพยากรอื่นๆ นอกเหนือจากพันธุกรรมพืช เช่น ฐานข้อมูลของสัตว์และจุลินทรีย์ การจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ข้อมูลต่างๆ จากการทำงานในกิจกรรมที่ ๑-๔ โดยทำการบันทึกในระบบฐานข้อมูล เพื่อเป็น ฐานข้อมูลและมีระบบที่เชื่อมต่อถึงกันได้ทั่วประเทศ โดยเชื่อมโยงกับฐานข้อมูล ทรัพยากรของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. นำไปสู่การวางแผน พันธุ์พืชและทรัพยากรต่างๆ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงานร่วมมือ พัฒนาการทำศูนย์ข้อมูลฯ กำหนดรูปแบบในการทำฐานข้อมูล **กิจกรรมที่ ๖** กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช เป็นกิจกรรมที่นำข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ ศูนย์ ข้อมูลพันธุกรรมพืช ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาประเมิน การสำรวจเก็บรวบรวม การปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่มี นำมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิศึกษาและวางแผนพัฒนา พันธุ์พืช เพื่อให้มีพันธุ์ตามความต้องการในอนาคตโดยเป็นการวางแผนระยะยาว ๓๐-๕๐ ปี สำหรับพันธุ์พืชลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นที่ต้องการของช่วงเวลานั้น เป็นการ พัฒนาโดยมีแผนล่วงหน้า เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้แผนพัฒนาพันธุ์พืชเป้าหมายแล้วจึง ทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงมีพระราช วินิจฉัยและพระราชทานให้กับหน่วยงานที่มีศักยภาพในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ ต่อไป

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ไม่ได้มีเฉพาะ อบต.โนนอุดม มี อบท.ทั่วประเทศ ได้สมัครเข้าร่วม การดำเนินการโดยการสำรวจป่าชุมชน มีพืชพรรณอะไรบ้าง ช่วยกันดูแลรักษาไว้ บันทึกไว้ ถ่ายทอดคุณลักษณะประโยชน์ให้ประชาชนทราบ ผู้นำชุมชนแต่ละหมู่บ้านไปสำรวจแล้วเอารวบรวมไว้ออนุรักษ์ไว้ ขอให้ทุกท่านช่วยกัน พืชชนิดไหนไม่มีรายละเอียดสอบถามมายัง ร.ร.บ้านหอยฯ ได้ หากไม่มีข้อมูล สามารถสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตดูรายละเอียดให้เพื่อเก็บข้อมูลไว้ขยายผลต่อไป สำหรับของ ร.ร.บ้านหอย “รัฐราษฎร์รังสรรค์” ได้เข้าร่วมโครงการพืชสมุนไพร มีสมุนไพร ๕๐ ชนิด ปลูกชนิดละ ๖ ต้น รวมทั้งหมดก็ ๓๐๐ ต้น ได้รับงบประมาณ / สนับสนุน...

-๘-

สนับสนุนจากโรงพยาบาลธรรมมาธิเบศร์ อยู่ในช่วงกำลังจะดำเนินการครบ มีท่านใด
มีข้อสงสัยหรือไม่ครับสอบถามได้

นางสาวธิดา กำเนิดบุญ
(ปลัด อบต.)

นางภัทรณรินทร์
นิลวดีพุฒิพัชร
(พัฒนารอำเภอ)

ขอเรียนเชิญท่านพัฒนารอำเภอท่านภัทรณรินทร์ ฯ ชี้แจงกรอบ ๓ เพิ่มเติมค่ะ

๓. กรอบการสร้างจิตสำนึก เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะ
เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
พืชพรรณไม้และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของประเทศ จนตระหนักถึงความสำคัญ
และการใช้ประโยชน์ของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชน
ชาวไทย โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานสนับสนุน ๒ กิจกรรมได้แก่ กิจกรรมที่ ๗
กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เป็นกิจกรรมที่จะสร้างจิตสำนึก
ให้เยาวชน บุคคลทั่วไปให้เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้
รู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการ การอนุรักษ์
และใช้ทรัพยากรของประเทศ ซึ่งพระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการกับเยาวชน
โดยการฝึกอบรมให้เห็นประโยชน์ ความงดงาม เกิดความปิติที่จะทำการอนุรักษ์
แทนที่จะสอนให้อนุรักษ์แล้วเกิดความเครียดในกิจกรรมนี้มี “งานสวนพฤกษศาสตร์
โรงเรียน” เป็นสื่อการเรียนรู้ งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นแหล่งรวบรวม
พรรณไม้ที่มีชีวิตมีที่เก็บ พรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้า
มีการศึกษาต่อเนื่องรวมทั้งให้โรงเรียนเป็นที่รวบรวมพรรณไม้ท้องถิ่นที่หายาก
ใกล้สูญพันธุ์ และเป็นที่รวมภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนั้นยังมีงานพิพิธภัณฑ์ต่างๆ
เช่น พิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและ
ทะเลไทย พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์
พันธุกรรมพืช โดยให้เยาวชนได้สัมผัสใกล้ชิดกับพืชพรรณไม้ เห็นคุณค่า ประโยชน์
ความสวยงาม อันจะก่อให้เกิดสำนึกในการอนุรักษ์พรรณพืชต่อไป กิจกรรมที่ ๘
กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้
หน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของทุนสนับสนุน หรือดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและ
สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของ อพ.สธ. (กิจกรรมที่ ๑-๗) โดยอยู่ในกรอบของแผน
แม่บท อพ.สธ. นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้ เยาวชน และประชาชน ได้สมัครเข้ามา
ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในสาขาต่างๆ ตามความถนัดและสนใจ
อพ.สธ. ดำเนินการประสานงานโดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา ให้คำแนะนำ
และให้แนวทางการศึกษา จัดตั้งเป็นชมรม ได้แก่ ชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และ
ชมรมคณะปฏิบัติการงานวิทยาการ อพ.สธ. ซึ่งจะเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้และ
สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศให้แก่เยาวชนและประชาชนชาว
ไทยต่อไปค่ะ

/ นางสาว.....

-๔-

นางสาวธิดา กำเนิดบุญ
(ปลัด อบต.)

ขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ต้องเริ่มจากการมีส่วนร่วม
ของชุมชน ดังนี้

๑. ให้มีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
๒. ให้มีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าประชุมเวทีประชาคมตำบล/หมู่บ้าน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน โรงเรียน เพื่อจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมการเข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชเสนอเลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อพิจารณา
๔. ให้มีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าประชุมเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการ, คณะทำงาน เพื่อให้การทำงานมีระบบ มีศักยภาพในการดำเนินโครงการ
๕. ให้มีการดำเนินจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ประวัติท้องถิ่น วิถีชุมชน เก็บข้อมูลพันธุ์พืช ตัวอย่างพืช ตัวอย่างดิน การใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น จัดทำทะเบียนทรัพยากรท้องถิ่น รวบรวมข้อมูล วางระบบการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูล ดูแลรักษาทรัพยากรและพื้นที่ปกป้อง จัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ดำเนินการฟื้นฟูบำรุงรักษา ขยายพันธุ์เพิ่มแจกจ่ายให้กับชุมชน สร้างแหล่งเรียนรู้ การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรท้องถิ่น
๖. ให้มีการประเมินติดตามผลการดำเนินโครงการ นำเรื่องดังกล่าวเข้าประชุมเวทีประชาคมตำบล/หมู่บ้าน เพื่อจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

๑. ท้องถิ่น/ชุมชนสามารถอนุรักษ์พันธุ์พืชมิให้สูญหาย คงอยู่ให้คนรุ่นหลังได้รับทราบรับรู้เรื่องราว พื้นฐานถิ่นเดิม
 ๒. คนในท้องถิ่น/ชุมชน มีความรักสามัคคี ชุมชนมีความเข้มแข็ง
 ๓. คนในท้องถิ่น/ชุมชน ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ สภาพพื้นที่ที่มีความเป็นระเบียบ ร่มรื่น น่าอยู่ มีแหล่งเรียนรู้ มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรท้องถิ่น สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชน ถึงเวลาแล้วที่ต้องร่วมอนุรักษ์พันธุ์ไม้ที่เป็นพันธุ์ไม้ประจำถิ่นที่มีอยู่ดั้งเดิม และดูแลบำรุงรักษาให้คงอยู่ถึงคนรุ่นหลัง รายละเอียดการดำเนินโครงการตามนี้ค่ะ
- ทุกท่านได้รับทราบรายละเอียดของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแล้ว มีท่านใดจะสอบถามหรือไม่ค่ะ

/ นางสาวสมพิศ...

-๑๐-

- นางสมพิศ บุญยอด ถ้าเราเข้าร่วมโครงการแล้ว หากพันธุ์ไม้เกิดอยู่ในที่นาของเราแล้วปกคลุมข้าวจะตัดทิ้งได้หรือไม่ค่ะ
- นายสินสมุทร ฯ (ผอ.ร.ร.บ้านหอยฯ) พันธุ์ไม้ทั้งหมดที่มีในบริเวณบ้าน นาของเราทุกชนิดที่มี แยกประเภทว่าพันธุ์ใดต้นใด เป็นไม้ดั้งเดิมที่อยู่ในถิ่นฐานของเรา และต้นพันธุ์ไม้ที่เราปลูกขึ้นใหม่โดยนำพันธุ์มาจากที่อื่น นำมาปลูกในที่นาและมีการพัฒนาบำรุงดูแลรักษาไว้ หากปกคลุมนาข้าวสามารถขยายผลนำไปปลูกในที่หน่วยงานอนุรักษ์ไว้แทนได้ครับ
- นายประยูร ชชาติสมบูรณ์ ถ้าเราเข้าร่วมโครงการแล้ว พวกพรรณพืชจะมีให้ไหมครับ
- นายสินสมุทร ฯ (ผอ.ร.ร.บ้านหอยฯ) เราต้องสำรวจสิ่งที่เรามีก่อนว่ามีอะไรบ้างอยู่ในชุมชน อยู่ในที่ส่วนตัวเรา เมื่อสำรวจแล้วเราอยากได้พรรณพืชอื่นที่ไม่มีในชุมชนของเรา สามารถประสานขอกรมป่าไม้ขอพรรณไม้ที่เราต้องการมาปลูกได้ครับ
- นายสฤษชัย สุพระรม เมื่อมีพรรณไม้ให้ชาวบ้าน บางบ้านก็ไม่มีที่ปลูกจะปลูกที่ไหนครับ
- นายสินสมุทร ฯ (ผอ.ร.ร.บ้านหอยฯ) ประชาชนมีส่วนร่วมในการจะอนุรักษ์จะปลูกที่ไหน ร.ร.บ้านหอยฯ ก็มีสถานที่สำหรับปลูก การจะปลูกที่ไหนดินนั้นคงไม่เป็นปัญหาเนื่องจากมีพื้นที่สาธารณะอยู่ครับ
- นางทรงเมือง ลาผา ถ้าเราเข้าร่วมโครงการฯ ทาง จันท.จะมาอบรมเราที่นี้หรือเปล่าค่ะ
- นางสาวธิดา กำเนิดบุญ (ปลัดอบต.โนนอุดม) ประชาชนในพื้นที่ตำบลโนนอุดมทุกคนเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะได้รับการอบรมจากเจ้าหน้าที่ ที่จะมาให้ความรู้ในพื้นที่และมีศูนย์การอบรมอยู่ทั่วประเทศ เช่น ๑.ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา ๒.ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.วังม่วง จ.สระบุรี ๓.ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ ๔.ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี เพื่อไปอบรมนอกสถานที่ด้วยค่ะ
- นายหนูพวน เพชรรอบ ประธานสภา อบต. สวัสดิ์ผู้นำกลุ่มต่างๆ ครับ ในการเข้าร่วมโครงการฯ ผมว่าควรที่จะปลูกในที่สาธารณะประโยชน์เพื่อดูแลได้ง่าย
- นายองอาจ ปานทุม (นายก อบต.โนนอุดม) มีท่านใดจะสอบถามอีกไหมครับ ถ้าไม่มีผมขอมติที่ประชุมเวทีประชาคมครั้งนี้เลยว่าจะให้ความเห็นชอบ เข้าร่วมสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือไม่ ขอให้ยกมือลงมติด้วยครับ
- มติที่ประชุม เห็นชอบเป็นเอกฉันท์ พร้อมดำเนินงานเข้าร่วมสนองพระราชดำริ
- นายองอาจ ปานทุม (นายก อบต.โนนอุดม) เมื่อที่ประชุมเวทีประชาคมให้ความเห็นชอบแล้ว จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป
- ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ
- นายองอาจ ปานทุม (นายก อบต.โนนอุดม) ๑.ในการประชุมเวทีประชาคมครั้งต่อไปเพื่อดำเนินงานตามโครงการฯ ผมจะแจ้งให้ทราบในโอกาสต่อไป

/ มีท่านใด...

-๑๑-

มีท่านใดจะเสนอเรื่องอื่น ๆ หรือไม่ ถ้าไม่มี ผมขอขอบคุณทุกท่านที่ให้เกียรติมาร่วม

ประชุมในวันนี้ ขอปิดการประชุม

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

ลงชื่อ

ผู้จัดบันทึกรายงาน

(นางสาวธิดา กำเนิดบุญ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

ลงชื่อ

ผู้ตรวจบันทึกรายงาน

(นายอองอาจ ปานทุม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

๒. รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชน หรือ การประชุมประชาคม

องค์ประชุมประกอบด้วย

ประธาน/ผู้แทน จากทุกหมู่บ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้แทน) ปราชญ์ชาวบ้าน (ถ้ามี) ผู้แทนจากสถานศึกษา หรือจากกลุ่มต่าง ๆ ภายในตำบล/สำนักงานเขต

- ประธาน/ผู้นำชุมชน/ผู้แทน จากแขวงต่าง ๆ

หัวข้อการประชุม ดังนี้

- แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สำนักงานเขต มีมติ เห็นด้วย/เห็นชอบ ในการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. แล้ว

- การดำเนินงานสนองพระราชดำริขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สำนักงานเขต ว่าจะดำเนินงานกันอย่างไร เช่น มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์, ป่าชุมชน หรือพื้นที่อื่น ที่ต้องการดำเนินงานสนองพระราชดำริ อพ.สธ. /พรรณพืช สัตว์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ภายในตำบล /การร่วมมือกันของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวอย่าง รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชน ของเทศบาลตำบลสระแก้ว

รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชนต่าง ๆ เทศบาลตำบลสระแก้ว

วันที่ ๙ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลสระแก้ว

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	นายวุฒิสักดิ์ สิ้นทร	อปพร.	วุฒิสักดิ์	
๒	นายประหยัด แดกหนองโน	กลุ่มอนุรักษ์	ประหยัด	
๓	นายพิบูล มีวงษ์	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	พิบูล	
๔	นายอุดร มาลี	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	อุดร	
๕	นายประจวบ สีหาบุตร	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ประจวบ	
๖	นายบุญมี แก่นวงษ์	อปพร.	บุญมี	
๗	นายวิรัตน์ เพี้ยอุดม	กลุ่มอนุรักษ์	วิรัตน์	
๘	นายวิคิด ปัสสาวะสัง	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑	วิคิด	
๙	นายไพศาล โพธิราช	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓	ไพศาล	
๑๐	นายบรรยงค์ ปะเทียนัง	อปพร.	บรรยงค์	
๑๑	นายเสถียรพงศ์ ศรีสารคาม	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕	เสถียร	
๑๒	นายสว่าง น้อยล้ำ	ผอ.บ.ม.๑ ต.เปือยน้อย	สว่าง	
๑๓	นายปรีชา ใจดี	อปพร.	ปรีชา	
๑๔	นายพวง มาน้อย	อปพร.	พวง มาน้อย	
๑๕	นายธนภัทร ภูวเดชชยานันท์	หน.สำนักปลัดเทศบาล	ธนภัทร	
๑๖	จำเริญวาทย์ คำเกษร	จนท.ป้องกันฯ	จำเริญวาทย์	
๑๗	นางกรรณิการ์ ปะตังถาโต	ผ.จ.จนท.บันทึกข้อมูล	กรรณิการ์	

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๐ น.

เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้ว หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลทำหน้าที่เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ

นายธนภัทร ภูวเดชชยานันท์ (หน.สำนักปลัดฯ) - เรียน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และสมาชิกอปพร.ทุกท่าน สืบเนื่องจากได้รับหนังสือจากจังหวัดขอนแก่น เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินกิจกรรม อพ.สธ. อันเป็นการสืบทอดงานอนุรักษ์ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช ศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช พืชผักสวนครัวฯ

สำหรับการประชุมของเราในวันนี้ โดยขั้นตอนการสนองพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ก็จะมีดังนี้

๑. ประชุมหารือคณะกรรมการ/ชุมชน ประชุมพนักงานเทศบาลตำบลสระแก้ว เพื่อขอความเห็นชอบและพร้อมที่จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริฯ มีรายงานการประชุม
๒. เทศบาลร่วมกับผู้นำชุมชนทุกท่านร่วมกันทำจดหมายถึงผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๓. ส่งเอกสารในข้อ ๒ มายัง รองผู้อำนวยการโครงการฯ
๔. การดำเนินการต่างๆ เช่น การประชุมทำความเข้าใจเบื้องต้น การคัดเลือกพื้นที่สำหรับการดำเนินการงบประมาณดำเนินการ ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้เราสามารถดำเนินการไปก่อนได้

ครับ ในโอกาสนี้ก็ขอเชิญท่านผู้นำทุกท่าน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฯ ขอเชิญครับ

นายเสถียรพงศ์ ศรีสารคาม (ผญบ. ม.๕) - สำหรับผมถือว่า เป็นโครงการที่ดี สภาพแวดล้อมท้องถิ่นของเรา รู้สึกว่าสภาพภูมิประเทศ มีภัยแล้ง สภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ฝนทิ้งช่วง และปัญหาอื่นๆอีกหลายอย่างตามมา สำหรับหมู่บ้านของผมก็มีป่าสาธารณะของชุมชนอยู่แล้ว ซึ่งผมกับชาวบ้านก็ได้ช่วยกันอนุรักษ์มาตลอด ถ้าเกิดจะมีพันธุ์พืชใหม่ๆเข้ามาผมก็ถือว่า ดีเป็นอย่างยิ่ง

นายธนภัทร ภูเดชชญานันท์ (หน.สำนักปลัดฯ) - ครับที่อยากจะให้อนุรักษ์ คือ สถานที่ที่เป็นสาธารณะต่างๆต่อไปขอเชิญผู้ใหญ่ หมู่ ๑ ครับ

นายวิคิด ปัสสาวะสัง (ผญบ. ม.๑) - สำหรับความคิดเห็นของผมขอเสนอสวนป่าบ้านนาเสียว เป็นพื้นที่อนุรักษ์พันธุกรรมพืช ถ้าเป็นการปลูกหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นสาธารณะ ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีผมขอสนับสนุนโครงการนี้ และจะประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบอีกทีหนึ่ง

นายธนภัทร ภูเดชชญานันท์ (หน.สำนักปลัดฯ) - ถ้าเราเข้าร่วมโครงการ ทางราชการก็จะมีการให้พันธุ์ไม้มาให้เราเพื่อปลูกเพิ่ม ทางเทศบาลจะทำฐานข้อมูลของทรัพยากรท้องถิ่น โดยให้ผู้นำหมู่บ้านสำรวจข้อมูล ต้นไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่/ชุมชนของท่าน ต่อไปเชิญ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ครับ

นายเสถียรพงศ์ ศรีสารคาม (ผญบ. ม.๕) - ผมอยากจะขอเสนอ สถานสาธารณะสวนป่าบ้านนาเสียว เป็นแห่งแรกครับ เพราะพื้นที่ป่ายังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้ต่าง ๆ มากมายครับ

นายไพศาล โพธิราช (ผญบ. ม.๓) - ครับผมเห็นด้วยกับผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๑ คือสถานสาธารณะที่เป็นสวนป่าบ้านนาเสียวครับ ก่อนอื่นผมอยากถามว่า การสำรวจข้อมูลคือต้องสำรวจว่า พันธุ์ไม้แต่ละอย่างต้องรายงานว่ามีจำนวนกี่ต้นๆ หรือเปล่าครับ สำหรับผมแล้วก็คิดว่าถ้าได้พันธุ์ไม้ใหญ่ๆมาให้พี่น้องของเราได้เอาไปปลูกตามไร่นา หรือพื้นที่สาธารณะผมถือว่าเป็นเรื่องดีมาก นอกจากจะทำให้สภาพอากาศร่มรื่นขึ้นแล้วผมคิดว่า ต้นไม้ยังเป็นการเพิ่มแหล่งอาหารให้กับพี่น้องของเราอีกด้วยครับ สำหรับผมก็มีความคิดเห็นแค่นี้ครับ

นายธนภัทร ภูเดชชญานันท์ (หน.สำนักปลัดฯ) - ผมเชื่อว่าทุกชุมชนต้องมีพื้นที่ป่าซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ แล้วผมอยากให้ทุกท่านนำเรื่องนี้ไปขยายผลต่อไป ในส่วนที่ทางท่านผู้ใหญ่บ้านนำเสนอ ที่ประชุมเห็นด้วยหรือไม่ครับ

ที่ประชุม - รับทราบ

นายไพศาล โพธิราช (ผญบ. ม.๓) - ขออนุญาตครับ สำหรับวัดป่าบ้านเก่าก็มีสถานที่ที่จะสามารถปลูกต้นไม้ พันธุ์ไม้ ผมอยากเสนอให้ใช้สถานที่วัดป่าในการปลูกต้นไม้ในครั้งนี้ครับ

นายธนภัทร ภูเดชชญาณันท์ (หน.สำนักปลัดฯ) - สำหรับโครงการปลูกป่า จะไม่ได้จัดเฉพาะหมู่บ้านเดียว คือจะแจกจ่ายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลสระแก้ว โดยให้ทางผู้ใหญ่บ้านจัดหาสถานที่ที่จะใช้ปลูกต้นไม้ในครั้งนี้

นายวิรัตน์ เพี้ยอุดม (กลุ่มอนุรักษ์) - ผมขอเสนอไม้สะเดา เพราะถ้าเราปลูกตามพื้นที่คันนา จะมีข้อดีอย่างหนึ่งคือ แมลงจะไม่ค่อยมารบกวนในนาข้าวเท่าไรครับ

นายธนภัทร ภูเดชชญาณันท์ (หน.สำนักปลัดฯ) - สำหรับโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ทุกท่านคงพอเข้าใจคร่าวๆ แล้ว ซึ่งโครงการนี้ผมจะดำเนินการร่วมกับโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ๑๒ สิงหาคม โดยผมจะหารือกับท่านนายกในการจัดหาพันธุ์ไม้ว่าจะใช้พันธุ์ไม้อะไรบ้าง ครับมีท่านใดจะเสนอเรื่องอื่นๆ อีกหรือไม่ครับ ถ้ามี ขอเชิญครับ

นายวิคิด ปัสสาวะสังข์ (ผอ.บ. ม.๑) - สำหรับผมขอเพิ่มเติมชนิดหน่อยครับ สำหรับสถานที่ เช่น วัด โรงเรียน ผมอยากได้พันธุ์ไม้ที่กินผลได้ด้วย ส่วนถ้าเป็นสถานที่อย่างป่าช้า ป่าชุมชน ผมอยากเสนอเป็นไม้ยืนต้นธรรมดาครับ

นายธนภัทร ภูเดชชญาณันท์ (หน.สำนักปลัดฯ) - ครับ ผมขอสรุปนิดหนึ่งครับ สำหรับโครงการนี้เป็นการอนุรักษ์ส่งเสริมพันธุ์กรรมพืช สืบค้น เก็บรวบรวม ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช ผมจึงอยากจะขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ช่วยประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมไม้นานาพันธุ์ ตลอดจนวัตถุประสงค์ของทางราชการในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว โดยมอบหมายให้แต่ละหมู่บ้านตอบแบบแสดงความคิดเห็นความพึงพอใจ ซึ่งผมจะมอบให้กับผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน นำไปแจกจ่ายทุกครัวเรือน แล้วนำส่งเทศบาลตำบลสระแก้วเพื่อจะได้รวบรวมจัดทำข้อมูลในการทำกิจกรรม ตลอดจนการส่งเสริมการอนุรักษ์พืชผักสวนครัว เป็น พริก ข่า ตะไคร้ ฯ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการประกอบอาหารในครัวเรือน และสามารถนำออกมาจำหน่าย/ขาย เพื่อสร้างเสริมรายได้ให้แก่ครัวเรือน โดยมีกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เพื่อการพึ่งตนเองสู่เศรษฐกิจพอเพียง และสร้างประโยชน์กับชุมชน สำหรับวันนี้ ผมขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้เกียรติเข้าร่วมประชุม ขอขอบพระคุณมากครับ ขอปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

ลงชื่อ

ผู้บันทึกการประชุม

(นางกรรณิการ์ ปะดังเถาโต)

ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

ลงชื่อ

ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

(นายธนภัทร ภูเดชชญาณันท์)

หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

๔. ข้อมูลพื้นฐานของตำบล/เทศบาล/สำนักงานเขต

เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ทางหน่วยงานมีอยู่แล้ว ได้แก่

- สภาพทั่วไป
 - ที่ตั้งและอาณาเขต
 - ข้อมูลประชากร เช่น อบต./เทศบาล มีกี่หมู่ แต่ละหมู่ มีประชากรหญิง และชาย จำนวนเท่าใด
 - สภาพภูมิประเทศ
 - สภาพภูมิอากาศ
 - สภาพสังคม
- โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การคมนาคม การไฟฟ้า การประปา อาชีพ การท่องเที่ยว
- ด้านสังคม
 - การศึกษา
 - การศาสนา
 - ประเพณีศิลปวัฒนธรรม
 - การสาธารณสุข
 - การสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม
 - ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ทรัพยากรน้ำ มีแม่น้ำ ลำคลองก็สาย ไหลผ่านพื้นที่ใดบ้าง
 - แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
- ด้านการเมืองและการบริหาร
 - โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน อบต./เทศบาล
 - อำนาจหน้าที่ของ อบต./เทศบาล
 - การคลังของ อบต./เทศบาล
 - การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

ตัวอย่าง ข้อมูลพื้นฐาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

➤ สภาพทั่วไป

ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ตั้งอยู่เลขที่ ๑๘๐ บ้านโนนอุดม หมู่ที่ ๗ ตำบลโนนอุดม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ยกฐานะมาจากสภาตำบล เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ อยู่ห่างจาก อำเภอชุมแพ ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๙.๑๕ ตารางกิโลเมตร มีเขตการปกครองติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังต่อไปนี้

- ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลข้าวเรียง	อำเภอชุมแพ
- ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลหนองคอนไทย	อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
- ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลนาเพียง	อำเภอชุมแพ
- ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลไชยสอ	อำเภอชุมแพ

มีหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๗ หมู่บ้าน ๘๐๕ ครัวเรือน ประชากรชาย ๑,๖๔๖ คน หญิง ๑,๗๖๗ คน รวมทั้งสิ้น ๓,๔๑๓ คน หมู่บ้านในเขต อบต.โนนอุดม เต็มทั้งหมู่บ้าน มีจำนวน ๗ หมู่บ้าน

หมู่ที่ ๑ บ้านดอน	ชาย ๓๓๙ คน หญิง ๓๕๔ คน รวม ๖๙๓ คน ๑๖๒ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๒ บ้านหอย	ชาย ๒๗๐ คน หญิง ๓๐๘ คน รวม ๕๗๘ คน ๑๔๐ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๕ บ้านบัวลิ้มมา	ชาย ๑๓๓ คน หญิง ๑๕๒ คน รวม ๒๘๕ คน ๖๓ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๖ บ้านโนนอุดม	ชาย ๑๙๖ คน หญิง ๑๙๖ คน รวม ๓๙๒ คน ๙๔ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๗ บ้านโนนอุดม	ชาย ๓๔๗ คน หญิง ๓๗๒ คน รวม ๗๑๙ คน ๑๘๔ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๙ บ้านหินตั้ง	ชาย ๑๑๒ คน หญิง ๑๐๙ คน รวม ๒๒๑ คน ๕๐ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๑๑ บ้านหอย	ชาย ๒๔๙ คน หญิง ๒๗๖ คน รวม ๕๒๕ คน ๑๑๒ ครัวเรือน

หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมบางส่วน โดยอีกส่วนอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกสูงสัมพันธ์ มี ๔ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง	ชาย ๔๗๓ คน หญิง ๕๑๕ คน รวม ๙๘๘ คน ๒๒๖ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๔ บ้านโนนสว่าง	ชาย ๓๐๖ คน หญิง ๓๐๕ คน รวม ๖๑๑ คน ๑๗๐ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๘ บ้านโนนตูม	ชาย ๑๙๘ คน หญิง ๒๒๑ คน รวม ๔๑๙ คน ๑๑๔ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๑๐ บ้านโนนสูง	ชาย ๓๑๔ คน หญิง ๓๔๕ คน รวม ๖๕๙ คน ๑๔๓ ครัวเรือน

(ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗)

สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของหมู่บ้านเป็นที่ราบลุ่ม และสลับกับที่สูงมีลำน้ำธรรมชาติไหลผ่าน เช่น ลำห้วยเชิญ ลำห้วยน้ำไหล ลำห้วยแล้ง เป็นต้น

-๒-

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุมเขตร้อน มี ๓ ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูหนาว ฤดูฝน ในฤดูร้อน จะร้อนมากอุณหภูมิสูงสุดในช่วงระหว่างเดือน มีนาคม - เมษายน เฉลี่ยประมาณ ๓๕ - ๓๘ องศาเซลเซียส ฤดูหนาว อากาศจะหนาวจัดในช่วงเดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ เฉลี่ยประมาณ ๑๔ - ๑๕ องศาเซลเซียส ฤดูฝน ในช่วงเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร

สภาพเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจมีการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมเป็นหลัก เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน ปลุกผัก

- ทำสวน ได้แก่ มะม่วง มะนาว
- ปลุกผัก ได้แก่ ผักกาดเขียวปลี ถั่วฝักยาว คื่นหอย กระหล่ำปลี
- ทำไร่ ได้แก่ ปลุกข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง อ้อย

หน่วยธุรกิจในเขตรับผิดชอบ

โรงงานเย็บผ้าและโรงงานปักผ้า

สภาพสังคม

สภาพสังคม เป็นสังคมที่มีความผูกพันอันญาติพี่น้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นสังคมที่มีชีวิตเรียบง่ายในแต่ละหมู่บ้านอยู่ติดต่อกันการคมนาคมติดต่อสื่อสารได้สะดวก

➤ โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม มีถนนสายหลัก ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ ถนนมิตรภาพ เป็นเส้นทางผ่านระดับจังหวัด ทิศตะวันตกมุ่งสู่อำเภอชุมแพ ทิศตะวันออกมุ่งสู่อำเภอหนองเรือ อำเภอบ้านฝาง อำเภอเมืองขอนแก่น ถนนภายในตำบลสามารถสัญจรบรรจบกันอยู่ ๒ เส้นทาง

การไฟฟ้า

ปัจจุบันในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน

การประปา

ราษฎรส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้น ระบบประปาหมู่บ้านใช้ในการอุปโภคและบริโภค

อาชีพ

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมดในการเพาะปลูกประมาณ ๑๒,๓๔๓ ไร่ พืชที่ปลูกได้แก่ ข้าว ถั่วเหลือง ข้าวโพด อ้อย และพืชผักสวนครัว

การท่องเที่ยว

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมมีสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ อ่างเก็บน้ำหนองผือ ตั้งอยู่บ้านหอย หมู่ที่ ๒ และพระกู่ บ้านบัวสิมมา หมู่ที่ ๕

➤ ด้านสังคม

การศึกษา

๑. โรงเรียนระดับประถมศึกษา ๒ แห่ง
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ๒ แห่ง

การศาสนา

๑. ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ๔ แห่ง สำนักสงฆ์ ๒ แห่ง และในแต่ละหมู่บ้านจะมีวัดตั้งอยู่เป็นศูนย์กลางของการประกอบพิธีกรรมและประกอบกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ประเพณีศิลปวัฒนธรรม

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมมีขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนท้องถิ่นทั่วไปทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเพณีที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ และงานลอยกระทง เป็นต้น

การสาธารณสุข

การให้บริการด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตั้งอยู่ในเขต ๑ แห่ง และแต่ละหมู่บ้านจะมีศูนย์บริการสาธารณสุขมูลฐานทั้ง ๗ หมู่บ้าน

การสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม

มีการดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ให้กับผู้สูงอายุผู้ยากไร้ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยดำเนินการในลักษณะมอบเบี้ยยังชีพและถุงยังชีพให้ตามความเดือดร้อนของประชาชน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ไม่มีปัญหาทางด้านอาชญากรรมประชาชนอยู่กันอย่างสงบสุข มีการตั้งเวรยามของแต่ละหมู่บ้าน

➤ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำที่สำคัญที่ใช้ประโยชน์ในการเกษตรการเพาะปลูก และการอุปโภคบริโภค

๑. ลำห้วยเชิญ ไหลมาจากอำเภอกอนสาร ผ่านบ้านชุมแพ บ้านไชยสอ บ้านโนนทองหลาง บ้านดอน บ้านหอย บ้านโนนอุดม
๒. ลำห้วยน้ำไหล ไหลผ่านบ้านบัวสิมมา บ้านหินตั้ง
๓. ลำห้วยแล้ง ไหลผ่านบ้านโนนอุดม

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

๑. โครงการสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้า บ้านหอย พื้นที่ได้รับประโยชน์ หมู่ที่ ๒
๒. อ่างเก็บน้ำหนองผือ พื้นที่ได้รับประโยชน์ หมู่ที่ ๒,๓,๔,๕,๖,๗

-๔-

➤ **ด้านการเมืองและการบริหาร****โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล**

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมได้ปรับเป็น อบต. ขนาดกลาง เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบด้วย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

๑. ผลการเลือกตั้งสมาชิก / นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๓,๑๘๖	คน
จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๒,๕๔๒	คน
คิดเป็นร้อยละ	๗๙.๗๙	%
จำนวนบัตรเสีย	๕๕	บัตร
คิดเป็นร้อยละ	๒.๒๓	%

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๓,๑๘๖	คน
จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๒,๕๔๒	คน
คิดเป็นร้อยละ	๗๙.๗๙	%
จำนวนบัตรเสีย	๑๒๔	บัตร
คิดเป็นร้อยละ	๕.๑๕	%

๑. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้ง หมู่บ้านละ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๑๔ คน ดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

-มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ คน และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากสมาชิกสภาฯ และให้นายอำเภอแต่งตั้งตามมติสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

-นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และมีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน และแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ จำนวน ๑ คน

๓. พนักงานส่วนตำบล

-มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบการบริหารงานทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งแบ่งการบริหารราชการออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) ส่วนการคลัง

-๕-

(๓) ส่วนโยธา

(๔) ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล**รายรับ**

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม มีรายรับตามงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗

รวมทั้งสิ้น ๒๐,๑๖๒,๓๘๘.๑๓ บาท แยกเป็น

๑. หมวดภาษีอากร	๕๔๓,๐๗๔.๒๘	บาท
๒. หมวดค่าธรรมเนียมและค่าปรับใบอนุญาต	๑๘๐,๓๓๘.๐๐	บาท
๓. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	๙๑,๘๗๕.๘๙	บาท
๔. รายได้เบ็ดเตล็ด	๑,๐๐๔,๑๒๖.๒๙	บาท
๕. รายได้จากทุน	-	บาท
๖. หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป	๓,๓๔๖,๐๐๓.๐๐	บาท
๗. เงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้โดยระบุวัตถุประสงค์	๓,๐๐๑,๔๓๕.๐๐	บาท
๘. ภาษีจัดสรร	๑๑,๙๙๕,๕๓๕.๖๗	บาท

รายจ่าย

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม มีรายจ่ายตามงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗

รวมทั้งสิ้น ๑๗,๙๒๗,๙๗๗.๖๙ บาท แยกเป็น

๑. รายจ่ายงบกลาง	๑,๒๘๐,๕๓๑.๘๐	บาท
๒. งบบุคลากร	๖,๘๙๒,๕๕๗.๔๑	บาท
๓. ค่าตอบแทน	๓๘๗,๔๘๘.๐๐	บาท
๔. ค่าใช้สอย	๒,๗๐๖,๙๒๖.๖๒	บาท
๕. ค่าวัสดุ	๑,๑๓๕,๐๒๒.๑๒	บาท
๖. ค่าสาธารณูปโภค	๙๒๐,๕๐๑.๕๑	บาท
๗. เงินอุดหนุน	๑,๕๔๙,๗๑๕.๒๓	บาท
๘. ค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๓,๐๕๕,๒๓๕.๐๐	บาท
๙. รายจ่ายอื่น ๆ	-	บาท

-๖-

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบันและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แบ่งหน้าที่เป็น ๗ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (มาตรา ๖๗ (๑))
๒. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร (มาตรา ๖๘ (๑))
๓. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น (มาตรา ๖๘ (๒))
๔. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ (มาตรา ๖๘ (๓))
๕. การสาธารณสุข โภค และการก่อสร้างอื่น ๆ (มาตรา ๑๖ (๔))
๖. การสาธารณสุข (มาตรา ๑๖ (๕))

๒. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (มาตรา ๖๗ (๖))
๒. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (มาตรา ๖๗ (๓))
๓. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ (มาตรา ๖๘ (๔))
๔. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส (มาตรา ๑๖ (๑๐))
๕. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (มาตรา ๑๖ (๑๒))
๖. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน (มาตรา ๑๖ (๑๕))
๗. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล (มาตรา ๑๖ (๑๔))

๓. ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา ๖๗ (๔))
๒. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติแผ่นดิน (มาตรา ๖๘ (๘))
๓. การผังเมือง (มาตรา ๖๘ (๑๓))
๔. การจัดให้มีที่จอดรถ (มาตรา ๑๖ (๓))
๕. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (มาตรา ๑๖ (๑๓))
๖. การควบคุมอาคาร (มาตรา ๑๖ (๒๘))

-๗-

๔. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว (มาตรา ๖๘ (๖))
๒. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์ (มาตรา ๖๘ (๕))
๓. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร (มาตรา ๖๘ (๗))
๔. ให้มีตลาด (มาตรา ๖๘ (๑๐))
๕. การท่องเที่ยว (มาตรา ๓๘ (๑๒))
๖. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ (มาตรา ๑๖ (๑๑))
๗. การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ (มาตรา ๑๖ (๖))
๘. การพาณิชยกรรมและการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๑๖ (๗))

๕. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. คุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรา ๖๗ (๗))
๒. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล (มาตรา ๖๗ (๒))
๓. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ (มาตรา ๑๖ (๒๔))

๖. ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (มาตรา ๖๗ (๘))
๒. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (มาตรา ๖๗ (๕))
๓. การจัดการศึกษา (มาตรา ๑๖ (๙))
๔. การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (มาตรา ๑๖ (๑๔))

๗. ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติตามภารกิจของส่วนราชการ

๑. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร (มาตรา ๖๗ (๙))
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการมีมาตรการป้องกัน (มาตรา ๑๖ (๑๖))

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นมา บทบาทและอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระนำ การกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ

-๘-

ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต.โนนอุดม จะต้องมีการประเมินโดยวิเคราะห์ถึง โอกาสและภาวะคุกคาม หรือข้อจำกัดอันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอก ที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของ องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็น สภาวะแวดล้อมในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความก้าวหน้าให้ทัน กับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของโลกและสภาพแวดล้อมของสังคมไทย

องค์การบริหารส่วนตำบลมีจุดแข็ง คือ

๑. หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีการประสานและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีและเป็น รูปธรรม
๒. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
๓. เป็นแหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าวอ้อย ถั่วเหลือง
๔. มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและสะดวก
๕. พื้นที่ติดต่อกับเขตชุมชนหรือเขตเมือง ซึ่งกำลังมีความเจริญขึ้นตามลำดับ
๖. ประชาชนและกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น กลุ่มแม่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน เป็นต้น มีความสามัคคี เสียสละและร่วมแรงร่วมใจกันในการพัฒนาชุมชน
๗. ในพื้นที่มีทุนทางสังคมสูง เช่น กองทุนต่างๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น
๘. ชุมชนมีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมมีจุดอ่อนและข้อจำกัด คือ

๑. ที่ตั้งพื้นที่ตำบลเป็นท้องรับน้ำ พอถึงฤดูฝนทำให้น้ำท่วมขังถ่ายเทไม่สะดวก
๒. ถนนในพื้นที่ส่วนใหญ่ชำรุด ไม่ได้มาตรฐานต้องใช้งบประมาณในการซ่อมแซมเป็นประจำทุกปี
๓. ทุกภาคส่วนที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ไม่ได้ร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนาตำบลอย่างเป็นรูปธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย
๔. นำในพื้นที่ขาดความรู้ความสามารถและไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น
๕. ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม
๖. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการทำลายสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุการทำลายทัศนียภาพของพื้นที่ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของ ประชาชนขาดการจัดระเบียบพื้นที่ชุมชนและไม่มีการจัดทำผังตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมมีโอกาส คือ

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้การสนับสนุนการดำเนินงานของท้องถิ่นในการพัฒนาทั้งด้าน เศรษฐกิจ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ เป็นต้น
๒. พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนใน ท้องถิ่น
๓. พื้นที่เป็นเส้นทางผ่านของการเดินทางระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ

-๙-

๔. รัฐบาลมีนโยบายด้านเศรษฐกิจที่เอื้อต่อประชาชนในพื้นที่ เช่น ส่งเสริมเกษตรกรให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สร้างรายได้จากแหล่งท่องเที่ยว และปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจโดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช และเร่งรัดพัฒนาธุรกิจการเกษตรรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งระบบประปาและไฟฟ้าให้กระจายสู่ภูมิภาคอย่างเพียงพอ

๕. รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน เช่น การพักหนี้ เพิ่มค่าแรง จัดเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได พัฒนาระบบประกันสุขภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตตั้งแต่ตั้งครรภ์จนถึงวัยชรา ผู้พิการ

๖. รัฐบาลมีนโยบายพัฒนา บุรณและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเดิมที่มีอยู่แล้วและส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ พร้อมกับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดมมีอุปสรรค คือ

๑. ความทันสมัยและกระแสวัฒนธรรมต่างชาติ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นลืมนรากฐานทางวัฒนธรรมที่มีอยู่หันไปนิยมวัฒนธรรมการบริโภคมากขึ้น ส่งผลให้วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น รวมถึงวิถีชีวิตของคนในพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. การขยายตัวของชุมชนและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรส่งผลให้ประชากรมีความต้องการบริการสาธารณสุขสูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

๓. สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับประเทศและในระดับภูมิภาคส่งผลต่อการพัฒนาพื้นที่

๔. โครงสร้างของประชากรในชุมชน มีแนวโน้มจะเป็นชุมชนผู้สูงอายุ

๕. ไม่มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

๖. ไม่มีการพัฒนา ฟื้นฟูโบราณสถานหรือโบราณวัตถุที่มีในพื้นที่

๓. แผนที่โดยสังเขป

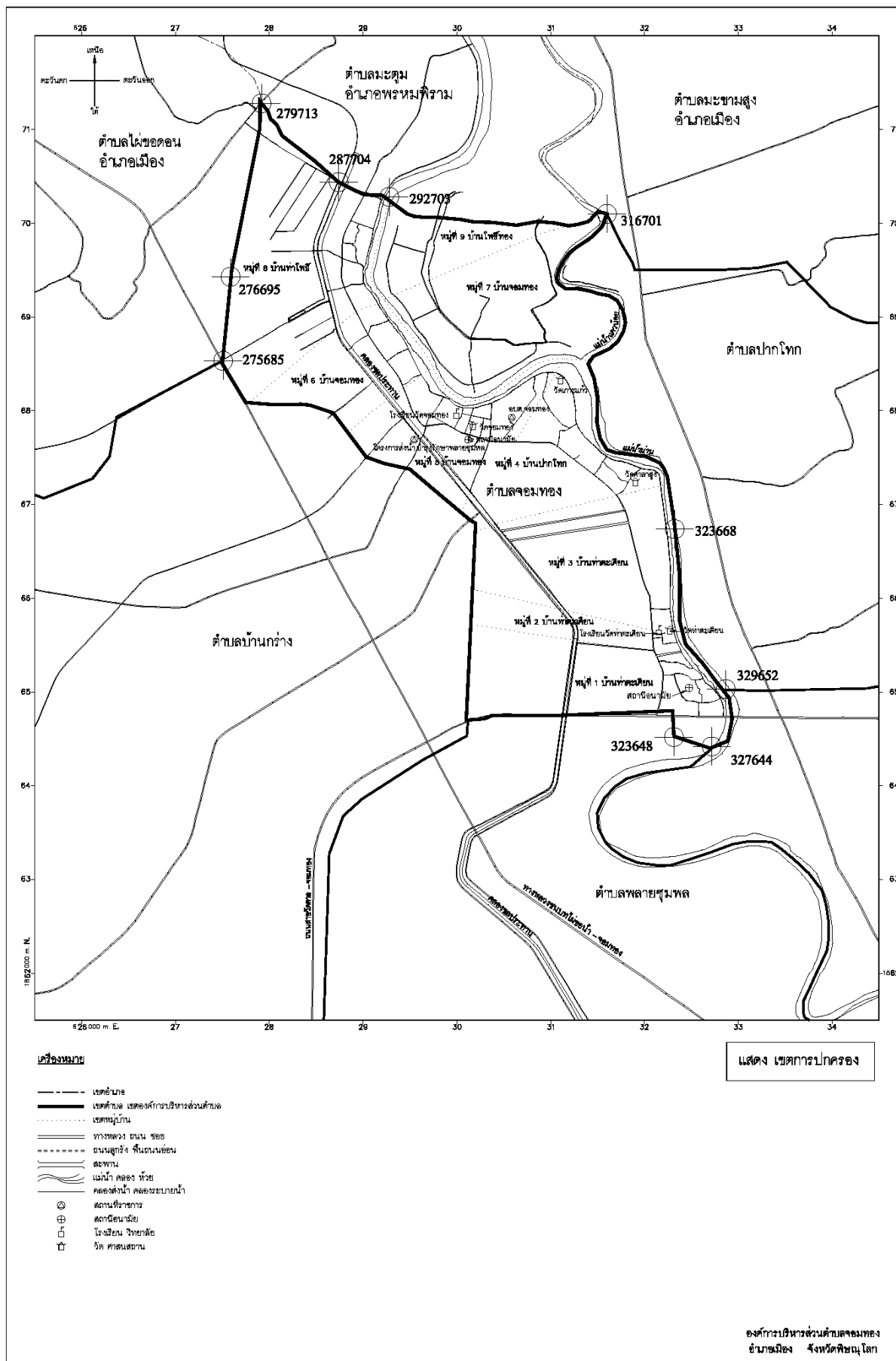
แผนที่ที่มีมาตราส่วนที่ชัดเจน ระบุขอบเขตชัดเจน มีสัญลักษณ์ต่าง ๆ บ่งบอกอย่างชัดเจน เช่น ถนน, ไฟฟ้า, แม่น้ำ, คลอง, โรงเรียน, อนามัย เป็นต้น

หมายเหตุ ขอได้จากแผนที่จากกองช่าง ของ อบต. / เทศบาล

ตัวอย่าง แผนที่ทางภูมิศาสตร์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลจอมทอง

แผนที่แสดงเขตการปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลจอมทอง
อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

มาตราส่วน 1:20,000
0 0.5 1 2 กิโลเมตร

ตัวอย่างการเขียนโครงการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม

เรื่อง คณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลโนนอุดม
(อพ.สธ.ตำบลโนนอุดม)

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม ได้ประชุมเพื่อดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฐานทรัพยากรท้องถิ่นตำบลโนนอุดม(อพ.สธ.ตำบลโนนอุดม)

บัดนี้ การประชุมคัดเลือกคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโนนอุดม (อพ.สธ.ตำบลโนนอุดม) ได้ดำเนินการแล้วเสร็จจึงประกาศรายชื่อคณะกรรมการ ดังนี้

๑.นายองอาจ ปานทุม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม	ประธานกรรมการ
๒.นายกเวียง ขุนจันทิก	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม	รองประธานกรรมการ
๓.นายวิญญู นาคสุวรรณ	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม	รองประธานกรรมการ
๔.นางฉวีวรรณ นุ่มดี	นักวิชาการการเงินและบัญชี	เหรัญญิก
๕.นางปณิดา ทิพมัลย์	นักวิชาการคลัง	ผู้ช่วยเหรัญญิก
๖.นายคุณาวุฒิ พานทล้า	นักพัฒนาชุมชน	ประชาสัมพันธ์
๗.นางกัญญา โสมคำ	ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อำเภอชุมแพ	กรรมการ
๘.นางรดาณัฐ สิงห์บุราณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนอุดม	กรรมการ
๙.นายสินสมุทร คุณประทุม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหอย (รัฐราษฎร์สรค์)	กรรมการ
๑๐.นายหนูพวน เพชรออบ	ประธานสภา อบต.โนนอุดม	กรรมการ
๑๑.นายสมควร กัลยา	รองประธานสภา อบต.โนนอุดม	กรรมการ
๑๒.นายสมศักดิ์ เสี้ยวภูเขียว	ประธานกลุ่มพัฒนาดิน	กรรมการ
๑๓.นายสมพงษ์ ปู่เพ็ง	ผู้ทรงคุณวุฒิตำบลโนนอุดม	กรรมการ/ที่ปรึกษากรรมการ
๑๔.นายกเวียง ขุนจันทิก	ผู้ทรงคุณวุฒิตำบลโนนอุดม	กรรมการ/ที่ปรึกษากรรมการ
๑๕.นางสาวถิรดา กำเนิดบุญ	ปลัด อบต.โนนอุดม	กรรมการ/ที่ปรึกษากรรมการ
๑๖.นางสุรริักษ์ ลีชัย	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ/เลขานุการ
๑๗.นางสาวอนัญญา อานแดง	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘.นางนราภรณ์ ชมพุด	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙.นายปริญญ์ สะท้านบัว	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐.นางสาวโสภิตา ขำมี	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

-๒-

๒๑.นายจตุชัย สิงห์พร บุคลากร กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๒๒.พระครูอุดม สาระวิโรจน์ เจ้าอาวาสวัดทามบ้านโนนอุดมกรรมการ/ที่ปรึกษากรรมการ

ในการนี้ ประธานคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ตำบลโนนอุดมได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ “โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) “องค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม อำเภอ
 ชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

๑.นายพุดพิงษ์ พินิจมนตรี กำนันตำบลโนนอุดม ผู้แทนคณะทำงานปกป้องพันธุกรรมพืช

๒.นางไพริน ชาญชิต ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ ผู้แทนคณะทำงานเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช

๓.นางสุวิมล นาดี สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๙ ผู้แทนคณะทำงานปลูกรักษาพันธุกรรมพืช

๔.พระครูอุดม สาระวิโรจน์ เจ้าอาวาสวัดบ้านโนนอุดม ผู้แทนคณะทำงานอนุรักษ์ใช้
 ประโยชน์พันธุกรรมพืช

๕. ผู้แทนคณะทำงานศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช ประกอบด้วย

๕.๑.นางรดาณีย์ สิงห์บุราณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนอุดม

๕.๒.นางภัทรณรินทร์ นิลวดีพุดพิชร์ นักวิชาการชุมชนชำนาญการ อำเภอชุมแพ

๖. ผู้แทนคณะทำงานกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์พืช ประกอบด้วย

๖.๑.นายสินสมุทร คุณประทุม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหอย (รัฐราษฎร์รังสรรค์)

๖.๒.นายหนูพวน เพชรออบ ประธานสภา ฯ อบต.โนนอุดม

มีหน้าที่ ดังนี้

๑.คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช

มีหน้าที่ แสวงหาพื้นที่ที่เป็นประโยชน์ ที่อยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 เข้าร่วมในการรักษาธรรมชาติดั้งเดิม เพื่อรักษาทรัพยากร พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ฯลฯ โดยจัดทำขอบเขตพื้นที่
 ทำป้ายประกาศว่าเป็นพื้นที่ที่สนองพระราชดำริในโครงการ อพ.สธ. เสร็จแล้วทำการสำรวจในพื้นที่ว่ามี
 ทรัพยากรอะไรบ้าง มีการจัดตั้งอาสาสมัครชาวบ้านชุมชน เพื่อดูแลรักษาพื้นที่ปกป้องพันธุกรรม

๒.คณะอนุกรรมการดำเนินกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช

มีหน้าที่ เก็บรวบรวมพันธุกรรมทรัพยากรชีวภาพ ในพื้นที่ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงจากการ
 พัฒนา เช่น การทำอ่างเก็บน้ำ ทำถนน หรือการทำโรงงานอุตสาหกรรมฯลฯ ซึ่งพันธุกรรมในพื้นที่เหล่านั้นจะ
 สูญไป

๓.คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช

มีหน้าที่ ทำงานต่อจากกิจกรรมที่ ๒ โดยนำทรัพยากรพืชพรรณที่กำลังจะสูญพันธุ์มาปลูก
 รักษาไว้ และมีการศึกษาติดตามการเจริญเติบโต รวมทั้งทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
 กับพืชให้มีสถานทีในการดำเนินงานในตำบล

-๓-

๔. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช

มีหน้าที่ อนุรักษ์พืชที่มีโอกาสสูญพันธุ์ โดยการฟื้นฟูบำรุงรักษาขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น และแจกจ่ายให้กับชุมชนตลอดจนการใช้ประโยชน์จากพืชพรรณในด้านต่าง ๆ เช่น อาหารเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เครื่องมือ เครื่องใช้ ยาฆ่าแมลง เป็นต้น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งกำกับในการใช้ประโยชน์ รวมถึงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พืชพรรณ โดยอาศัยวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อทางศาสนา เพื่อเป็นการสร้างจุดขายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตำบล

๕. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช

มีหน้าที่ รวบรวมข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพและทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น จากคณะทำงาน ด้านที่ ๑ - ๔ รวมทั้งข้อมูลจากงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสถาบันการศึกษาในเขตตำบลโนนอุดม บันทึกลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อจะเป็นศูนย์ข้อมูลเชื่อมโยงกับ อพ.สร. ในอนาคต

๖. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

มีหน้าที่ สนับสนุนกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช(งานพฤกษศาสตร์แต่ละโรงเรียน) ในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของ สพฐ. หลักสูตรของ สอช. และหลักสูตรของ กศน. ซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสจริงในทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพและทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายองอาจ ปานทุม)

ประธานโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

อันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลโนนอุดม

(อพ.สร.โนนอุดม)

คำชี้แจง
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อให้ทราบข้อมูลทางด้านศาสนา ประชากร สถานศึกษา และการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่นของตน
๒. เพื่อให้เห็นศักยภาพของท้องถิ่น
๓. เพื่อให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่/ ที่ทำการกำนัน/ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น(อบต./เทศบาล)
๒.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๑
เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

1. ชื่อหมู่บ้าน ชุมชน (ที่เป็นทางการ).....ชื่อหมู่บ้าน ชุมชน (ที่ชาวบ้านเรียก).....
2. ที่ตั้ง หมู่.....ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....เทศบาล.....จังหวัด.....
เส้นทางหลวง หมายเลข..... เส้นทางท้องถิ่น

แผนที่หมู่บ้านโดยสังเขป

เหนือ

๓. ข้อมูลทางศาสนา ☐ พุทธ วัดแห่ง เจ้าอาวาส.....รูป พระ.....รูป
 ☐ อิสลาม มัสยิดแห่ง อิหม่ามคน
 ☐ คริสต์ โบสถ์แห่ง บาทหลวงคน
 ☐ อื่นๆ เช่น ศาลเจ้า โรงเจ สถานปฏิบัติธรรมแห่ง

๔. จำนวนประชากรครัวเรือน จำนวนพื้นที่ไร่

จำนวนประชากร	คน	ชาย.....คน	หญิง.....คน
.....คน			
เด็กเล็ก (แรกเกิด-๑๒ ปี).....	คน	ชาย	หญิง.....คน
.....คน			
วัยรุ่น (๑๓-๑๘ ปี).....	คน	ชาย	หญิง.....คน
.....คน			
วัยทำงาน (๑๘-๖๐ ปี)	คน	ชาย	หญิง.....คน
.....คน			
ผู้สูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป).....	คน	ชาย	หญิง.....คน
.....คน			

๕. ข้อมูลสถานศึกษาที่เปิดให้บริการ

○ อนุบาลแห่ง
.....แห่ง

○ มัธยมศึกษาตอนต้นแห่ง
.....แห่ง

○ ปวส. / อนุปริญาแห่ง
.....แห่ง

○ สูงกว่าปริญญาตรีแห่ง
.....แห่ง

.....แห่ง

.....แห่ง

○ ประถมศึกษา

○ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

○ ปริญญาตรี

○ อื่น ๆ.....

.....

.....

โรงเรียน / สถานศึกษา

ชื่อโรงเรียน/สถานศึกษา.....

ผู้อำนวยการโรงเรียน/สถานศึกษา.....

จำนวนครู.....คน

จำนวนนักเรียนคน นักเรียนชายคน นักเรียนหญิงคน

โรงเรียน / สถานศึกษา

ชื่อโรงเรียน/สถานศึกษา.....

ผู้อำนวยการโรงเรียน/สถานศึกษา.....

จำนวนครู.....คน

จำนวนนักเรียนคน นักเรียนชายคน นักเรียนหญิงคน

(หมายเหตุ : หากมีสถานศึกษามากกว่า ๒ แห่ง สามารถเพิ่มข้อมูลของสถานศึกษาได้ตามจริง)

๖. ข้อมูลการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สถานที่ตั้งของหมู่บ้านสังกัด ○ เทศบาล ○ องค์การบริหารส่วนตำบล ○ อื่นๆ

.....

ผู้บริหาร ชื่อ – สกุลตำแหน่ง

๗. ศูนย์สุขภาพชุมชน/โรงพยาบาล.....แห่ง

๘. สถานีตำรวจ.....แห่ง

ใบความรู้ ใบงานที่ ๑
เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
อธิบายศัพท์

ฐาน (ถาน)	น. ที่ตั้ง เช่นฐานทัพ ฝั้ตั้งฐาน ; ที่รองรับ เช่นฐานพระพุทธรูป พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๓๙๒
พื้นฐาน	น. รากฐาน เช่น เขามีพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษดี, หลักความรู้เบื้องต้น เช่นวิชาพื้นฐาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า
ทรัพยากร	น. สิ่งที่มีในท้องถิ่น สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในท้องถิ่น ที่มนุษย์สามารถนำไปประโยชน์ ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๕๐๓)
ท้องถิ่น	น. ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ เช่นเวลาท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น (กฎ) พื้นที่ภายใน เขตการปกครองซึ่งราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เช่นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๕๑๑)
หมู่บ้าน (กฎ)	น. ท้องที่ที่รวมบ้านหลายบ้านให้อยู่ในความปกครองอันเดียวกันและมีประกาศจัดตั้งเป็น หมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๒๖๓)
ชุมชน	น. หมู่ชน, กลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกันและมี ผลประโยชน์ร่วมกัน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๓๖๘)
ประชากร	น. หมู่คน, หมู่พลเมือง,(เกี่ยวกับจำนวน) กลุ่มสิ่งมีชีวิตเดียวกันที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หนึ่ง ๆ คำประชากรนี้จะใช้กับสิ่งมีชีวิตชนิดใดก็ได้ เช่นประชากรนก ประชากรเสือ หรือ ประชากรพืชแต่ในที่นี้เราหมายถึงประชากรมนุษย์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๖๕๖)
องค์การ	น. ศูนย์รวมกลุ่มบุคคล หรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อดำเนินกิจ กรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในตราสารจัดตั้งซึ่งอาจเป็นหน่วยงาน ของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๓๒๑)
พัฒนา	ก. ทำให้เจริญ การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้เกิดความเจริญ มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมกว่าเดิม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๗๗๙)
ศาลเจ้า	ที่สิ่งสถิตของเทวดา เทพารักษ์ หรือเจ้าผี เป็นต้น เช่น ศาลเจ้าแม่ทับทิม ศาลเทพารักษ์
โรงเจ	ศาลเจ้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๐๙๖)
สถาน	น. ที่ตั้ง สถานที่ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๑๑๖)
ปฏิบัติธรรม	ก. ประพฤติตามธรรม /เจริญภาวนา (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๖๔๗)
วัด	น. สถานที่ทางศาสนา โดยปกติมีโบสถ์ วิหารและที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวชเป็นต้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๐๕๙)
สำนักสงฆ์	น. วัดที่ยังไม่ได้รับพระราชทานที่วิสุงคามสีมา (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๑๑๘)

มัสยิด น. สถานที่ซึ่งอิสลามิกชนใช้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๘๕๔)

อิสลาม น. ศาสนาที่สำคัญศาสนาหนึ่งของโลก มีศาสดาชื่อมุฮัมมัด นับถือพระเจ้าองค์เดียวคืออัลลอฮ์ มีคัมภีร์อัลกุรอานเป็นหลัก ไม่มีนักบวช, เรียนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามว่ามุสลิม

อิหม่าม น. คำเรียกผู้นำในศาสนาอิสลาม, ผู้นำในการทำละหมาด, ตำแหน่งสำคัญของคณะกรรมการ

การบริหารมัสยิด, โต๊ะอิหม่ามก็เรียก (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๓๗๖)

บาทหลวง น. นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๖๒๒)

ฐานทรัพยากรท้องถิ่น ฐานข้อมูล การสำรวจและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น การประกอบ

อาชีพในท้องถิ่น ลักษณะทางกายภาพของท้องถิ่น ประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน การใช้ประโยชน์ของพืช สัตว์ ชีวภาพอื่นๆ ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งทรัพยากร โบราณคดี รวมไปถึงการสร้างระบบการจัดเก็บและประมวลผล

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่นเพื่อทราบข้อมูลการประกอบอาชีพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา กำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาในด้านการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่/ ที่ทำการกำนัน/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล)
/ สำนักงานเกษตรอำเภอ / สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
๒.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๒

เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

๙. การประกอบอาชีพ

๙.๑ ด้านเกษตรกรรม

พื้นที่ทำนา.....ไร่คร้าวเรือน

พื้นที่ทำสวน.....ไร่คร้าวเรือน

พืชสวนที่สำคัญ ได้แก่

๑.....จำนวน.....ไร่

๒.....จำนวน.....ไร่

๓.....จำนวน.....ไร่

๔.....จำนวน.....ไร่

พื้นที่ทำไร่.....ไร่

พืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่

๑.....จำนวน.....ไร่

๒.....จำนวน.....ไร่

๓.....จำนวน.....ไร่

๔.....จำนวน.....ไร่

ปศุสัตว์

จำนวนสัตว์ในพื้นที่โดยรวม

โค.....ตัว กระบือ.....ตัว สุกร

.....ตัว

เป็ด.....ตัว ไก่.....ตัว อื่นๆ

.....ตัว

ประมง

แหล่งน้ำสาธารณะเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ.....แห่ง พื้นที่.....ไร่

สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเอกชน.....แห่ง พื้นที่.....ไร่

ทำเทียบเรือ/สะพานปลา จำนวน.....แห่ง

ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง.....ตัน/ปี

ผลผลิตสัตว์น้ำจับจากแหล่งน้ำสาธารณะ.....ตัน/ปี

อื่นๆ.....

.....

.....

๙.๒ ด้านอุตสาหกรรม

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่.....แห่ง

(มีพนักงานตั้งแต่ ๒๐๐ คนขึ้นไป หรือมีทรัพย์สินเกินกว่า ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ

๑).....

๒).....

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง.....แห่ง

(มีพนักงาน ๑๐ - ๔๙ คน หรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ ๑๐ - ๕๐ ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ

๑).....

๒).....

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมครัวเรือน.....แห่ง

(มีพนักงานต่ำกว่า ๑๐ คน หรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน ๑ ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ

๑).....

๒).....

๓).....

๑๐. การพาณิชย์

ธนาคาร.....แห่ง

บริษัท.....แห่ง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด.....แห่ง

ร้านค้าต่าง ๆแห่ง

สถานีบริการน้ำมัน.....แห่ง

ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า.....แห่ง

ตลาดสด.....แห่ง

โรงฆ่าสัตว์.....แห่ง

๑๑. สถานบริการ

โรงแรม.....แห่ง

ร้านอาหาร.....แห่ง

โรงภาพยนตร์.....แห่ง

สถานี่ขนส่ง.....แห่ง

อื่น ๆแห่ง

ใบความรู้ใบงานที่ ๒

เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การประกอบอาชีพ	การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ
พืชไร่	พืชที่ปลูกในพื้นที่มาก ๆ มีการปฏิบัติดูแลรักษาอย่างไม่ต้องพิถีพิถัน อายุการเก็บเกี่ยวไม่ยาวนาน ส่วนใหญ่เมื่อให้ผลผลิตแล้วก็จะตายไป เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและชีวิตประจำวันของมนุษย์มาก พืชพวกนี้ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง ยาสูบ ละหุ่ง ฝ้าย อ้อย ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่ว
พืชสวน	พืชที่ปลูกในพื้นที่ไม่มากหรือมาก ๆ ก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติดูแลรักษาอย่างประณีต ส่วนมากอายุยืน สามารถเก็บเกี่ยวได้เป็นเวลาหลายปีติดต่อกัน เช่น ไม้ผล ผัก และไม้ดอก ไม้ประดับ
ปศุสัตว์	การเลี้ยงสัตว์บนบก เพื่อใช้เป็นอาหาร ใช้งาน เพื่อการค้า เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงหมู แกะ หรือเลี้ยงสัตว์จำพวกสัตว์ปีก เป็นต้น
ประมง	การประกอบอาชีพการเกษตรทางน้ำ เช่น การเลี้ยงสัตว์น้ำ การจับสัตว์น้ำ -การทำประมงน้ำจืด หมายถึง การทำประมงในแหล่งน้ำจืดตามบริเวณที่ต่างๆ ได้แก่การจับปลาในแม่น้ำ ลำคลอง การเลี้ยงปลาน้ำจืดในกระชัง การเลี้ยงปลาสดในบ่อ เป็นต้น -การทำประมงน้ำเค็ม หรือการทำประมงทะเล หมายถึง การจับกุ้งทะเล ปลา และปลาหมึก ตลอดจนการเลี้ยงหอยทะเลต่างๆเช่น การเลี้ยงหอยแมลงภู่ การเลี้ยงหอยนางรม เป็นต้น -การทำประมงน้ำกร่อย หมายถึง การทำประมงในบริเวณเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่น้ำเค็ม และน้ำจืด เช่น การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ การเลี้ยงปลากระพงขาวในกระชัง การเลี้ยงปลานวลจันทร์ เป็นต้น
อุตสาหกรรม	กระบวนการแปรรูป หรือ การผลิตสิ่งของจากวัตถุดิบให้เป็นวัสดุใหม่ เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ โดยการใช้เครื่องจักรหรือแรงคน เพื่อให้ผลิตได้ครั้งละมาก ๆ จนสามารถนำไปขายเป็นสินค้าได้ - อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ คือ อุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ และเงินทุนสูงมาก เช่น อุตสาหกรรมถลุงเหล็กและผลิตเหล็กกล้า (มีคนงานตั้งแต่ ๒๐๐ คนขึ้นไปหรือมีทรัพย์สินเกินกว่า ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป) - อุตสาหกรรมขนาดย่อม คือ อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงาน เครื่องจักรและอุปกรณ์ ตลอดจนเงินทุนน้อยกว่า อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเครื่องอุปโภคทั่ว ๆ ไป เช่น อุตสาหกรรมฟอกหนัง อุตสาหกรรมน้ำตาล (มีคนงาน ๑๐ - ๔๙ คน หรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ ๑๐ - ๕๐ ล้านบาท) - อุตสาหกรรมในครัวเรือน คือ อุตสาหกรรมที่ทำกันภายในครอบครัว ในบ้านที่อยู่อาศัย เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ทำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ความชำนาญทางฝีมือ เช่น การจักสาน การแกะสลัก (มีคนงานต่ำกว่า ๑๐ คน หรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน ๑ ล้านบาท)
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	อันว่าสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงเข้ากันเพื่อกระทำการกิจการร่วมกัน ด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น (ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑,๐๑๒)

โรงแรม (Hotel)

น. ที่พักคนเดินทางซึ่งต้องเสียค่าพักแรมด้วย ; (กฎ) สถานที่ทุกชนิดที่จัดสร้างขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ประสงค์จะหาที่อยู่หรือพักชั่วคราว (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒ หน้า ๙๘๐) สถานที่ประกอบการเชิงการค้าที่นักธุรกิจตั้งขึ้น เพื่อบริการผู้เดินทาง ในเรื่องของที่พักอาศัย อาหาร และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยและเดินทาง หรือ อาคารที่มีห้องนอนหลายห้อง ติดต่อเรียงรายกันในอาคารหนึ่งหลังหรือหลายหลัง ซึ่งมีบริการต่าง ๆ เพื่อความสะดวกของผู้ที่มาพัก

รีสอร์ท (Resort)

สถานที่พักตากอากาศที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้มาเยือน ใช้เวลาในวันหยุดสุดสัปดาห์หรือเทศกาลต่างๆ ส่วนใหญ่ที่ตั้งจะอยู่ในสถานที่ ที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การบริการส่วนใหญ่ คล้ายโรงแรม แต่อาคารสถานที่ จะกลมกลืนกับธรรมชาติมากกว่า

คำชี้แจง
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสภาพภูมิประเทศ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ อุณหภูมิ ปริมาณแสง ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สํารวจเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สอบถาม บันทึกข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น
๓.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๓
เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

๑๒. สภาพภูมิประเทศ เช่น เป็นที่ราบ ลุ่ม ลาดเอียง ภูเขา ป่าพรุ ป่าชายหาด ป่าชายเลน

พื้นที่

๑๓. ลักษณะดิน

ชุดดิน.....

ความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๑๔. แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ (จำนวน ความกว้าง ความยาว ปริมาณน้ำ มีน้ำตลอดปี หรือเป็นฤดูกาล)

แม่น้ำ.....

ห้วย

หนอง

คลอง

บึง.....

แหล่งน้ำชลประทาน (จำนวน ความกว้าง ความยาว ปริมาณน้ำ มีน้ำตลอดปี หรือเป็นฤดูกาล)

เขื่อน.....

อ่างเก็บน้ำ

คลองชลประทาน

ฝาย.....

ฝ่ายชะลอความชุ่มชื้น จำนวน.....ครอบคลุมพื้นที่.....

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี มิลลิเมตร

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุดต่อปี มิลลิเมตร ช่วงเดือน

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุดต่อปี มิลลิเมตร ช่วงเดือน

ใบความรู้ ใบงานที่ ๓
ใบงานที่ ๓ เรื่องการเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

สภาพ	น. ความเป็นธรรมชาติหรือธรรมชาติ เช่น สภาพความเป็นอยู่ สภาพดินฟ้าอากาศ, ลักษณะในตัวเอง; ภาวะ, ธรรมชาติ. (ป.สภาวะ ส.สภาวะ) สภาพเดิม น.ลักษณะหรือภาวะหรือธรรมชาติที่เป็นมาแต่แรก. สภาวะ-, สภาวะ [สภาวะ-] น.สภาพ เช่น สภาวะดินฟ้าอากาศ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๑๒๓)
ภูมิประเทศ	ภูมิประเทศ [ภูมิ-] น.ลักษณะทางกายภาพและทางธรรมชาติของแผ่นดิน รวมถึงความสูงต่ำของผิวโลก ทะเลสาบ ถนนหนทาง และเมืองต่างๆ.
ภูมิศาสตร์	[ภูมิ-] น. วิชาที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสังคมที่ปรากฏในดินแดนต่างๆ ของโลก.
ภูมิศาสตร์กายภาพ	น.วิชาภูมิศาสตร์แขนงหนึ่ง ศึกษาเน้นหนักในเรื่องลักษณะและการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติที่แวดล้อมตัวๆ มนุษย์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๒๕)
ภูมิอากาศ	น.อากาศประจำถิ่น,ลักษณะอากาศเฉลี่ยของภูมิภาคแห่งใดแห่งหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเดือน เป็นปีหรือเป็นศตวรรษก็ได้ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๒๖)
ที่ราบ	น. ภูมิประเทศที่เป็นที่ราบซึ่งอาจจะราบเรียบหรือมีลักษณะเป็นลูกคลื่น โดยปกติความสูงต่ำของพื้นที่ในบริเวณนั้นจะแตกต่างกันไม่เกิน ๑๕๐ เมตร (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๕๓๑)
ลุ่ม	ว. ต่ำ (ใช้แก่ลักษณะพื้นดินซึ่งรับน้ำที่ไหลท่วมได้หรือน้ำขึ้นถึง) เช่น ที่ลุ่ม ที่ราบลุ่ม, ตรงข้ามกับดอน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๐๑๙)
ลาดเท	น. พื้นผิวที่เอียงลาดจากบริเวณที่สูงกว่าไปสู่ที่ต่ำกว่า (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๐๑๖)
ภูเขา	น. พื้นที่ที่มีระดับสูงขึ้นจากบริเวณรอบๆ ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตรขึ้นไป (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๒๕)
ป่า	น. ที่ที่มีต้นไม้ต่างๆ ขึ้นมา,ถ้าเป็นต้นสักเรียกว่า ป่าสัก, ถ้าเป็นต้นรัง เรียกว่า ป่าร้าง, ถ้ามีพรรณไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งขึ้นอยู่มาก ก็เรียกตามพรรณไม้นั้น เช่น ป่าไผ่ ป่าคา ป่าหญาคา; ป่าชายเลน, ป่าเลน น. ป่าที่อยู่ตามชายหาดทะเลที่มีเลนและน้ำทะเลเลขึ้นลง ต้นไม้ในป่าประเภทนี้มักมีรากงอกอยู่เหนือพื้นดินเพื่อค้ำยันลำต้นโดยมากเป็นไม้โกงกาง แสม และลำพู
ป่าดงดิบ,ป่าดิบ	น. ป่าไม้ที่มีอยู่ทั่วไปในเขตร้อน ฝนชุก เป็นป่าไม้สีเขียวไม่ผลัดใบ
ป่าดิบ	น. ป่าที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่น
ป่าเบญจพรรณ	น. ป่าที่มีไม้หลายพรรณคละกัน
ป่าโปร่ง	น. ป่าที่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นไม่หนาแน่นนัก
ป่าผลัดใบ	น. ป่าไม้ที่ผลัดใบหรือสลับใบในบางฤดู
ป่าละเมาะ	น.ที่โล่งมีพุ่มไม้เล็กๆ เป็นหย่อมๆ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๖๙๐-๖๙๑)
ดิน	๑ น. ชื่อธาตุอย่างหนึ่งในธาตุทั้ง ๔ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม, วัตถุธาตุของพื้นโลกที่ใช้สำหรับปลูกพืชผลหรือปั้นสิ่งต่างๆ เป็นต้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๔๐๗)
แม่น้ำ	น. ลำน้ำใหญ่ซึ่งเป็นที่รวมของลำธารทั้งปวง (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๗๗)

ห้วย	น. แอ่งน้ำลึกกว้างมีทางน้ำไหลจากภูเขามาซึ่งอยู่ตลอดปี หรือแห้งเป็นบางครั้งว (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๒๗๕)
หนอง	๑ [หนอง] น. แอ่งน้ำ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๒๔๒)
คลอง [คลอง]	น. ทางน้ำหรือลำน้ำที่เกิดขึ้นเองหรือขุดเชื่อมกับแม่น้ำหรือทะเล; ทาง, แนว, เช่น คลองธรรม
คลองส่งน้ำ	น. ลำน้ำที่ขุดขึ้นเพื่อใช้ในการชลประทาน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๒๒๖)
ชลประทาน	[ชลละ-, ชน-] น. การทดน้ำและระบายน้ำเพื่อการเพาะปลูก เป็นต้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๓๔๗)

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน เป็นการเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน เป็นการเก็บข้อมูลที่มาการตั้งถิ่นฐาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
๓. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....

วิธีการ

๑. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่/ที่ทำการกำนัน/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น(อบต./เทศบาล)
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. เข้าร่วมกิจกรรมในหมู่บ้าน

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๔

เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

๑๘. ประวัติ

หมู่บ้าน.....

๑๙. วิธีชีวิต.....

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิต

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มสอบถาม/สัมภาษณ์ วิถีชีวิต รอบวัน/รอบสัปดาห์/รอบเดือน/รอบปี (เก็บข้อมูลวิถีชีวิตกลุ่มละ ๒ คน)

ชื่อกลุ่ม..... วัน/เดือน/ปี..... สถานที่

บันทึก.....

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

๑..... ๒.....

๓.....

๔..... ๕.....

๖.....

๗..... ๘.....

๙.....

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ ๑

ชื่อ-สกุล อาชีพ..... อายุปี

ที่อยู่

- วิถีชีวิตรอบวัน (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ (การทำบุญวันพระ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบเดือน (ประชุมรายเดือน การพัฒนาหมู่บ้าน ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบปี (ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิต

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มสอบถาม/สัมภาษณ์ วิถีชีวิต รอบวัน/รอบสัปดาห์/รอบเดือน/รอบปี (เก็บข้อมูลวิถีชีวิตกลุ่มละ ๒ คน)

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ ๒

ชื่อ-สกุล อาชีพ..... อายุ ปี

ที่อยู่

- วิถีชีวิตรอบวัน (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ฯลฯ)

- วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ (การทำบุญวันพระ ฯลฯ)

- วิถีชีวิตรอบเดือน (ประชุมรายเดือน การพัฒนาหมู่บ้าน ฯลฯ)

- วิถีชีวิตรอบปี (ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

แบบบันทึกสรุปวิธีชุมชน

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มนำข้อมูลวิถีชีวิต มาสรุปข้อมูลเป็นวิธีชุมชน

ชื่อชุมชน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

วิถีชุมชน

- เดือน

มกราคม.....

.....

.....

- เดือน

กุมภาพันธ์.....

.....

.....

- เดือน

มีนาคม.....

.....

.....

- เดือน

เมษายน.....

.....

.....

- เดือน

พฤษภาคม.....

.....

.....

- เดือน

มิถุนายน.....

.....

.....

- เดือน

กรกฎาคม.....

.....

.....

- เดือน

สิงหาคม.....

.....

.....

- เดือน

กันยายน.....

.....

.....

- เดือน

ตุลาคม.....

.....

.....

- เดือน

พฤศจิกายน.....

.....

.....

- เดือน

ธันวาคม.....

.....

.....

ใบความรู้ ใบงานที่ ๔
การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน
อธิบายศัพท์

ประวัติ น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นของคน สถานที่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒ หน้า (๖๖๕))

วิถีชีวิต น. ทางดำเนินชีวิต เช่น วิถีชาวบ้าน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒ หน้า ๑,๐๗๕)

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลพืช ที่มีความสำคัญ และมีลักษณะพิเศษ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของพืชในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. บันทึกภาพหรือเสียงผู้ให้ข้อมูลพืชในท้องถิ่นและการใช้ประโยชน์

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๕
เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

๑. ข้อมูลพืช :

พืชที่มีความสำคัญ หรือมีลักษณะพิเศษ เช่น พืชที่เป็นไม้ผล ผักพื้นเมือง พืชสมุนไพร พืชใช้เนื้อไม้ พืชเศรษฐกิจ ปาล์ม ไม้ หอย ฯลฯ

ชื่อพืช รหัสพรรณไม้..... ลักษณะวิสัย.....

ลักษณะเด่นของพืช.....

บริเวณที่พบ.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูงเมตร อื่นๆ.....

สถานภาพ.....จำนวนที่พบต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

.....

ยารักษาโรค ใช้กับคน

.....

.....

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

.....

.....

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ

.....

.....

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม.....

.....

.....

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา.....

.....

.....

อื่นๆ (เช่นการเป็นพืช อุตสาหกรรม) ระบุ

.....

.....

ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ

ที่มาของข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ-สกุลอายุปี

ที่อยู่

หมายเหตุ : ๑. กรณีมีข้อมูลพืชที่สำคัญมากกว่า ๑ ชนิด ขอให้เพิ่มเติมแบบฟอร์ม

๒. ให้นำข้อมูลพืชที่สำรวจข้อมูล นำขึ้นทะเบียนพรรณไม้ชุมชน

วาดภาพประกอบ:

มาตราส่วน.....

ใบความรู้ ใบงานที่ ๕

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

ไม้ผล	คือ พืชที่ออกลูกออกผลให้เรารับประทานเราเรียกลูกหรือผลของมันว่า "ลูกไม้" หรือ "ผลไม้" สำหรับไม้ผลนั้น มีทั้งไม้ยืนต้นและไม้ล้มลุก ซึ่งไม้ผลยืนต้นมีตั้งแต่ลำต้นขนาดเล็กไปจนถึงลำต้นขนาดใหญ่ มีทั้งที่รับประทานผลสุกและรับประทานผลดิบ
ผักพื้นเมือง	คือ พืชผักพื้นบ้านหรือพืชผักพื้นเมืองที่ชาวบ้านนำมาบริโภค เป็นผักตามวัฒนธรรมการบริโภคของชาวท้องถิ่น ขึ้นในแหล่งธรรมชาติหรือนำมาปลูกไว้ริมบ้าน นำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ด้านอาหาร ด้านยารักษาโรค หรือด้านเศรษฐกิจ
พืชสมุนไพร	คือ พืชที่มีสรรพคุณในการรักษาโรค หรืออาการเจ็บป่วยต่าง ๆ การใช้สมุนไพรสำหรับรักษาโรค หรืออาการเจ็บป่วยต่างๆ นี้ จะต้องนำเอาสมุนไพรตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมาผสมรวมกันซึ่งจะเรียกว่า ยา ในตำรับยา
พืชใช้เนื้อไม้	คือ พืชที่มีลำต้นแข็งแรง มีเนื้อไม้ ส่วนลำต้นตั้งตรงชัดเจน อายุหลายปีและแตกกิ่งก้านสาขามาก สามารถนำมาทำที่อยู่อาศัย เครื่องเรือน และเครื่องใช้อื่นๆ แต่ไม่นำมาสร้างรายได้ และประกอบเป็นอาชีพ
พืชเศรษฐกิจ	คือ พืชที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต มีลักษณะเด่นทางการค้า ที่สามารถนำไปบริโภคได้เป็น อาหารที่ให้วิตามิน แร่ธาตุ และเป็นแหล่งพลังงานของมนุษย์และสัตว์ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว และประกอบเป็นอาชีพได้
ปาล์ม	เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ลำต้นเป็นข้อ มีใบบนยอดเพียงที่เดียว ไม่แตกกิ่งก้าน แต่แตกกอได้ มีก้านใบที่ยาวและใหญ่ ลักษณะใบแตกต่างกัน แต่ก็ไปรวมกลุ่มกันที่ปลายก้านที่เดียว อย่างไรก็ตาม ยังมีปาล์มอีกหลายชนิด ที่ไม่ได้มีลำต้นสูงพ้นดิน แต่ก็มีลักษณะใบแบบปาล์ม ทำให้สังเกตได้ไม่ยากนัก
หญ้า	เป็นพืชล้มลุกหลายชนิด หลายสกุล ในชั้น Liliopsida วงศ์ Poaceae พืชในวงศ์นี้ เป็นพืชที่มีความสำคัญที่สุดต่อเศรษฐกิจมนุษย์ รวมไปถึง ใช้เป็นสนามหญ้า, อาหารหลักที่ปลูกทั่วโลก, และไม้ไผ่ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในการก่อสร้างในเอเชีย แต่บางชนิดจัดเป็นวัชพืช พืชในวงศ์หญ้าที่เรารู้จักดี เช่น ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวฟ่าง ข้าวโอ๊ต ข้าวไรย์ ลูกเดือย หญ้าไรย์ อ้อย ไผ่ ตะไคร้ เป็นต้น
ไผ่	เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว กลุ่มจำพวกหญ้า ลำต้นมีข้อและปล้อง แตกกิ่งหลายแขนง ไผ่ไม่ได้มีลักษณะเป็นเนื้อไม้ ในหนึ่งต้นอาจมีไผ่نبพันลำ โดยแตกหน่อ เพิ่มจำนวนเรื่อยๆ ออกทางด้านข้างของกอไผ่ ไผ่บางชนิดออกดอกเมื่ออายุ ๑๐-๑๐๐ ปี หรือมากกว่านี้ แล้วจะแห้งตายหลังจากดอกพัฒนาเป็นเมล็ดแล้ว

การวาดภาพทางพฤกษศาสตร์ คือ การถ่ายทอดข้อมูลพันธุ์ไม้ออกมาเป็นภาพ โดยใช้มาตราส่วนที่กำหนดจากต้นจริง ในการเน้นรายละเอียดของอวัยวะที่ทับซ้อนกัน หรือประกอบขึ้นส่วนที่ไม่สมบูรณ์แตกหักลงบนกระดาษ

ลักษณะวิสัย คือ รูปร่างลักษณะพันธุ์ไม้ที่มองเห็นในสภาพธรรมชาติ เช่น ไม้ต้น เป็นพืชที่มีลำต้นแข็งแรง มีเนื้อไม้ ส่วนลำต้นตั้งตรงชัดเจน อายุหลายปีและแตกกิ่งก้านสาขามาก เป็นต้น
ลักษณะวิสัยพืชที่รู้จักดี ประกอบด้วย ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ปาล์ม ไม้กล้วยไม้ เฟิร์น หญ้า เป็นต้น

รหัสพรรณไม้ คือ เครื่องหมายต้นไม้ที่รู้เฉพาะผู้ที่ตกลงกันไว้ หรือ ผู้ที่รู้เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงนั้นๆ
ยกตัวอย่าง รหัสพรรณไม้ ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓

๘ คือ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

๖๓๐๒๐๐๗ คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย ๖ เป็นรหัสองค์กรการบริหารส่วนตำบล ๖๓๐ เป็นรหัสจังหวัดนครราชสีมา ๖๓๐๒๐ เป็นรหัสอำเภอสีคิ้ว และ ๖๓๐๒๐๐๗ เป็นรหัสตำบลคลองไผ่

๐๓ คือ รหัสหมู่บ้าน โดยชื่อหมู่บ้านหนองขอน เป็นหมู่ที่ ๓ ของตำบลคลองไผ่

๐๐๑ คือ รหัสชนิด โดยเป็นพืชชนิดแรกที่สำรวจและบันทึกข้อมูลของหมู่บ้านหนองขอน

/๓ คือ จำนวนต้น

ลักษณะเด่นของพืช คือ สมบัติเฉพาะตัวพืชที่ปรากฏให้เห็นในสภาพธรรมชาติ

สถานภาพของพืช คือ เหตุการณ์ที่กำลังเป็นไปของพืชในปัจจุบัน สถานภาพของพืชสามารถแบ่งได้ดังนี้
พืชที่พบทั่วไป พืชถิ่นเดียว พืชหายาก พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ และพืชที่สูญพันธุ์

พืชที่พบทั่วไป คือ พืชที่มีการแพร่กระจายพันธุ์ทั่วไปในระบบนิเวศต่างๆ

พืชถิ่นเดียว คือ พืชที่มีการแพร่กระจายพันธุ์ค่อนข้างจำกัด ในบริเวณเขตภูมิศาสตร์เขตใดเขตหนึ่งของโลก ซึ่งมักจะขึ้นในระบบนิเวศที่มีลักษณะเฉพาะ

พืชหายาก คือ พืชที่มีประชากรขนาดเล็ก แต่ยังไม่จัดเป็นพืชใกล้สูญพันธุ์ แต่มีปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้พืชชนิดนี้ลดจำนวนลงอย่างถาวร เป็นพืชที่ควรติดตามดูการเปลี่ยนแปลงของประชากรอย่างต่อเนื่อง พืชหายากหลายชนิดของไทยพบเฉพาะพื้นที่

พืชมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ คือ พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ในอนาคตอันใกล้ ถ้าสาเหตุที่ทำให้ประชากรของพืชชนิดนี้ลดจำนวนลง ยังคงมีอย่างต่อเนื่องต่อไป ทั้งนี้อาจเนื่องจากถิ่นที่อยู่อาศัยถูกทำลายหรือการนำออกจากถิ่นอาศัยเพื่อเป็นการค้า จำนวนมาก ตัวอย่าง กล้วยไม้หลายชนิดมีแนวโน้มจะสูญพันธุ์ เป็นต้น

พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ คือ พืชที่ลดจำนวนประชากรลงอย่างต่อเนื่อง จนถึงขั้นวิกฤติที่ใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งโอกาสที่จะอยู่รอดต่อไปมีน้อย ถ้าหากปัจจัยที่เป็นสาเหตุยังคงเกิดต่อไป

พืชที่สูญพันธุ์ คือ พืชที่ได้สูญพันธุ์ไปจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติของโลก หลังจากที่ได้มีการค้นหาซ้ำหลายครั้งจากแหล่งที่ระบุว่ายังมีพืชชนิดนี้อยู่

คำชี้แจง
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลสัตว์ ที่มีความสำคัญ และมีลักษณะพิเศษ สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาและใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลของสัตว์ในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของสัตว์ในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๖

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

๒. ข้อมูลพันธุ์สัตว์ :

สัตว์เลี้ยงที่มีความสำคัญ เป็นที่นิยมเลี้ยง เพื่อการอาชีพ หรือ เพื่อการอนุรักษ์พันธุ์

๑. ชื่อชนิดพันธุ์สัตว์.....รหัสพันธุ์สัตว์.....

ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ).....

สถานที่พบ.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

จำนวนที่พบ อายุ ปี เพศ.....

ประวัติ/ที่มา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความสำคัญ/ลักษณะเด่น.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☐ เลี้ยงเพื่อการจำหน่าย รายได้/เดือน.....บาท รายได้ /ปี.....บาท

☐ เลี้ยงเพื่อเป็นพ่อพันธุ์ ชื่อพันธุ์

☐ เลี้ยงเพื่อเป็นแม่พันธุ์ ชื่อพันธุ์

☐ อื่นๆ

ชื่อเจ้าของสัตว์

ชื่อ-สกุลอายุปี

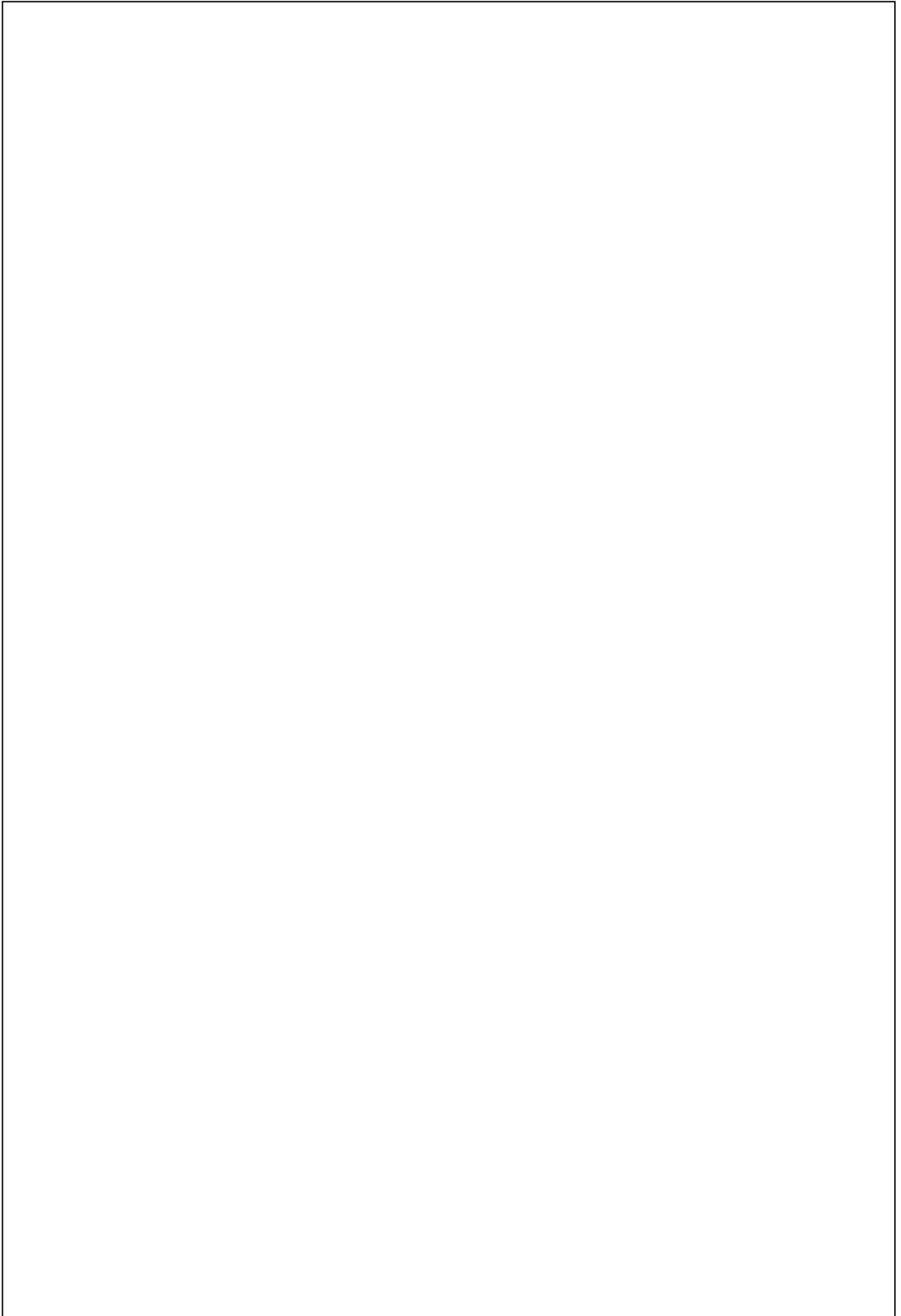
ที่อยู่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ชื่อผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุลอายุปี

ที่อยู่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

วาดภาพประกอบ:

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for a drawing or illustration. It occupies the majority of the page below the text 'วาดภาพประกอบ:'.

ใบความรู้ ใบงานที่ ๖

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

สัตว์เคี้ยวเอื้อง

ได้แก่ สัตว์เลี้ยงพวกโค กระบือ แพะและแกะ ซึ่งเป็นสัตว์ที่กระเพาะ เมื่อกินอาหารเข้าไปแล้ว จะคายออกมาเคี้ยวเอื้องอีกครั้งก่อนจะถูกนำไปใช้เป็นประโยชน์

สัตว์เคี้ยวเอื้องอาจแบ่งแยกประเภทออกได้ตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการเลี้ยงดังนี้ คือ

๑. โคเนื้อ โคที่เลี้ยงในบ้านเราเป็นโคขนาดเล็ก มีการเจริญเติบโตช้า ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้ใช้งานเช่น ไถนา ทำไร่ และเทียมเกวียนหรือล้อเพื่อใช้ในการขนส่งระยะสั้นๆ หลังจากเลิกใช้งานแล้วก็ส่งเข้าโรงฆ่าชำแหละออกมาเป็นเนื้อวัวสำหรับบริโภค ปัจจุบัน ทางราชการได้นำโคพันธุ์เนื้อจากต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงหลายพันธุ์ และพบว่าโคเนื้อพันธุ์อเมริกันบราห์มัน หรือโคลูกผสมอเมริกันบราห์มัน (เช่น โคพันธุ์ เตราต์มาสเตอร์) สามารถเลี้ยง และเจริญเติบโตได้ดีในบ้านเรานอกจากนี้ยังมีความทนทานต่อโรคเหมือนโคพื้นเมืองของไทย

๒. โคนม โคพื้นเมืองของไทยให้นมน้อยประมาณวันละ ๒-๓ ลิตร ทางราชการจึงได้ทดลองนำโคพันธุ์จากต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงหลายพันธุ์ด้วยกัน และพบว่าโคพันธุ์แท้ที่นำเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเรา ยังไม่มีความเหมาะสมกับบ้านเรา โดยเฉพาะมีการแพ้โรคต่างๆ มาก และมักจะเสียชีวิตหลังจากนำเข้า ไม่นานนัก จึงได้ผลิตโคลูกผสมโดยใช้โคพันธุ์นมจากต่างประเทศที่นำเข้ามาผสมกับวัวพื้นเมือง และพบว่า โคนมลูกผสมขาวดำ (โฮลสไตน์ฟริเซียน) กับโคพื้นเมืองเป็นโคนมลูกผสมที่ให้นมดีที่สุด บางตัวให้นมสูงถึง ๓๘ ลิตรต่อวัน และทุกๆ ไปให้นมมากกว่า ๑๐ ลิตรต่อวัน

๓. กระบืองาน หรือกระบือปลัก กระบือบ้านเราเรียกทั่วๆ ไปว่ากระบือปลักหรือกระบือที่เลี้ยงไว้เพื่อใช้งานเป็นหลัก ให้น้ำมน้อยประมาณวันละ ๑-๒ ลิตร และเมื่อเลิกใช้งานแล้วก็ส่งเข้าโรงฆ่าเอาเนื้อมาบริโภค

๔. กระบือนม หรือกระบือแม่น้ำ กระบือชนิดนี้เป็นกระบือที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อเลี้ยงเอาไว้รีดนมโดยเฉพาะ ที่เรียกว่า กระบือแม่น้ำเป็นการเรียกตามชาวต่างประเทศที่เรียกว่า ริเวอร์บัฟฟาโล (River buffalo) กระบือนมมีหลายพันธุ์แต่ที่นำเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราคือ กระบือพันธุ์มูร์ราห์ ซึ่งมีการให้นมประมาณวันละ ๗-๘ ลิตร แต่บางตัวให้นมสูงถึง ๒๐ ลิตรหรือกว่านั้นกระบือพันธุ์นี้นอกจากให้นมแล้วยังใช้งานได้ด้วย และเมื่อรีดนมแล้วก็สามารถใช้เนื้อบริโภคได้เป็นอย่างดีปัจจุบันได้มีการนำกระบือมูร์ราห์มาผสมกับกระบือบ้านเรา ปรากฏว่าลูกออกมาให้น้ำนมมากขึ้น และสามารถใช้งานได้ดีเช่น กระบือพื้นเมือง และเนื้อก็มีคุณภาพดี

๕. แพะ แพะพื้นเมืองของบ้านเรามีเลี้ยงกันมากในภาคใต้ ตัวค่อนข้างเล็ก หนักประมาณ ๑๐-๑๕ กิโลกรัม และมีมน้อย ทางราชการจึงได้นำแพะพันธุ์นมจากต่างประเทศเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราและพบว่าแพะพันธุ์ซาเนนเหมาะสมที่จะเลี้ยงขยายพันธุ์ในบ้านเราโดยเฉพาะซาเนนลูกผสม ซึ่งให้น้ำนมประมาณวันละ ๒-๔ ลิตร และมีความทนทานต่อโรคมากกว่าแพะพันธุ์แท้ที่นำเข้ามาทดลองเลี้ยง

๖. แกะ แกะพื้นเมืองเลี้ยงกันมากในภาคใต้เช่นเดียวกับแพะ ตัวมีขนาดเล็กมากประมาณ ๘-๑๒ กิโลกรัมแต่มีความทนทานต่อโรคดี ทางราชการได้ทดลองนำแกะพันธุ์ต่างๆ เข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราและพบว่าแกะพันธุ์แท้ที่นำเข้ามายังไม่สามารถเลี้ยงได้ในสภาพแวดล้อมของบ้านเรา แต่แกะลูกผสมที่เกิดจากแกะพันธุ์ดอร์เซตและพันธุ์พื้นเมืองจะสามารถเลี้ยงในบ้านเราได้เป็นอย่างดี และมีน้ำหนักประมาณ ๒๕-๓๐ กิโลกรัม ซึ่งเหมาะสมจะนำมาใช้ส่งเสริมให้เลี้ยง

สัตว์กระเพาะเดียว

สัตว์กระเพาะเดียวที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศคือสุกร ซึ่งมีการเลี้ยงกันมากทั่วประเทศ สุกรพื้นเมืองเดิมมีชื่อต่างๆ กัน เช่น พวง แรด และอื่นๆ มีลำตัวค่อนข้างเล็ก แต่ให้ลูกดกและมีความทนทานต่อโรคต่างๆ ได้ดีซึ่งไม่เหมาะสมจะใช้เลี้ยงเพื่อธุรกิจการค้าต่อมาจึงได้มีการนำสุกรพันธุ์จากต่างประเทศเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราหลายพันธุ์ด้วยกันและพบว่าสุกรพันธุ์แท้บางพันธุ์สามารถเลี้ยงได้ดีในบ้านเรา ซึ่งได้แก่สุกรพันธุ์ต่อไปนี้

(๑) ดุรีอกเจอร์ซี

(๒) ลาร์จไวต์

(๓) แลนด์เรซ

นอกจากนี้ก็ได้มีผู้นำสุกรพันธุ์ผสมเข้ามาเลี้ยงอีกหลายพันธุ์ แต่ส่วนใหญ่เป็นสุกรพันธุ์ผสม ซึ่งเกิดจากสุกรทั้งสามพันธุ์ดังกล่าวข้างต้นผสมเต็มๆ พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงนำสุกรพันธุ์หมอยาน ซึ่งรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้นำมเกล้าฯ ถวาย จำนวน ๔ คู่ มาให้กรมปศุสัตว์ทดลองเลี้ยงและขยายพันธุ์

พบว่าสุกรพันธุ์นี้สามารถให้ลูกดกมากเฉลี่ยครอกละ ๑๖ ตัว และมีบางครอกให้ลูกถึง ๒๔ ตัว สามารถเจริญเติบโตได้ดีกว่าสุกรพื้นเมืองเดิม มีเนื้อมาก และเนื้อมีคุณภาพดี

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ ชนิด และการกระจายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๗
เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

๓. ข้อมูลชีวภาพอื่นๆ : เช่น เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ

๑. ชื่อเรียกในท้องถิ่นรหัสชีวภาพอื่นๆ.....

ประเภท (เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ).....

การใช้ประโยชน์

กระจายพันธุ์.....

ลักษณะเด่น.....

บริเวณที่พบ หมู่บ้านตำบล/เขต

อำเภอจังหวัด.....

๒. ชื่อเรียกในท้องถิ่นรหัสชีวภาพอื่นๆ.....

ประเภท (เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ).....

การใช้ประโยชน์

กระจายพันธุ์.....

ลักษณะเด่น.....

บริเวณที่พบ หมู่บ้านตำบล/เขต

อำเภอจังหวัด.....

๓. ชื่อเรียกในท้องถิ่นรหัสชีวภาพอื่นๆ.....

ประเภท (เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ).....

การใช้ประโยชน์

กระจายพันธุ์.....

ลักษณะเด่น.....

บริเวณที่พบ หมู่บ้านตำบล/เขต

อำเภอจังหวัด.....

วาดภาพประกอบ:

มาตราส่วน.....

ใบความรู้ ใบงานที่ ๗
เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

ชีวภาพอื่นๆ	สิ่งมีชีวิตนานาชนิด นานาพันธุ์ในระบบนิเวศอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งมีมากมายและแตกต่างกันทั่วโลก ที่นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)
เห็ด	น. ส่วนของเชื้อราที่ออกเป็นดอก แบ่งเป็น ๒ ชนิด ชนิดหนึ่งไม่มีพิษ กินได้ เช่น เห็ดโคน เห็ดฟาง อีกชนิดหนึ่งมีพิษ บางชนิดกินแล้วถึงตาย เช่น เห็ดระโงกหิน. เห็ดตับเต่าขาว, เห็ดตีนแรด น.เห็ดจั่น. [ดูจั่น ๕ (๒)]. เห็ดถอบ (ถีน-พายัพ) น.เห็ดเผาะ.(ดู เผาะ ๒) เห็ดหอยนางรม ดู นางรม ๒ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๓๐๐)
รา	๒ น. ชื่อเรียกพืชชั้นต่ำที่ไม่มีคลอโรฟิลล์ และลำต้น ใบ ราก ที่แท้จริง ส่วนมากเจริญเป็นเส้นใย แบ่งเป็น ๒ พวก ราเมือก และราแท้ สืบพันธุ์โดยสปอร์อาศัยอยู่บนซากของพืชหรือสัตว์ ขึ้นเบียนหรืออยู่ร่วมกับพืชอื่นก็มี (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๙๔๖)
สปอร์	น. หน่วยขยายพันธุ์ขนาดเล็ก ทำหน้าที่คล้ายเมล็ดพืชแต่ไม่มีเอ็มบริโอ เมื่อสิ่งแวดล้อมเหมาะสมจะเจริญเป็นต้นใหม่ได้. (อ.spore) (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๑๒๒)
สาหร่าย	๑ น. ชื่อพืชชั้นต่ำที่ไม่มีลำต้น ใบ และรากที่แท้จริง แต่มีคลอโรฟิลล์ บ้างเป็นเซลล์เดี่ยว บ้างเป็นกลุ่มเซลล์ เป็นสาย หรือเป็นต้นคล้ายพืชชั้นสูง ขึ้นทั่วไปในน้ำหรือที่ชื้นแฉะ เช่น สาหร่ายไส้ไก่ (<i>Enteromorpha intestinalis</i> (L.) Link) ในวงศ์ Uivaceae; ชื่อพืชชั้นสูงที่มีดอกบางชนิดซึ่งขึ้นอยู่ในน้ำ เช่น สาหร่ายพวงกะโศ (<i>Ceratophyllum demersum</i> L.) ในวงศ์ Ceratophyllaceae สาหร่ายเส้นด้าย (<i>Najas graminea</i> Del.) ในวงศ์ Najadaceae (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๑๘๖)
ไลเคน	(อังกฤษ: lichen) เป็นสิ่งมีชีวิต ๒ ชนิด ซึ่งได้แก่ เห็ดราและสาหร่าย โดยมีการอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยกัน เห็ดราจะได้รับความชื้นและก๊าซออกซิเจนจากสาหร่าย และสาหร่ายก็จะได้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อใช้ในการสังเคราะห์ด้วยแสงจากเห็ดรา นอกจากนี้ไลเคนยังสามารถใช้เป็นดัชนีวัดมลพิษทางอากาศได้ ไลเคนมีรูปแบบที่สำคัญ ๔ แบบ ๑. ครัสโตส (crustose) ลักษณะเป็นแผ่นแข็งติดอยู่บนต้นไม้ ๒. สแควมูโลส (squamulose) ลักษณะเป็นเม็ดคล้ายลูกหิน ติดแน่นอยู่กับต้นไม้ ๓. โฟลิโอส (foliose) ลักษณะคล้ายใบไม้ ไม่ติดแน่น ๔. ฟรุติโคส (fruticose) ลักษณะเป็นเส้นหรือแตกกิ่งก้านคล้ายต้นไม้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์กร สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาศาสนาและประเพณี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. บันทึกใบงานละ ๑ สาขา

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๘

เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ส่วนที่ ๔ ข้อมูลทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา :

สาขา.....

(สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม /สาขาการแพทย์แผนไทย/ สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม /สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ /สาขาศิลปกรรม /สาขาการจัดการองค์การ/ สาขาภาษา
และวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี)

๑. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น รหัสภูมิปัญญา.....

๒. เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น / ผู้สืบทอด / ชุมชน / กลุ่ม (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)

บ้านเลขที่ หมู่ที่..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร

E-mail address

๓. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

□ กฎมณียาทัองถินด้านพีช

□ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง

[illegible]

๔. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

๕. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

[illegible]

๖. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่ / ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการดูงานแล้วจากบุคคลภายนอกแล้ว.....ครั้ง/.....ราย
- ☐ มีการนำไปใช้
- ในพื้นที่เดียวกัน.....ราย - นอกพื้นที่.....ราย
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

๗. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

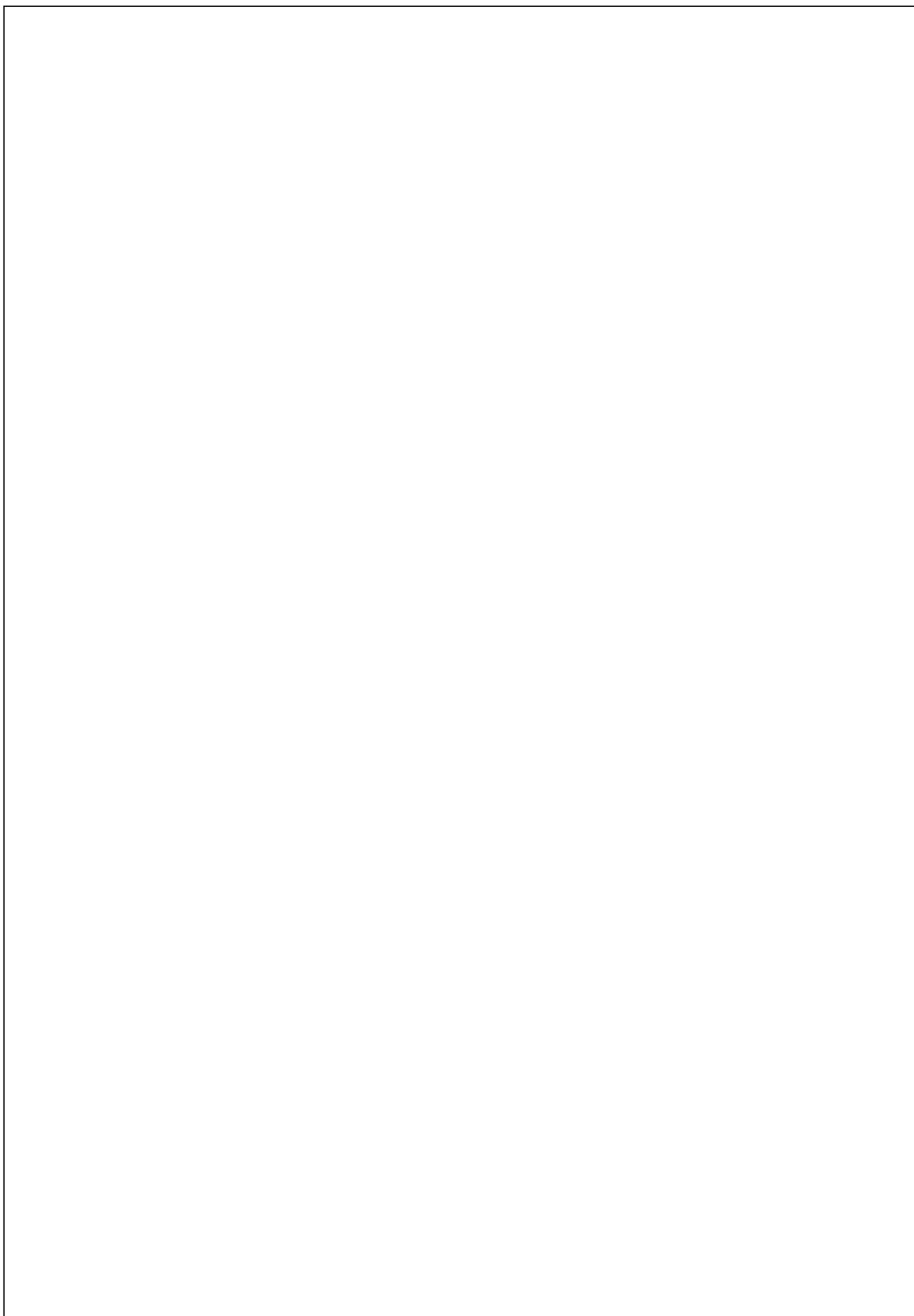
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
- แบบเดิม คือ
-
-
- ได้พัฒนาและต่อยอด คือ
-
-
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่

๘. วัตถุประสงค์ที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งมีในพื้นที่ พื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

๑.
๒.
๓.

หมายเหตุ : กรณีภูมิปัญญา ในแต่ละสาขา มีข้อมูล / ผู้รู้มากกว่า ๑ คน ขอให้เพิ่มเติมแบบฟอร์ม

วาดภาพประกอบ:

ใบความรู้ ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ภูมิปัญญา [พุม-] น. พื้นความรู้ ความสามารถ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๔๒ , หน้า ๘๒๖)
ท้องถิ่น น. ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ เช่น เวลาท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น ; (กฎ) พื้นที่ภายในเขตการปกครองของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เช่นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล. (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒ , หน้า ๕๑๑)

ภูมิปัญญา (wisdom) ความรอบรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ความสามารถทางพฤติกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถทุกสิ่งทุกอย่างที่ท้องถิ่นคิด โดยผ่านกระบวนการศึกษาสังเกต คิดวิเคราะห์ จนเกิดปัญญา การเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์กร สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาศาสนาและประเพณี

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑๐ สาขา

๑. **สาขาเกษตรกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้
๒. **สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม** หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตผล เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้
๓. **สาขาการแพทย์แผนไทย** หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้
๔. **สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
๕. **สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน** หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน
๖. **สาขาสวัสดิการ** หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
๗. **สาขาศิลปกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม หัตถศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะมวยไทย เป็นต้น
๘. **สาขาการจัดการองค์กร** หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กรชุมชนต่างๆ ให้สามารถพัฒนา และบริหารองค์กรของตนเองได้ตามบทบาท และหน้าที่ขององค์กร เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มประมงพื้นบ้าน เป็นต้น
๙. **สาขาภาษาและวรรณกรรม** หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทยและการใช้ภาษา ตลอดทั้ง ด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่น การจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรต หนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น
๑๐. **สาขาศาสนาและประเพณี** หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เช่น อุทยานฯ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนป่า โบราณวัตถุ โบราณสถาน ฯลฯ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. บันทึกใบงานละ ๑ สาขา

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

แหล่งโบราณคดี (ถ้ำผี)

ข้อมูลแหล่งโบราณคดี.....

[illegible]

แบบบันทึกข้อมูลแหล่งโบราณคดี

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลแหล่งโบราณคดีและแหล่งทรัพยากรที่สำคัญในแบบบันทึก และสรุปข้อมูลลงในใบงาน
 กลุ่มที่.....วัน/เดือน/ปี..... สถานที่บันทึก.....

แหล่งโบราณคดี

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน.....

☐ โบราณสถาน☐ โบราณวัตถุ

ชื่อ (โบราณสถาน/โบราณวัตถุ).....

อายุ.....ปี.....

รูปร่าง.....สี.....ขนาด.....

บันทึกเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกข้อมูลแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ

กลุ่มที่.....วัน/เดือน/ปี..... สถานที่บันทึก.....

แหล่งทรัพยากรที่สำคัญ (เช่น อุทยานฯ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนป่า ฯ)
ข้อมูลทรัพยากรที่สำคัญ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ในพื้นที่นั้นๆ

ชื่อ(แหล่งทรัพยากร).....

รายละเอียด..(ประวัติ ความสำคัญ อายุ การใช้ประโยชน์ การซ่อมแซมปรับปรุง ฯลฯ)

[illegible]

ใบความรู้ ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

โบราณคดี (อังกฤษ: Archaeology) คือ วิชาที่ว่าด้วย การศึกษาเรื่องราวในอดีตของมนุษย์ โดยผ่านทางการศึกษาหลักฐานทางโบราณคดี ที่ได้มาจากการขุดค้น (โบราณวัตถุ) การขุดแต่ง (โบราณสถาน) และการศึกษาเอกสารทางประวัติศาสตร์ประเภทต่างๆ (ศิลาจารึก จดหมายเหตุ พงศาวดาร) โดยทั่วไป จะต้องใช้ศาสตร์ด้านอื่นๆ ประกอบด้วยเพื่อให้เรื่องราวในอดีตของมนุษย์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ศาสตร์เหล่านั้น เช่น ประวัติศาสตร์ศิลปะ ธรณีวิทยา สัตววิทยา พฤกษศาสตร์ เรณูวิทยา การกำหนดอายุทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

แนวทางการศึกษาวิชาโบราณคดี โดยทั่วไปจำแนกได้ ๖ ลำดับคือ

๑. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารต่างๆ
๒. การออกสำรวจภาคสนาม
๓. การขุดสำรวจเพื่อประเมินความสำคัญของแหล่ง
๔. การขุดค้นทางโบราณคดี
๕. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการขุดค้น
๖. การสังเคราะห์ข้อมูล และ ตีความเรื่องราวของแหล่งโบราณคดีนั้นๆ

โบราณคดี มาจากคำสันสกฤต ๒ คำ คือ "ปุราณะ" (เก่า) สมาสกับ "คดี" (เรื่องราว) แปลตามรูปศัพท์ว่า "เรื่องราวเก่าแก่" ซึ่งมีความหมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวสมัยโบราณนั่นเอง

โบราณวัตถุ หมายความว่า สंहาริมทรัพย์ที่เป็นของโบราณ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือที่เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของโบราณสถาน ซากมนุษย์หรือซากสัตว์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการประดิษฐ์หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี **โบราณวัตถุ** คือ สิ่งของโบราณที่เคลื่อนที่ได้ เช่น พระพุทธรูป เทวรูป ศิลาจารึก มีอายุเก่ากว่า ๑๐๐ ปี ขึ้นไป

โบราณสถาน คือ อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีหรือโบราณสถาน หมายถึง สิ่งที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น โบสถ์ วิหาร วัง มีอายุเก่ากว่า ๑๐๐ ปี ขึ้นไป

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติหมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ พลังงาน สัตว์ป่า แร่ธาตุ อากาศ มนุษย์ เป็นต้น ทรัพยากรธรรมชาติแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

๑. ทรัพยากรธรรมชาติใช้แล้วไม่หมดไป และยังคงอยู่ในสภาพเดิม เช่น อากาศ พลังงานจากดวงอาทิตย์ บางอย่างใช้แล้วสภาพเปลี่ยนแปลงไป เช่น ดิน น้ำ บางอย่างใช้แล้วสามารถทดแทนได้ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พลังงาน มนุษย์ เป็นต้น
๒. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป ได้แก่ แร่ธาตุต่าง ๆ เช่น แร่เหล็ก น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ

ทะเบียนพรรณไม้มานุษยชน

(ชื่อชุมชน หมู่บ้าน ที่โรงเรียนตั้งอยู่)

ตำบล/เขต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การสำรวจครั้งที่..... / ๒๕.....

ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน		อำเภอ		จังหวัด		
รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นในเรียก)	ลักษณะวิสัย (เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้รื้อเลื้อย ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของพืช (เช่น สี กลิ่น ยาง มีหนาม ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ

วิธีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

๑. รหัสพรรณไม้

ข้อมูลในช่องข้อมูลและรากของพืชจะเป็นพรรณไม้จะเป็นรหัสพรรณไม้ของพืชชนิดนั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนิยมเรียก)	ลักษณะวิสัย (เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของพืช (เช่น สี กลิ่น ยาง มีหนาม ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓	มะแว้ว	ไม้พุ่ม	ทั้งต้นมีกลิ่นฉุนฉุนหอมระเหย มีหนามตามลำต้น ผลขาดใหญ่ น้ำผลสุกมีรสเปรี้ยว	ผล นำมาผลสุกมาประกอบอาหาร เช่น ถาบ ก้อย ต้มยำ ใบ นำมาหั่นเสกยอ	บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๓ บ้านหนองซอน ต.คลองแม่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	

ตัวอย่างรหัสพรรณไม้ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓

๘

คือ รหัสกิจกรรมพิเศษในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

๖๓๐๒๐๐๗

คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรท้องถิ่น

๐๓

คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน

๐๐๑

คือ รหัสชนิดพรรณไม้

/๓

คือ รหัสจำนวนพรรณไม้ที่สำรวจ

๒. ชื่อพื้นที่เมือง

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อพื้นที่เมือง ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกประชาชนในในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำการบันทึกมาเพียงชื่อเดียว หรืออาจบันทึกมาหลายชื่อ แต่ชื่อแรกควรจะเป็นชื่อที่นิยมเรียกทั่วไปในท้องถิ่นของโรงเรียนนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นที่เมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ลักษณะนิสัย	ลักษณะเด่นของพืช	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๑๓-๐๓-๐๐๑/๓	มะแว้ว	ไม่พุ่ม ไม่ร้อเลื้อย ฯลฯ	ทั้งต้นมีกลิ่นน้ำมันหอม ระเหย มีหนามตามลำ ต้น ผลขาดใหญ่ น้ำผล สุกมีรสเปรี้ยว	ผล นำน้ำผลสุกมาประกอบ อาหาร เช่น ลาบ ก้อย ต้มยำ ใบ นำมาหั่นใส่ก้อย	บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๓ บ้านหนองซอน ต.คลองไผ่ อ.สิคิ้ว จ.นครราชสีมา	

๓. ลักษณะนิสัย

เป็นลักษณะที่สังเกตได้จากพืชนั้นๆ ว่าเป็น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้ร้อเลื้อย ไม้ล้มลุก ฯลฯ ถ้าเป็นพืชวงศ์เหี่ยว เช่น ข้าว ข้าวโพด จะมีลักษณะนิสัยเป็น เหี่ยว ยกเว้นพวกไม้ไผ่ จะมีลักษณะนิสัยเป็น ไม้ไผ่ นอกจากนั้นพวกวงศ์ปาล์ม เช่น มะพร้าว หนาก หวาย จะมีลักษณะนิสัยเป็น ปาล์ม และพืชพวกเฟิร์น จะมีลักษณะนิสัยเป็นเฟิร์น

๔. ลักษณะเด่นของพืช

คือลักษณะเด่นของพืชนั้นๆ ที่จะช่วยบอกว่าพืชนั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากพืชอื่นอย่างไร และทำให้ทราบว่าพืชนั้นเป็นพืชชนิดใด เช่น สีของดอกและผล สีน้ำยาง ซึ่งการบันทึกลักษณะเด่นของพืชมาด้วยนั้น จะช่วยในการระบุชนิดของพืช โดยเฉพาะพืชที่เป็นชนิดต่างกันแต่มีชื่อเหมือนกันอันนี้ควรระวังการสับสนระหว่างลักษณะเด่นกับประโยชน์ของพืช เช่น ใช้เป็นไม้ประดับ ใช้เป็นไม้คลุมดิน ใช้รักษาโรค ฯลฯ ชื่อความเหล่านี้ไม่ใช่ลักษณะเด่นของพืช แต่เป็นประโยชน์ของพืชนั้นๆ

๕. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาเพื่อการดำรงชีพ เช่น ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการทำมาหากิน เช่น ใช้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการล่าสัตว์ จับสัตว์ หาของป่า ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย ใช้ในการสร้างบ้านเรือน ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรมด้านโภชนาการ ด้านอาหาร วิธีการปรุง หรือการถนอมอาหาร ภูมิปัญญาเกี่ยวกับเครื่องมือช่าง หรือยารักษาโรค เช่น การนำสมุนไพร มาใช้เป็นตัวยา การผสมยา วิถีปรงยา การใช้ยารักษาโรคในคน หรือโรคในสัตว์

๖. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบพืชนั้นว่าอยู่ที่บริเวณใดบ้างจะเป็นประโยชน์ในการทำแผนผังแสดงที่ตั้งพรรณไม้ในบริเวณท้องถิ่นนั้นๆ

๗. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ. **ทะเบียนพรรณไม้**. เอกสารงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ก๗-๐๐๕. กรุงเทพฯ. ๖ น.

สายนต์ ไพรัชชาภูจิตร. ๒๕๕๐. การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวปราณคตในงานพัฒนาชุมชน. โครงการหนังสือไปรณคตในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ. ๖๙ น.

ការសម្ភាសនា...../ ២៥.....

តំបន់/ខេត្ត.....ទំនាក់ទំនង.....
(ឈ្មោះ) ឈ្មោះ (ឈ្មោះ)
.....

ការសម្ភាសនា

ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน						อำเภอ		จังหวัด.....	
รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นที่เมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นเรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูก ตัวนม สัตว์เลี้ยงคอก สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น ขนาด,สี,รูปร่างลำตัว ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ			

วิธีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

๑. รหัสพันธุ์สัตว์

ข้อมูลในช่องข้อมูลแรกของทะเบียนพันธุ์สัตว์จะเป็นรหัสพันธุ์สัตว์ชนิดนั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนเรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูก ด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น ขนาด,สี,รูปร่างลำตัว ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓- ๐๐๑/๑๔	โคนม	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	มีตัวขนาดใหญ่ ให้ น้ำนมมาก	นำมาไปผลิตเป็นนมโคสด แท้	บ้านเลขที่ ๒๐๖/๔ หมู่ ๓ บ้าน หนองขอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ. นครราชสีมา	

ตัวอย่างรหัสพันธุ์สัตว์ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๑๔

๘

คือ รหัสกิจกรรมพิเศษสำหรับการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

๖๓๐๒๐๐๗

คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๐๓

คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน

๐๐๑

คือ รหัสชนิดพันธุ์สัตว์

/๑๔

คือ รหัสจำนวนพันธุ์สัตว์ที่สำรวจพบ

๒. ชื่อพื้นที่เมือง

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อพื้นที่เมือง ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกชื่อพื้นที่นั้นๆในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำการบันทึกมาเพียงชื่อเดียว หรืออาจบันทึกมาหลายชื่อแต่ชื่อแรกควรจะเป็นชื่อที่นิยมเรียกทั่วไปในท้องถิ่นของโรงเรียนนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นที่เมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูก ด้วยนม สัตว์เลี้ยงคตลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น ขนาด,สี,รูปร่างลำตัว ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๔-๖๓๐๒๐๑๐๑-๐๓-๐๐๑/๑๔	โคนม	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	มีตัวขนาดใหญ่มาก	นำมาไปผลิตเป็นนมโคสด แท้	บ้านเลขที่ ๒๐๖/๕ หมู่ ๓ บ้าน หนองขอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ. นครราชสีมา	

๓. ประเภท

เป็นลักษณะที่สังเกตได้จากสัตว์นั้นๆ ว่าเป็น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลี้ยงคตลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก

๔. ลักษณะเด่นของสัตว์

คือลักษณะเด่นของสัตว์นั้นๆ ที่จะช่วยบอกว่าสัตว์นั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากสัตว์อื่นอย่างไร และทำให้ทราบว่าสัตว์นั้นเป็นสัตว์ชนิดใด

๕. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาเพื่อการดำรงชีพ เช่น ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการทำมาหากิน เช่น ใช้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการล่าสัตว์ จับสัตว์ หาของป่า ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย ใช้ในการสร้างบ้านเรือน ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรมด้านโภชนาการ ด้านอาหาร วิธีการปรุง หรือการถนอมอาหาร ภูมิปัญญาเกี่ยวกับเครื่องมือช่าง หรือยารักษาโรค เช่นการนำสมุนไพร มาใช้เป็นตัวยา การผสมยา วิชปรุงยา การใช้ยารักษาโรคในคน หรือโรคในสัตว์

๖. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบพืชนั้นๆว่าอยู่ที่บริเวณใดบ้างจะเป็นประโยชน์ในการทำแผนผังแสดงที่ตั้งพรรณไม้ในบริเวณท้องถิ่นๆ

๗. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

ทะเบียนงานอาสาสมัคร ตามชุมชน

(ชื่อชุมชน หมู่บ้าน ที่โรงเรียนตั้งอยู่)

ตำบล/เขต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การสำรวจครั้งที่..... / ๒๕.....

ทะเบียนชีวภาพอื่น ๆ ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ประเภท (เช่น เห็ด, รา, สาหร่าย, ไมเค่น ฯลฯ)	ลักษณะเด่น (เช่น สี, ความหนาแน่น ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ

วิธีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

๑. รหัสชีวภาพอื่นๆ

ข้อมูลในช่องข้อมูลแรกของทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชนจะเป็นรหัสชีวภาพอื่นๆ ของชีวภาพนั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นใช้เรียก)	ประเภท (เช่น เห็ด,รา, สาหร่าย,ไล เคน ฯลฯ)	ลักษณะเด่น (เช่น สี,ความหนาแน่น ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓- ๐๐๑/๓	เห็ดโคนเล็ก เห็ดโคนหมู่	เห็ด	ทุกส่วนมีสีขาว มีสปอร์	ทุกส่วนนำมาเป็นอาหาร รสหวาน	หมู่ ๓ บ้านหนองซอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา (ป่าชุมชน โดกป่าช้าเก่าทางทิศใต้ ของหมู่บ้านห่างจากบ้านประมาณ ๘๐๐ เมตร)	

ตัวอย่างรหัสชีวภาพอื่นๆ ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓

- ๘
- ๖๓๐๒๐๐๗
- ๐๓
- ๐๐๑
- /๓
- คือ รหัสกิจกรรมพิเศษในแผนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช
- คือ รหัสหมายเลขเอกสารวิชาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน
- คือ รหัสชนิดของชีวภาพอื่นๆ
- คือ รหัสจำนวนชีวภาพอื่นๆที่สำรวจพบ

๒. ชื่อพื้นเมือง

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อพื้นเมือง ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกชื่อภาพอื่นๆ นั้นๆ ในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำการบันทึกมาเพียงชื่อเดียว หรืออาจบันทึกมาหลายชื่อแต่ชื่อแรกจะเป็นชื่อที่นิยมเรียกทั่วไปในท้องถิ่นของโรงเรียนนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ประเภท (เช่น เห็ด, รา, สาหร่าย, เลเคน ฯลฯ)	ลักษณะเด่น (เช่น สี, ความหนาแน่น ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓	เห็ดโคนเล็ก เห็ดโคนหมู่	เห็ด	ทุกส่วนมีสีขาว มีสปอร์	ทุกส่วนนำมาเป็นอาหาร รสหวาน	หมู่ ๓ บ้านหนองซอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา (ป่าชุมชน โดกป่าช้าเก่าทางทิศใต้ของหมู่บ้านห่างจากบ้านประมาณ ๘๐๐ เมตร)	

๓. ประเภท

เป็นลักษณะที่สังเกตได้จากชีวภาพอื่นๆ นั้นๆ เช่น เห็ด รา สาหร่าย เลเคน ฯลฯ

๔. ลักษณะเด่น

คือลักษณะเด่นของชีวภาพอื่นๆ นั้นๆ ที่จะช่วยบอกว่าชีวภาพอื่นๆ นั้นมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

๕. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาเพื่อการดำรงชีพ เช่น ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรมด้านโภชนาการ ด้านอาหาร วิธีการปรุง หรือการถนอมอาหาร หรือภูมิปัญญาการทำยารักษาโรค เช่น การนำมาใช้เป็นยวด ยา การผสมยา วิถีปฐยา การใช้ยารักษาโรคในคน หรือโรคในสัตว์

๖. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบชีวภาพอื่นๆ นั้นๆ ว่าอยู่บริเวณใดบ้างจะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจและแสดงที่ตั้งพิกัดไม่ในบริเวณท้องถิ่นนั้นๆ

๗. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

កងប្រតិបត្តិការសិក្សា

(ស្ថាប័នសិក្សា ឈ្មោះសិស្ស.....)

តំបន់/ខេត្ត.....

សាលា.....

ការស្នើសុំ...../ ២៥.....

วิธีการบันทึกข้อมูลลงใบทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

๑. รหัสภูมิปัญญา

ข้อมูลในช่องข้อมูลแรกของทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน จะเป็นรหัสภูมิปัญญาของภูมิป่านั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสภูมิปัญญา	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นของภูมิปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑	หมองู	แพทย์แผนไทย	นายสง่า จุฬารมย์	ใช้เข็มเล็กตามง่ามมือ ง่ามเท้า โดยที่ไม่ต้องถากว่า จะเป็นรูประฆาปไหนก็สามารถถักษาได้ใช้เวลา ๕ นาที	ใช้สมุนไพรในการรักษา โดยวิธีการใช้เข็มเล็กหรือสมุนไพรทา	๑๔ หมู่ที่ ๓ ต. ห้วยแกลด อ. ห้วยแกลด จ. นครราชสีมา	

ตัวอย่างรหัสภูมิปัญญา ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑

- ๘
- ๖๓๐๒๐๐๗
- ๐๓
- ๐๐๑
- คือ รหัสกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช
- คือ รหัสหมายเลขเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน
- คือ รหัสของภูมิปัญญา

๒. ชื่อภูมิปัญญา

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อภูมิปัญญา ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกภูมิปัญญา นั้นๆ ในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งทำการบันทึกชื่อที่ยอมรับเรียกทั่วไปในท้องถิ่นนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสภูมิปัญญา	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นของภูมิปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑	หมองู	แพทย์แผนไทย	นายสง่า จุฬารมย์	ใช้เข็มสักตามง่ามมือ ง่ามเท้า โดยที่ไม่ต้องถากง่ามว่า จะเป็นรูประฆากใหญ่ก็สามารถรักษาได้ใช้เวลา ๕ นาที	ใช้สมุนไพรในการรักษา โดยวิธีการใช้เข็มสักหรือสมุนไพรทา	๑๔ หมู่ที่ ๓ ต. ห้วยแกลด อ. ห้วยแกลด จ. นครราชสีมา	

๓. สาขา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสาธิตแบ่งได้ ๑๐ สาขา ได้แก่ สาขาศิลปะกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์กร สาขาภาษาและวรรณกรรม และสาขาศาสนาและประเพณี

๔. เจ้าของภูมิปัญญา

คือเจ้าของภูมิปัญญานั้นๆ

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญา

คือจุดเด่นของภูมิปัญญาอื่นๆ ที่จะช่วยบอกว่าภูมิปัญญานั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากภูมิปัญญาอื่นอย่างไร และสามารถจัดจำแนกสาขาของภูมิปัญญา
นั้นๆได้

๖. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายละเอียดของภูมิปัญญา (องค์ความรู้ ความสามารถทุกสิ่งทุกอย่างที่ท้องถิ่นคิด โดยผ่านกระบวนการศึกษาสังเกต คิดวิเคราะห์ จนเกิดปัญญา)

๗. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบภูมิปัญญาต่างๆ ว่าอยู่ที่บริเวณใด

๘. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

ตัวอย่างการขึ้นทะเบียนทรัพยากร

ทะเบียนพรรณไม้ชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนี้เรียก)	ลักษณะวิสัย (เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ฯ)	ลักษณะเด่นของพืช (เช่น สี กลิ่น น้ำยาง หนาม ฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๑/ ๓๖๐๐	มะตูม	ไม้ต้น	กิ่งมีหนาม, ผลมีน้ำยาง, มีกลิ่นหอม	ยอดใบใช้เป็นอาหาร, ผลแปรรูปเป็นเครื่องดื่ม เชื่อมหรือเชื่อมเป็นของหวาน, ใช้เป็นยาระบาย ช่วยย่อย, เปลือกยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรีย	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๒/๑๙	ตะขบตาควาย	ไม้ต้น	มีผลใหญ่ขนาดเท่ากำปั้น เหนียวลิบ, ผลสุกมีสีดำอมม่วง	ผลสุกใช้รับประทาน, เป็นยาระบาย	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๓/๓๐๐	มะกอกโอเลิฟ	????	ลำต้นสีเทา, ดอกสีขาว, มีกลิ่นหอม	ผลใช้ประกอบอาหาร, สกัดเป็นน้ำมันใช้แทนน้ำมันพืชและสตีวได้	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ	เป็นไม้ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๑/๕๐	ผักเชียงดา	ไม่สุก	ลำต้นเป็นร่อง ใบรูปหัวใจ มียางใส	ยอดใช้เป็นอาหาร นำมาลวกจิ้ม น้ำพริก ใบใช้ทำชา บรณทา โรคเบาหวาน	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๒/๒๐	ฟ้าข้าว	ไม่สุก	ผลมีหนาม ผลสุกจะมีสีส้มจัด ต้นเป็นเถาเลื้อย	ใบอ่อน ยอด ผลอ่อน นำมาประกอบอาหาร ผลสุกรับประทานสด มีรสหวาน ป้องกันโรคมะเร็ง	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๓/๑๐๐	ผักหวาน	ไม่สุก	ลำต้นตั้งตรง ใบเป็นมันสีเขียวทอง	ยอดนำมาปรุงอาหาร เช่น แกงใส่ขมิ้นแดง,ใส่ปลากรอบ	บ้านเลขที่ ๘๔/๘ ม.๑ ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๑/๑๐๐	ผักหวานป่า	ไม่สุก	ใบมีขนาดเล็กสีเขียว	เป็นอาหารใช้ใบและยอดอ่อนประกอบอาหาร	บ้านเลขที่ ๘๔/๘ ม.๑ ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๓-๐๐๓/๘๐,๐๐๐	มันสำปะหลัง	ไม่สุก	ใบมี ๕-๗ แฉก ลำต้นเป็นปุ่ม ความสูงของลำต้น ๑.๕ เมตร วัดรอบต้นขนาด ๗-๘ ซม.	เป็นพืชเศรษฐกิจ, หัวนำมาแปรรูปเป็นแป้งมัน, ปួយหมัก, อาหารสัตว์ และใบนำมาตากแห้งเป็นอาหารสัตว์	บ้านเลขที่ ๘๔/๘ ม.๑ ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	

ทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อท้องถิ่นนั้น เรียก)	ประเภท	ลักษณะเด่น	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๑	ไล่คน	ไล่คน	เป็นแผ่นสีขาวเขียว เกาะ ตามต้นไม้	-	ศูนย์ อพ.สธ.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
๘-๓๐๒๐๑-๐๑-๐๐๓-๐๐๒/๑	แห่นแดง	สำหรับย	เป็นพืชร่มน้ำขนาดเล็ก ต้มแก้ เป็นสีแดงคล้ำ ใบลอยน้ำ ราก และต้นอยู่ใต้น้ำ	ช่วยเพิ่มออกซิเจนในน้ำ เป็นที่พักของลูกสัตว์น้ำ เป็นอาหารของเบ็ด ใช้ เป็นปุ๋ย	ศูนย์ อพ.สธ.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
๘-๓๐๒๐๑-๐๑-๐๐๓-๐๐๒/๔	เห็ดโคน	เห็ดอร	มีกลิ่นเฉพาะตัว,พบบริเวณ จอมปลวก	เป็นอาหาร,แก้อา แก้อา คอ รักษาอาการท้องอืด	ศูนย์ อพ.สธ.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	

ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน			อำเภอ		จังหวัด.....	
รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นที่เมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนิยมเรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยง ลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่ง บกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น รูปร่าง เขา สี ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๑/๗	ควายพันธุ์พื้นเมือง	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	มีสีขาวดำแต่ใต้ลำคอ ลักษณะตัวใหญ่(ตัวผู้)	ใช้ประกอบอาหาร(เนื้อ) เลี้ยง เพื่อใช้แรงงาน มูลสามารถ นำมาทำปุ๋ย	อพ.สธ.	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๒/๖๐	วัวพันธุ์พื้นเมือง	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	ตัวเล็ก เตี้ย มีรูปใบโพธิ์ตรง กลางศีรษะ(เปรียบเทียบกับ พันธุ์ทั่วไป)	ใช้ประกอบอาหาร(เนื้อ) มูล สามารถนำมาทำปุ๋ย	อพ.สธ.	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๓/๓๐๐	ไล่เตียนเขียดแร่	สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง (สัตว์หน้าดิน)	ตัวเล็ก สีแดง ระบุขนาด	ใช้เป็นธาตุอาหารของพืช (แยกวัวไล่เตียน ชีไล่เตียน)	อพ.สธ.	

๘-๓๐๒๐๑๐-๐๑-๐๐๑	ใส่เตือนแดง	ใส่เตือนคัดลอก	ถ้าตัวเล็ก มีสีแดง ผิวมัน วามเมือกกระทบกับแสงแดด	แนะนำให้ทำบุญ น้ำเย็น ใส่เตือนนำมาทำบุญทางใจ	ศูนย์อนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชฯ ม.๑ ต.คลองไผ่ อ.สิคิ้ว จ.นครราชสีมา	
	กระป๋อง(ควาย)	ใส่เตือนลูกด้วยน้ำนม	ตัวโต มีผิวสีดำ ขนใต้คอ มีสีขาว ขยายสวยงาม	เลี้ยงเพื่อใช้แรงงาน นำมูลมา ทำปุ๋ยคอก และเชิง เศรษฐกิจ	ศูนย์อนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชฯ ม.๑ ต.คลองไผ่ อ.สิคิ้ว จ.นครราชสีมา	
	วัว	ใส่เตือนลูกด้วยน้ำนม	ตัวเล็กมีเนื้อเหนียวกับวัว พันธ์ต่างประเทศ	เป็นสัตว์เลี้ยงเพื่ออนุรักษ์ พันธุ์ และเชิงเศรษฐกิจ	ศูนย์อนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชฯ ม.๑ ต.คลองไผ่ อ.สิคิ้ว จ.นครราชสีมา	
๘-๓๐๒๐๑๐-๐๓-๐๐๓/๒๕	ไก่พื้นบ้าน	ใส่เตือน	ขยาย เนื่อแน่น ออก ป่าน	เนื้อเป็นอาหาร ต้ม แกง	ศูนย์อนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชฯ ม.๑ ต.คลองไผ่ อ.สิคิ้ว จ.นครราชสีมา	

แบบประเมิน
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แบบประเมิน
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
ปี ๒๕.....

ข้อมูลทั่วไป
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กรอก / รายงาน

๑. ชื่อองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
โทรศัพท์..... โทรสาร.....
E-mail
ตำบล /แขวงอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
สังกัด
.....
๒. ชื่อหัวหน้าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น.....
๓. งาน / โครงการหรือกิจกรรมดีเด่น
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน
(.....)
หัวหน้าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

การประเมินป้ายสนองพระราชดำรินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๑. เกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น ๓ ด้าน

(ด้านที่ ๑ - ๓ คะแนน ๑,๐๐๐ คะแนน)

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	ต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ คะแนน
ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน	คะแนน ๖๐๐ คะแนน	ต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๓๕๐ คะแนน
ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	ต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ คะแนน

รวมคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๖๕๐ คะแนน

๒. ผู้ร่วมปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๓. การปฏิบัติของบุคลากรในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๑) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

- สนับสนุนงบประมาณ การดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
- สืบสานอนุรักษ์ และพัฒนาความรู้ ภูมิปัญญาจากการเรียนรู้ฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๒) ผู้บริหาร

- รู้เป้าหมาย ... “จิตสำนึก” ... แล้วทำ
- รู้หน้าที่... “สนับสนุนผู้ปฏิบัติ” ...แล้วทำ

๓) ผู้ปฏิบัติ

- ซื่อตรง มุ่งมั่น พัฒนา สามัคคี มีคุณธรรม

๔. วิธีการประเมิน

๑) พิจารณาหลักฐานเอกสารที่ปรากฏย้อนหลัง ๒ ปี

๒) สอบถามบุคลากรในท้องถิ่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ

รายการประเมิน	คะแนน ๒๐๐	ข้อเสนอแนะ
๑.๑ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๑) รายงานการประชุม - วาระการประชุมเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๑๐ คะแนน)		
ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๑๐ คะแนน)		
๒) หลักฐานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วม - บันทึกการประชุม (๕ คะแนน)		
- ภาพถ่าย (๕ คะแนน)		
๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๑) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.-ตำบล ต้องระบุหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานให้ชัดเจน (๑๕ คะแนน)		
๒) คณะอนุกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล (๑๕ คะแนน) ๑. คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น ๒. คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ๓. คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ๔. คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ๕. คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ๖. คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๑.๓ วางแผนการบริหารและแผนการดำเนินงานการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๕๐ คะแนน)		
๑) แผนการดำเนินงานด้านการบริหาร โดยเขียนแผนการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น รวมกับแผนงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล แสดงผังโครงสร้างการบริหาร (๕ คะแนน)		
๒) แผนการดำเนินงานการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น แสดงรายละเอียดงาน ปริมาณงาน ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ ระยะเวลา (๔๐ คะแนน)		
๓) การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน (๕ คะแนน)		

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน	ข้อเสนอแนะ
๑.๔ ดำเนินงานตามแผน (๒๐ คะแนน) การประสานงานของคณะกรรมการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการ ศูนย์อนุรักษ์ พัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล กับหน่วยงานต่างๆ		
๑) เอกสารสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ลง นาม ชื่อผู้บริหาร หัวหน้างาน (๑๐ คะแนน) ๑. คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น ๒. คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ๓. คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ๔. คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ๕. คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ๖. คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๒) หนังสือเชิญประชุม (๕ คะแนน)		
๓) หนังสือขอบคุณผู้ร่วมประชุม (๕ คะแนน)		
๑.๕ สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)		
ผลการดำเนินการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล ๑. งานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น ๒. งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ๓. งานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ๔. งานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ๕. งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ๖. งานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๑.๖ วิเคราะห์ผลและปรับปรุงพัฒนางาน (๒๐คะแนน)		
๑) วิเคราะห์ผล และหาข้อสรุป (๑๐ คะแนน)		
๒) วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป (๑๐ คะแนน)		
๑.๗ รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. ทราบอย่างน้อยปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง (๔๐ คะแนน) รายงานผลการดำเนินงาน การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยแสดง หลักฐานตั้งแต่ข้อ ๑.๑ - ๑.๖		
รวมคะแนนที่ได้ ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ		

การให้คะแนน ไม่มี = ๐ คะแนน

มี = ๑ - ๕๐ คะแนน

มีเป็นปฏิบัติการใหม่ๆ และปัจจุบันมีการพัฒนาตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน

รายการประเมิน	คะแนน	ข้อเสนอแนะ
๑. การดำเนินงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น	๑๐๐	
๑.๑ การกำหนดขอบเขตพื้นที่ และการสำรวจทรัพยากร (๒๐ คะแนน)		
๑) การกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ปกปัก (๕ คะแนน)		
๒) การสำรวจทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก (๕ คะแนน)		
๓) การจำแนกชนิดของทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก (๕ คะแนน)		
๔) การติดรหัสประจำชนิด (๕ คะแนน)		
๑.๒ การทำผังแสดงขอบเขตพื้นที่ที่ปกปัก (๑๐ คะแนน)		
๑.๓ การศึกษาทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก (๒๐ คะแนน)		
๑) การศึกษาทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก		
๒) การถ่ายภาพทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก		
๑.๔ การทำตัวอย่างทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก (๒๐ คะแนน)		
๑.๕ การทำทะเบียนทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก (๑๐ คะแนน)		
๑) การทำทะเบียนทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก ตามแบบ อพ.สธ. (๕ คะแนน)		
๒) ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้ (เอกสาร และคอมพิวเตอร์) (๕ คะแนน)		
๑.๖ การดูแล รักษา ทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก (๒๐ คะแนน)		
แบบบันทึกการดูแล รักษา ทรัพยากรในพื้นที่ที่ปกปัก เช่น การทำแนวกันไฟ การทำฝายชะลอน้ำ อาสาสมัครดูแลรักษาพื้นที่ที่ปกปัก ฯลฯ		
รวมคะแนนการดำเนินงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๒. การดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น		
๒.๑ การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น (๕ คะแนน)		
๒.๒ การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น (๕ คะแนน)		
๒.๓ การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น (๕ คะแนน)		
๒.๔ การเก็บข้อมูลประวัตินุรักษ์ วิถี ชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๕ การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๖ การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๗ การสำรวจเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ชีวภาพอื่นๆ ทะเบียนชีวภาพอื่นๆในชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๘ การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น (๑๐ คะแนน)		
๒.๙ การรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดี (๑๐ คะแนน)		
๒.๑๐ การจัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๒๕ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๓. การดำเนินงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น		
๓.๑ การจัดหาและรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๓.๒ การปลูก และรักษา ทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๓.๓ การติดตามการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรท้องถิ่น เช่น แบบบันทึกการเปลี่ยนแปลง (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๔. การดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น		
๔.๑ การฟื้นฟู บำรุงรักษา ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นและแจกจ่ายให้กับชุมชน ตำบล (๖๐ คะแนน)		
๔.๒ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เช่น การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรในท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น		

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๕. การดำเนินงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น		
๕.๑ การรวบรวมและการบันทึกข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น (ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญา) (๖๐ คะแนน)		
๕.๒ ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้ (เอกสาร และคอมพิวเตอร์) (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น		

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๖.งานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๖.๑ สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช (งานสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน) (๖๐ คะแนน)		
๖.๒ สนับสนุนในเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกต่างๆ (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

รายการประเมิน	คะแนน ๒๐๐	ข้อเสนอแนะ
๓.๑ สภาพแวดล้อมทั่วไปของท้องถิ่น มีความสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น น่าอยู่ (๕๐ คะแนน) ข้อพิจารณา : พิจารณาจากภาพถ่าย สภาพปัจจุบัน		
๑) มีความสะอาด (๒๐ คะแนน)		
๒) มีความเป็นระเบียบ (๑๕ คะแนน)		
๓) มีความร่มรื่น น่าอยู่ (๑๕ คะแนน)		
๓.๒ บรรยากาศของท้องถิ่น (๕๐ คะแนน)		
๑) มีความเบิกบาน มีชีวิตชีวา (๒๐ คะแนน)		
๒) มีบรรยากาศของท้องถิ่น เช่น วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น (๑๕ คะแนน)		
๓) มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ศูนย์การเรียนรู้ สวนสาธารณะ (๑๕ คะแนน)		
๓.๓ บุคลากร มีคุณธรรม จริยธรรม (สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น) (๗๐ คะแนน)		
๑) มีความรับผิดชอบ (๑๐ คะแนน)		
๒) มีความซื่อตรง (๑๐ คะแนน)		
๓) มีความอดทน (๑๐ คะแนน)		
๔) มีความเพียร (๑๐ คะแนน)		
๕) มีความสามัคคี (๑๐ คะแนน)		
๖) มีความเอื้ออาทร เกื้อหนุน (๑๐ คะแนน)		
๗) มีความเมตตา กรุณา (๑๐ คะแนน)		
๓.๔ ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น บุคลากร ดีเป็นที่ยอมรับ (๓๐ คะแนน)		
๑) สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการใช้ฐานทรัพยากรท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ (๑๐ คะแนน)		
๒) การเยี่ยมชมงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นจากหน่วยงานอื่นๆ (๕ คะแนน)		
๓) การไปให้ความรู้เกี่ยวกับงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เช่น หนังสือเชิญ หนังสือขอบคุณ สมุดเยี่ยมชม ภาพถ่าย (๑๕ คะแนน)		
รวมคะแนนด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน		

สรุปผลการประเมินทั้ง ๓ ด้าน คะแนนเต็ม ๑,๐๐๐ คะแนน

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	คะแนนที่ได้	คะแนน
ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน	คะแนน ๖๐๐ คะแนน	คะแนนที่ได้	คะแนน
ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	คะแนนที่ได้	คะแนน
รวมคะแนนที่ได้ทั้ง ๓ ด้าน			คะแนน

- ☐ ผ่านเกณฑ์การประเมินป้ายสนองพระราชดำรินในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
- ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินป้ายสนองพระราชดำรินในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิก
“สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

๑.ขอให้ทางสถานศึกษา จัดทำจดหมายขอสมัครเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” โดยตรงถึง รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

(ตัวอย่าง)

เรื่อง ขอสมัครเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

เรียน รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ตามที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ ในกิจกรรมปลูกพันธุกรรมพืช สำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช ศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช วางแผนพัฒนาพันธุ์พืช สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช มีงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรงในการให้ความรู้ การศึกษา และยังสามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ดังนั้นจากการประชุมครู-อาจารย์ของสถานศึกษา เห็นควรที่จะดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และดำเนินการต่อไปด้วย

๒.ขอให้ทางสถานศึกษา กรอกรายละเอียดข้อมูลสถานศึกษา ลงใน “แบบสอบถามเพื่อประเมินความพร้อม” และสรุปรายงานผลการประชุมคณะครู-อาจารย์ในสถานศึกษาลงมติ “เห็นชอบและพร้อม”

๒.๑ ข้อมูลสถานศึกษา

๒.๒ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์

๒.๓ ข้อมูลบุคลากร

๒.๔ ข้อมูลคอมพิวเตอร์

๓.ขอให้ทางสถานศึกษา สำรวจรายชื่อพรรณไม้เบื้องต้นในสถานศึกษาเป็นชื่อท้องถิ่น และประโยชน์ ให้กับทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (ยังไม่จำเป็นต้องมีชื่อวิทยาศาสตร์)

๔.ขอให้ทางสถานศึกษา จัดทำแผนที่ประกอบการเดินทาง

๕.ขอให้ทางสถานศึกษา สำเนาเอกสารกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน

๖.ขอให้ทางสถานศึกษา สำเนารายชื่อครู-อาจารย์ ที่เข้าร่วมประชุมพิจารณา ในการสนองพระราชดำริ

เอกสารข้อ ๑- ๖ ขอให้ส่งมาพร้อมกับใบสมัคร ทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จะตรวจเอกสารและส่งเจ้าหน้าที่ไปทำความเข้าใจงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่สถานศึกษาของท่าน หากเห็นควรรับเป็นสมาชิกได้ จึงมีหนังสือตอบรับเป็นสมาชิกต่อไป

แบบสอบถามเพื่อประเมินความพร้อมของสถานศึกษาที่จะร่วมสนองพระราชดำริ
กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

๑. ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษาสังกัด.....
 ที่อยู่ / ที่ติดต่อ.....
 โทรศัพท์.....
 โทรสาร.....
 ชื่อ Website ของสถานศึกษา
 E-mail address.....
 ที่ตั้ง ทางหลวงหมายเลข.....อยู่ช่วงระหว่าง.....ถึง.....กม.ที่.....
 (กรุณาทำแผนที่ประกอบการเดินทาง)

๒. ข้อมูลทางภูมิศาสตร์

จำนวนพื้นที่ของสถานศึกษาโดยประมาณ.....จำนวนอาคารเรียน.....
 สภาพทางภูมิศาสตร์ (ลักษณะพื้นที่ ดิน แหล่งน้ำ อื่น ๆ).....สภาพแวดล้อมทาง
 ธรรมชาติ.....
 จำนวนพืชพรรณไม้ขนาดใหญ่ที่มีอยู่เดิม (โดยประมาณ).....

๓. ข้อมูลบุคลากร

ชื่ออธิการบดี/ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่.....
 จำนวนครู- อาจารย์ จำนวนเจ้าหน้าที่.....
 จำนวนเด็กนักเรียน.....
 จำนวนชั้นเรียน ๑. ระดับอนุบาลศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 ๒. ระดับประถมศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 ๓. ระดับมัธยมศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 ๔. ระดับอุดมศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 จำนวนสาขาวิชา / หมวดวิชา.....ประกอบด้วย.....
 รายชื่อครู - อาจารย์ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกิจกรรม.....

๔. ข้อมูลคอมพิวเตอร์

มีคอมพิวเตอร์ () มี จำนวน เครื่อง () ไม่มี
 มี Internet ใช้หรือไม่ () มี จำนวน เครื่อง () ไม่มี
 ความสะดวกในการใช้ Internet () สะดวก () ไม่สะดวก () อื่นๆ
 ระบบที่ใช้ () สายโทรศัพท์ () Leased Line () จานดาวเทียม

ความเร็วในการดาวน์โหลดข้อมูล (ช้า / เร็ว ประการใด บอกความเร็ว เช่น ๒.๕ Mb ๕๘ K ๑๑ Mb).....
 () ธรรมดา () Hispeed

หมายเหตุ : ได้แจ้งการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” ให้ครู-อาจารย์ได้ทราบกันทั่วทุกท่านแล้ว มีมติดังนี้

๑. () เห็นชอบ () ไม่เห็นชอบ
๒. () พร้อม () ยังไม่พร้อม
- ๒.๑ () ผู้บริหารพร้อมที่จะสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- ๒.๒ () ผู้บริหารพร้อมที่จะประสานกับชุมชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- ๒.๓ () ผู้บริหารพร้อมที่จะเข้าประชุมในโอกาสต่างๆ ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ตัวอย่าง : แบบบันทึกข้อมูลการสำรวจพรรณไม้เบื้องต้นในสถานศึกษา

วัน / เดือน / ปี ที่ดำเนินการสำรวจพรรณไม้

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

ที่อยู่.....

ชื่ออาจารย์ผู้ประสานงานการสำรวจบันทึก.....

ได้ส่งรายชื่อพรรณไม้ที่ได้สำรวจเบื้องต้นในสถานศึกษา ดังนี้

ชนิดที่	ชื่อท้องถิ่น	ลักษณะ	ประโยชน์พื้นบ้าน
๑.	มะเฟือง	ไม้ต้น	รับประทานผล สมุนไพร
๒.	ตะแบก	ไม้ต้น	ไม้ประดับ
๓.	มะพร้าว	ปาล์ม	รับประทานผล, ใบทำไม้กวาด
๔.	ตาล <i>Borassus flabellifer</i> L.	ปาล์ม	รับประทานผล, ใช้เนื้อไม้ทำ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน
๕.	กาวเครือ	ไม้เลื้อย	สมุนไพร
๖.	ไผ่น้ำเต้า	ไผ่	ไม้ประดับ
๗.	บัวหลวง	ไม้น้ำ	สมุนไพร
๘.	ชายผ้าสีดา	เฟิร์นอิงอาศัย	ไม้ประดับ
๙.	กล้วยไม้ดิน	กล้วยไม้	
๑๐.	กก	กก	
๑๑.*	(ยังไม่ทราบชื่อ)	ไม้ล้มลุก มีดอกสีแดง มีกลิ่นหอม มีหัวใต้ดิน	สมุนไพร
๑๒.*	(ยังไม่ทราบชื่อ)	ไม้ต้น	หมอนพื้นบ้าน ใบแห้งต้มน้ำยาแก้ไข้

หมายเหตุ ๑.* ถ้ายังไม่ทราบชื่อ ให้ทำการสำรวจและบันทึกบอกลักษณะเด่น เช่น สีของดอก

การมีหนาม มียาง หรือมีการใช้ประโยชน์ลงในแบบสำรวจมาด้วย

๒. ถ้าทราบประโยชน์ให้ใส่มาด้วย ถ้ายังไม่ทราบให้ว่างไว้

๓. ถ้าทราบชื่อวิทยาศาสตร์ของพืช กรุณาใส่เพิ่มมาด้วย

แบบบันทึกข้อมูลการสำรวจพรรณไม้เบื้องต้นในสถานศึกษา

วัน / เดือน / ปี ที่ดำเนินการสำรวจพรรณไม้

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

ที่อยู่.....

ชื่ออาจารย์ผู้ประสานงานการสำรวจบันทึก.....

ได้ส่งรายชื่อพรรณไม้ที่ได้สำรวจเบื้องต้นในสถานศึกษา ดังนี้

ชนิดที่	ชื่อท้องถิ่น	ลักษณะ	ประโยชน์พื้นบ้าน
๑.			
๒.			
๓.			
๔.			
๕.			
๖.			
๗.			
๘.			
๙.			
๑๐.			
๑๑.			
๑๒.			
๑๓.			
๑๔.			
๑๕.			
๑๖.			
๑๗.			
๑๘.			
๑๙.			
๒๐.			

การส่งหนังสือหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ กรุณาส่ง

ถึง รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
 ที่อยู่ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
 สวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๓

ติดต่อผู้ประสานงาน

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช “งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

นายมรกต วัชรมุสิก เจ้าหน้าที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

นางสาวปัทมาวรรณ ราศรี เจ้าหน้าที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๘๗๑๐, ๐-๒๒๘๑-๗๙๙๙, ๐-๒๒๘๑-๘๔๒๒ ต่อ ๒๒๑๙, ๒๒๒๐-๒๒

มือถือ ๐-๑๖๒๗-๗๖๐๑, ๐-๑๙๐๗-๘๐๕๐

โทรสาร ต่อ ๒๒๒๑

<http://www.rspg.or.th>

E-mail : adreport_school@hotmail.com

adschool.a๗@hotmail.com

ภาคผนวก

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๔๔๑.๔/ว ๑๖๗๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง การดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๔.๒/ว ๑๖๗๒ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คู่มือโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จำนวน ๑ ชุด
๒. ขั้นตอนการสมัครเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จำนวน ๑ ชุด
๓. บัญชีสรุปรายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โดยการส่งเสริมสนับสนุนและสร้างกระบวนการความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสมัครเข้าร่วมสนองพระราชดำริ และดำเนินกิจกรรมการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เพื่อที่จะรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป และการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๕๐๑ อาคาร ๕ ชั้น ๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นชอบร่างแผนแม่บท อพ.สธ.-สท. ระยะ ๒ ปี (มกราคม ๒๕๕๘-กันยายน ๒๕๕๙) และแผนปฏิบัติงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นไปตามแผนแม่บท อพ.สธ.-สท. ระยะ ๒ ปี (มกราคม ๒๕๕๘-กันยายน ๒๕๕๙) และแผนปฏิบัติงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดแนวทางการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และสมัครเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) อย่างน้อย อำเภอละ ๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

/๒ ให้้องกรา...

- ๒ -

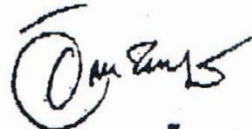
๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จัดทำหนังสือเรียนถึง เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) พร้อมเอกสารประกอบ ส่งไปยังสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ตามรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมเอกสารตามข้อ ๒ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ตามแบบฟอร์มสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ จัดส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ภายในวันศุกร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สำหรับการตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริม สนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ให้เป็นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๖๗๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พริ้งพวงษ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

ส่วนส่งเสริมการจัดการค้าสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๒๒ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๒๔, ๔๑๓๔

**ขั้นตอนการสมัครเข้าร่วมสนองพระราชดำริ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุมหารือผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้นำชุมชน เข้าร่วมประชุมพิจารณาเห็นชอบการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำรายงานการประชุม

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตามตัวอย่างที่แนบท้าย โดยมีเอกสารประกอบ ดังนี้

- ๒.๑ รายงานการประชุมของผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้นำชุมชน
- ๒.๒ แผนที่ และข้อมูลพื้นฐานตำบล

๓. จัดส่งเอกสารตามข้อ ๒ ทั้งหมด ไปยังสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
จำนวน ๑ ชุด

๔. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ได้ที่ นางสาวเบญจวรรณ ไวยวุฒินันท์
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วม
สำนักงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

โทร. ๐๒-๒๕๔๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๒๒

โทรสาร. ๐๒-๒๕๔๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๔

E-mail : urban2dla@gmail.com

ที่ มท ๐๘๙๓.๒/ว ๒๒ ๓/

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศ ที่ อพ.สธ. ๙๖/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ
อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๑ ฉบับ
๒. คู่มือโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน ๑ ชุด
๓. ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอขอพระราชทานพระราชนุญาตเข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
โดยการส่งเสริม สนับสนุนและสร้างกระบวนการความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนิน
กิจกรรมการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาเพื่อที่จะ
รักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป และเพื่อให้การดำเนินงานของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ประสบความสำเร็จเป็นผลประโยชน์แก่ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริฯ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และได้มีการประชุมคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุม ๕๕๐๑ ชั้น ๕ อาคาร ๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อพิจารณาแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์
พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี - กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น (อพ.สธ.-สธ.) ระยะ ๒ ปี (มกราคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) และแผนปฏิบัติงานโครงการ
อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘
และที่ประชุมได้มีมติให้เชิญชวนโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นสมาชิก
“สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อให้การเข้าร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริฯ ที่ทรงสืบทอดพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการอนุรักษ์ทรัพยากรของ
ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืช มีระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชที่เป็น
สมบัติของประเทศไทย ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เป็นหนึ่งในกิจกรรม
สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยพระราชทานแนวทางในการจัดทำแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่ห้า โครงการ
อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น มีโรงเรียนเป็นสมาชิก
“สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” และมีสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นกำลังสำคัญมุ่งหวังให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ชุมชน โดยเฉพาะโรงเรียน สถานศึกษา มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น ให้นักเรียน นักศึกษา

/ช่วยในการสำรวจ.

-๒-

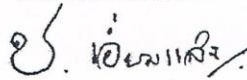
ช่วยในการสำรวจให้รู้จักทรัพยากรที่จะต้องอนุรักษ์และมีการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน พัฒนาให้เป็นมาตรฐานสากล บทบาทของสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจึงไม่อยู่เฉพาะในโรงเรียน ยังเป็นผลประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึก ถ่ายทอดสิ่งที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ไปสู่นักเรียน เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้มีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของพืชพรรณ เกิดความรัก ห่วงแหน และรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ประสบความสำเร็จเป็นผลประโยชน์แท้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในสังกัดทุกแห่ง เข้าร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยการพิจารณาให้โรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ โรงเรียน ภายในปี ๒๕๕๘ สำหรับขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ขอให้ศึกษาทำความเข้าใจตามขั้นตอนและส่งเอกสารพร้อมข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนตามที่กำหนดแล้วส่งมาพร้อมใบสมัครไปที่ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ถนนราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๓ และให้สำเนาแจ้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบด้วย เมื่อโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารการสมัครจะมีหนังสือตอบรับเป็นสมาชิก หลังจากเข้าร่วมเป็นสมาชิกแล้ว คณะที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจะดำเนินการไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนสมาชิก และให้คำปรึกษาแนะนำการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้โรงเรียนสมาชิก และเมื่อโรงเรียนทำงานได้ในระดับหนึ่งสามารถสมัครขอรับการประเมิน เพื่อขอรับพระราชทานป้ายและเกียรติบัตรงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามลำดับ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดใบสมัครและข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ <http://www.rspg.or.th> หรือติดต่อผู้ประสานงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๑๘๕๐ และ E-mail : dongdib05@rspg.org

๒. ให้โรงเรียนนำเนื้อหาสาระการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและรวบรวมพืชพรรณในท้องถิ่นมา กำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมให้ปรากฏอยู่ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาทุกระดับชั้น และจัดการเรียนการสอนเน้นการจัดทำโครงการหรือจัดทำรายงาน พร้อมทั้งมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาตุมะ เวียงแสง)

รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๓

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๑๑๒,๑๑๓